

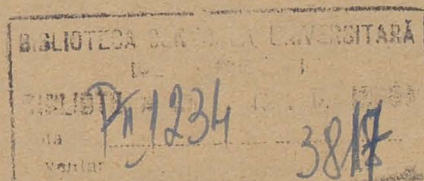
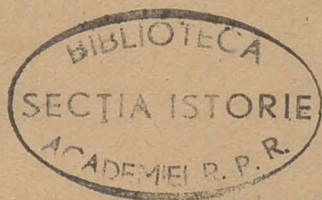
TABLA DE MATERII

A ZIARULUI

CURIERUL JUDICIAR

PE ANUL 1897

(No. 1—46)

BUCURESCI

Lito-Tipografia și Legătoria de cărți I. S. CODREANU, Str. Carol 19 (Casa D-lui Dr. Darvari)

1899

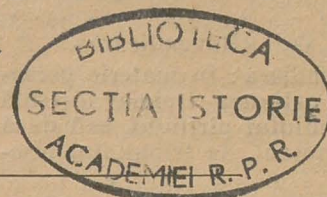
TABELA ALFABETICĂ

A materiilor de drept cuprinse în

CURIERUL JUDICIAR

PE ANUL 1897

(No. 1—46)

JURISPRUDENTĂ ROMÂNĂ

A.

No. ziar. Pag.

No. ziar. Pag.

Achitare: Hotărîrea achitătoare încheie părții civile ori-ce drum de judecată înaintea tribunalelor civile.

Ast-fel este casabilă decisiunea care, achitând pe un inculpat de faptul că ar deține și dispune fără drept de niste polițe și înscrisuri ale părții civile, totuși declară fără valoare acele polițe, și înscrisuri, întru cât prin aceasta Curtea se contrazice în decisiunea sa achitând pe de o parte pe inculpat, iar pe de alta admitînd cererea părții civile de a se declara fără valoare polițele și înscrisurile. . . 41 323

Acte: Un act prezentat de o parte o dată cu concludsiunile scrise, și fără a fi fost opus în instanță părții adverse, nu poate fi discutat de o instanță judecătorească și în consecință nu i se poate aprecia forța sa probantă. . . 10 74

Acte administrative: Dreptul acordat Ministerului de interne, prin articolul 119, ultimul aliniat, din legea sanitară din 1893, de a încheie o farmacie, nu esclude în sine competența tribunalelor ordinare, contra măsurii Ministerului luată în contra legii saū abusiv, căci întru cât prin legile noastre positive nu se prevede vre un alt mijloc spre a se cere retractarea saū anularea actului abătut de la lege saū abusiv al administrațiunei, trebuie să recunoaștem, părților în spiritul legilor noastre dreptul a recurge la justiția ordinară spre a cere repararea rēului și pentru a obține o declarare că actul administrațiunei este abătut de la lege saū abusiv. . . 2 11

2. După legea sanitară din 1893 numai românii saū cei naturalizați români pot fi dirigenți de farmacie.

Străinii însă cari, în conformitate cu legile anterioare acestei legi, dobândiseră în mod regulat autorizația de a fi dirigenți de farmacie, au dreptul a continua d'a dirige farmacii și sub imperiul legii sanitare din 1893, întru cât această lege nu se poate aplica cu efect retroactiv, fără o dispoziție, anume cuprinsă într'însa, dispoziția ce nu există.

Ast-fel că Ministerul de interne comite un exces de putere, o abatere, și violează art. 119 din legea sanitară din 1893 când ordonă închiderea unei farmacii dirigiată de un străin dar care obținuse în mod regulat și definitiv, înainte de punerea în aplicare a acestei legi, autorizațiunea de a dirigea o farmacie. . . 2 11

3. După art. 28 din legea administrativă, Ministerul de interne poate da o delegațiune directorului de prefecură să îndeplinească atribuțiunile prefecțului, și această delegațiune poate fi totală saū parțială, pentru toate atribuțiunile saū numai pentru parte din ele. Ast-fel, un director de prefecură nu poate

da ordonanțe în lipsa prefecțului, dacă nu are o delegație totală 6 47

4. După art. 23 din legea administrativă, prefecțul de județ poate emite ordonanțe spre a lua toate măsurile necesare relative la prevenirea delictelor, la ordinea și siguranța publică, însă nu și în ceea ce privește poliția spectacolelor care este de atributul primarilor.

Ast-fel un caffè-chantant, care este un spectacol unde diferiți artiști dau serate musicale și alte distracțiuni variate, și care nu poate fi asemănat cu stabilimentele de băuturi spirtoase, nu poate fi atins prin ordonanțe prefectoriale, poliția unor asemenea stabilimente fiind sub supravegherea primarilor. 6 47

5. Nu comite contravențiunea prevăzută și pedepsită de art. 385 al. 9, din codul penal, cel ce contravine unei ordonanțe, întru cât acest articol nu pedepsește de cât pe cei cari contravin la regulamente, și nu vorbește nimic de ordonanțe, care sunt cu totul diferite un regulament este o aplicațiune practică a dispozițiunilor unei legi, iar o ordonanță nu este de cât o măsură de supraveghere și de executare pur administrativă. 6 47

6. Art. 393, al. 8 din codul penal, nu se poate aplica proprietarului unui caffè-chantant care contravine unei ordonanțe, întru cât acest articol privește pe cei ce turbură liniștea publică pe strade și prin alte locuri, prin larmă și alte mijloace oprite de lege 6 47

Acte autentice: Vezi: «autentificarea actelor».

Acte de comerț: Asemănat art. 3 și 4 din codul comercial nu se consideră ca acte de comerț de cât acele anume specificate de lege saū acele cari în afară de enumerațiunea dată de lege, făcîndu-se de un comerciant n'ar fi civile prin natura lor însă-și.

Ast-fel un quasi-delicț imputat unui necomerciant de un comerciant nu poate fi considerat că e un act de comerț. 32 256

Acte de stare civilă: Vezi: «Starea civilă».

Act dotal: Vezi «Dotă».

Acte simulate: Vezi «Simulațiune».

Acțiune: O acțiune, spre a fi admisă în justiție, se cere ca reclamantul să dovedească că are un drept, un interes actual și născut, calitatea de a pune în mișcare acțiunea, și capacitatea de a sta în justiție.

Lipsa de calitate a reclamantului care cere despăgubiri pentru avariele cauate vasului său prin ciocnire poate fi opusă de către intimat fără a fi trebuință ca acesta (intimatul) să fi câștigat vre-un drept real asupra vasului. 10 74

Acțiune cambială: Vezi «Cambiă».

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
Acțiune totală: Vezi «Dota».					
Acțiune în regres: «Vezi Cambiă».					
Acțiunea în rem verso: Acțiunea de <i>in rem verso</i> nu poate fi intentată de cât în lipsa oricărei convenții între părți, întru cât nu poate fi vorba de o gestiune de afaceri când este vorba de executarea unui contract între părțile litigante.	32	254			
Acțiune în revendicare: Vezi «Revendicare».					
Acțiune personală și mobilă: În materie personală și imobiliară, acțiunea trebuie adresată la tribunalul domiciliului pîritului, sau dacă n'are domiciliu cunoscut, la tribunalul reședinței sale.	6	46			
Acțiune posesoriă: 1. Asemănat art. 12 din legea judecătorilor de pace de la 3 Martie 1894, acțiunile posesorii nu pot fi primite, când a trecut mai mult de un an de la turburare, și în cas de contestațiune asupra acestui punct, reclamantului, care cere a fi menținut în posesiune, îi incumbă sarcina a dovedi că are posesiunea cel puțin de un an, în condițiile prevăzute la art. 1846 și 1848 din codul civil.	16	124			
2. Comite o omisiune esențială instanța judecătorească când nu se pronunță, și nu constată într-o acțiune posesoriă, asupra mijlocului de apărare invocat de intimat mijloc peremptoriu, cum că acțiunea în complângere a fost intentată de reclamant după o trecere de mai mult de un an de la data primei turburări de posesiune, continuată ori repetată în urmă, și deci hotărîrea sa este casabilă.	16	124			
Adulter: 1. Acțiunea de adulter nu se poate intenta de cât după o cerere formală a soțului inocent, care poate ori când în cursul procedurii să-și retragă această cerere și să ceară stingerea acțiunii publice.					
Acest drept al soțului inocent de a cere stingerea acțiunii publice nu încetează nici în cazul când, înainte de a se judeca acțiunea de adulter, căsătoria s'ar fi desfăcut.	9	70			
2. Adulterul, pentru a fi o cauză de denegare a paternității, trebuie să corespundă cu epoca probabilă a concepțiunii copilului, adică să se petreacă în cursul timpului coprinș între a 300 și a 180 zi înaintea nașterii copilului.	42	334			
Afipse și publicațiuni: Vezi «Urmărire imobiliară».					
Adjudecațiune: Vezi «Urmărire imobiliară».					
Amânare: Ori-ce incident care tinde la amânare este tardiv când se propune după ce s'a urmat desbateri în fond și când s'a și ivit divergență de opinii asupra motivelor de casare propuse și dezvoltate.	20	155			
Apel: 1. Când statul reclamant câștigă procesul contra părții pîrite, atunci pîritul trebuie să fie condamnat din oficiu să plătească fiscului indemnisația taxelor de timbru ce ar fi trebuit să plătească reclamantul dacă n'ar fi fost statul.					
Tot ast-fel se întâmplă și când statul apelant, de și n'a fost reclamant la prima instanță, câștigă apelul, cas în care partea care a pierdut în apel, de și reclamant la prima instanță, trebuie totuși să fie condamnat la plata taxelor de timbru ce ar fi trebuit pentru apel dacă apelant n'ar fi fost statul.	5	36			
2. În materie comercială, termenul de apel în contra sentințelor pronunțate în prima instanță este de 30 de zile, termen ce începe a curge, pentru sentințele date în lipsă și anume pentru partea care a lipsit de la înfățișare, din ziua comunicării copiei, iar pentru cele date contradictoriu și anume pentru partea care s'a prezentat la judecată și a pus concluziuni chiar în lipsa adversarului din ziua pronunțării.	6	45			
3. Sentințele pronunțate de tribunalele corecționale în prima instanță, trebuiesc a se considera ca rămase definitive dacă nu sunt atacate, de părțile interesate prin apel, făcut în termenul legal și declarat la grefa tribunalului a cărui sentință se atacă cu apel.	7	52			
4. Apelul în contra sentințelor corecționale, date de tribunale în prima instanță, făcut peste termen, sau făcut direct la instanța superioară, iar nu la grefa tribunalului, nu suspendă executarea acelor sentințe ast-fel apelate.	7	52			
5. Dacă ministerul public n'a executat sentințele condamnatoare, în materie corecțională, în curs de cinci ani, de la data de când sunt rămase definitive, atunci pedepsele cuprinse în acele sentințe se prescriu, și această prescripțiune nu se întrerupe prin apelurile neregulate ce s'ar fi făcut în contra acelor sentințe, întru cât asemenea apeluri nu suspendă executarea.					
Ast-fel, când un condamnat face un apel neregulat, nul, în contra sentinței tribunalului care l'a condamnat în materie corecțională, și până la judecarea acestui apel, trece mai mult de cinci ani de la data de când a expirat termenul de apel, fără ca sentința să fie pusă în executare, pedeapsa s'a prescris.	7	52			
6. Apelul făcut în mod neregulat în contra unei sentințe corecționale nu dă acelei hotărîri caracterul de definitivitate și prin urmare împedecă ca prescripțiunea să curgă de la data acelei sentințe.	7	53 54			
7. Apelul fiind de drept comun, ori-ce afacere trebuind să treacă prin cele două grade de jurisdicțiune, afară de excepțiunile anume prevăzute de lege, se poate ataca cu apel nu numai hotărîrile date pe cale contencioasă, ci și hotărîrile date pe cale grațioasă.	17	129			
8. Contravențiunile și delictele date de legiuitor în competența judecătorilor de ocoale a le judeca în prima instanță, se vor putea judeca și de tribunalele corecționale în prima instanță, fără drept de apel, dacă vre o parte n'a cerut trimiterea procesului la judele de ocol.	19	147			
9. Încheerile tribunalului în materie de tutelă sunt susceptibile de apel.	26	201			
10. La tribunalul Ilfov, cererile noi introduse câtă a fi adresate primului președinte pentru a le repartisa, și asemănat art. 895 din codul comercial, numai acțiunile și apelurile în materie comercială pot fi adresate direct președintelui secției comerciale.					
Ast-fel când un apel civil a fost adresat direct președintelui secției comerciale, această secțiune, constatând că afacerea este de natură civilă, trebuie să trimită dosarul la primul președinte al tribunalului spre a repartisa afacerea la secția respectivă.	32	256			
11. Este neadmisibil apelul făcut în contra unui jurnal interlocutor, întru cât jurnalele interlocutorii se apelează odată cu hotărîrile date asupra fondului.	34	247			
12. La tribunalele ce au o secțiune specială comercială, acțiunile și apelurile asupra cărților de judecată date în materie comercială, trebuiesc adresate președintelui secțiunii respective, adică președintelui secțiunii comerciale, iar nu primului președinte.					
Ast-fel, este tardiv apelul care, de și adresat în termen primului președinte, a fost trimis secțiunii comerciale peste termenul de apel.	34	249			
13. De și în regulă generală nimeni nu poate fi lipsit de beneficiul a două instanțe, însă se pot face pentru prima oară în apel cereri de compensațiune, și cereri cari servesc, ca mijloace de apărare la acțiunea principală, cum sunt cererile reconvenționale cari, stând în legătură cu acțiunea principală, au de obiect de a o nimici sau de a-i micșora efectele.					

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
Ast-fel, într-o acțiune în revendicare, acela de la care se revindică, poate cere pentru prima oară în apel ca la cas când revindicantul ar obține câștig de cauză, el, posesorul de la care se revindică, să fie despăgubit de îmbunătățirile făcute la imobilul revendicat și de valoarea besmănului plătit pentru acel mobil, căci această cerere a sa neavând alt scop de cât de a micșora pentru dănsul efectele acțiunii în revendicare și să-i împuțineze pierderile la care ar fi expus, și fiind și o cerere în strânsă legătură cu acțiunea principală, nu poate fi privită ca o cerere nouă, ci ca un mijloc de apărare la acțiunea principală.	37	293	2. Este de ajuns ca o singură dispozițiune din hotărîrea arbitrală să cadă sub aplicațiunea vre-unuia din casurile specificate în art. 366 din pr. civilă pentru ca întreaga hotărîre, în totalitatea ei, să fie nulă, indiferent dacă de la soluțiunea acelei dispozițiuni ar depinde sau nu soarta celei l'alte, și cu atât mai mult încă când diversele dispozițiuni din hotărîre s'ar afla în vre-o dependență oare-care.	11	84
13. Asemănat art. 92 din legea judecătoriilor de ocoale din 1896, termenul de apel în contra cărților de judecată, pronunțate contradictoriu, este de o lună, și acest termen trebuie calculat până în ziua când apelul este introdus înaintea instanței competente a'l judeca.			3. Hotărîrea arbitrală este isbită de nulitate când arbitrii s'au pronunțat asupra unor cestiuni cari n'au fost supuse judecăței lor	11	84
Ast-fel, este tardiv apelul care, de și introdus de apelant în termen înaintea secțiunii comerciale a unui tribunal, însă este trimis secțiunii peste termenul de o lună de această secțiune, ca incompetentă, înaintea secțiunii civile.	37	295	4. Misiunea superarbitrului nu începe și el nu este autorizat a interveni în judecată de cât atunci când arbitrii și-au terminat pe a lor, adică când aceștia au căzut în divergință.		
14. Hotărîrile pronunțate asupra contestațiunilor, nu se pot ataca pe calea opozițiunii ci numai pe aceea a apelului	37	296	Ast-fel este nulă hotărîrea arbitrilor când superarbitrul intră în constituirea unui tribunal arbitral înainte ca arbitrii să fie divizați în opiniunile lor, și judecă împreună cu ei afacerea încă de la început.	11	84
15. Principiul neretroactivității legilor se aplică numai la fondul dreptului, iar nici de cum la dispozițiunile cari ar modifica, fie competența, fie compozițiunea unei jurisdicțiuni.			5. Chiar dacă s'ar admite că părțile ar putea renunța la nulitatea hotărîrei arbitrale rezultând din reaua constituire a tribunalului arbitral prin intrarea superarbitrului înainte de a se ivi divergință între arbitrii, intrare autorizată de părți, această renunțare si autorizare trebuie să fie expresă, constatată printr-o anume convențiune.	11	84
Ast-fel, legea nouă a judecătoriilor de ocole prevăzând că apelurile contra cărților de judecată au a se judeca de tribunal în complex de trei judecători, toate apelurile pendinte înaintea tribunalelor la promulgarea acestei legi a judecătoriilor de ocoale au a fi judecate în complex de trei judecători, chiar de ar fi introduse înainte de promulgarea acestei legi.	38	299	6. În materie de arbitragiū voluntar, părțile pot conveni a renunța la nulitățile de procedură ordinară, întru cât pentru ca clauza ilicită coprinsă într'un contract să poată atrage nulitatea acestui contract se cere ca ea să fie de esența contractului său de natură ast-fel că fără ea contractul nu s'ar fi încheiat; ori stipulațiunea din compromis, prin care părțile declară că renunță la nulitățile de procedură ordinară în privința hotărîrei arbitrale nu este de esența compromisului.	11	84
16. Competința instanței de apel urmează a se determina după competența primei instanțe.			7. Nulitățile prevăzute de lege sunt de ordine publică și ele nu pot fi acoperite prin voința părților.		
Ast-fel, asemănat art. 77 din legea judecătoriilor de ocoale din 1896, aceste judecătorii fiind competente a judeca toate acțiunile relative la imobilele situate în circumscripțiunile lor, fără a distinge între acțiunile imobiliare și între acțiunile personale, urmează că și tribunalul situațiunei imobilului este competent a judeca, în apel, aceste acțiuni, fie chiar personale, iar nu tribunalul domiciliului pîrîitului.	38	302	Ast-fel părțile nu pot stipula, prin compromisul prin care se învoesc a recurge la judecata arbitrilor, că renunță la nulitățile prescrise de art. 366 din pr. civilă pentru hotărîrile arbitrale	11	84
17. O hotărîre judecătorească se poate apela pentru ori-ce cap de cerere sau parte a ei, totuși punctul dedus înaintea instanței de apel trebuie să aibă o conexitate cu însuși fondul afacerii, și în ori-ce cas să intereseze pe aceleași părți litigante cari au figurat la prima instanță.			Asigurări: Asigurătorul, care a plătit despăgubirea pentru stricăciunea sau pierderea lucrului asigurat, este subrogat, față cu cei de al treilea, în drepturile, ce din cauza daunei, nasc pentru asigurat.		
Ast-fel, într-o afacere de divorț, soțul care perzând a fost condamnat la plata taxelor de timbru ce ar fi trebuit plătite de soțul câștigător ce făcuse acțiunea cu act de paupertate, nu poate face apel numai în ceea-ce privește această condamnățiune la plata de taxe de timbru	38	302	Această subrogațiune a asiguratorului în drepturile asiguratului nu se poate suspenda pentru vre-un timp oare-care, și în ori-ce cas, chiar de s'ar admite că se poate suspenda, pentru aceasta nu este de ajuns o simplă voință a asiguratului, ci mai este necesar și consimțimentul asiguratorului	10	74
18. În materie corecțională, apelul are a fi declarat la grefa tribunalului care a pronunțat sentința, și apelul este bine declarat chiar dacă petițiunea de apel a fost adresată presedintelui tribunalului, însă dacă primirea i s'a constatat de grefier	41	323	Autentificarea actelor: 1. Sub codul Caragea și Regulamentul organic regulele privitoare la legalizarea judecătorească a actelor de vânzare imobiliară și la trecerea lor în condica de vânzări s'au aplicat în mod constant și la daruri de nemișcătoare, prin urmare coprindearea actului de donațiune și adevărarea judecătoriei trebuia trecute din cuvânt în cuvânt în condica de vânzări	20	158
Aprecierea instanțelor de fond: Vezi «Casațiune».			2. Asemănat art. 335 din Regulamentul organic, ori ce foaie de zestre trebuia să fie trecută din cuvânt în cuvânt în condica rînduită pentru acest sfârșit, sub osândă pentru neurmare de a nu se ține în seamă, și apoi să fie întărită de Marele Logofăt al dreptăței.		
Arbitrii: 1. Nu se poate ataca ca nulă o hotărîre arbitrală de cât în casurile și pentru motivele anume indicate în art. 366 din procedura civilă	11	84	Aceste formalități fiind cerute ad solemnitate, nulitatea rezultând din neîndeplinirea lor se poate opune chiar de părțile contractante	20	158

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
3. Președintele tribunalului având dreptul, în cas când este chemat a da autenticitate unui act, să facă clasificarea actului în cea ce privește taxa la care trebuie să fie supus, și prin urmare a interpreta, din această privire, natura juridică a celui act, nu poate fi considerat că a comis o contravențiune și supus la o pedeapsă pe motiv că dănsul a dat o interpretare eronată actului, întru cât este de principiu c'atunci când legea recunoaște unui funcționar un drept de interpretare, această interpretare orî este suverană, orî este supusă unor căi de reformare, dar nici într'un cas ea nu poate face pe cel ce a dat-o să fie privit c'a comis o contravențiune	34	245	cu acea de comerciant, întru cât legile din 1864 și 1884 asupra constituirei corpului de avocați nu stabilește o asemenea incompatibilitate, și regulamentele consiliilor de disciplină cari ar stabili că avocatul nu poate fi în acelaș timp și comerciant, antreprenor de lucrări publice, etc., nu pot avea nici o forță legală, chiar dacă ar fi aprobate de Ministerul justiției, întru cât nu se pot lua prin regulamente dispozițiuni în contrazicere cu legile, și Ministerul justiției nu are calitatea să dea tăria actelor contrarii legilor	23	178
4. Legea nu cere cuvinte sacramentale pentru constatarea îndeplinirii unei formalități ce dănsa prevede și că este destul, pentru validitatea actului, ca îndeplinirea acestei formalități, să resulte din cei-l'alți termeni întrebuințați într'ensul.			4. Decisiunile Curților de apel prin care se ordonă radierea unui avocat din tabloul avocaților pe motiv de incompatibilitate între profesiunea de avocat și acea de comerciant. sunt susceptibile de recurs.		
Ast-fel, pentru autentificarea unui testament, formalitatea citirei testamentului de către judecător în fața testatorului poate să resulte din cuvintele «citindu-i-se» și «ce i s'a citit», și este casabilă decisiunea care anulează un testament pe motiv că întrebuințarea unor asemenea cuvinte nu resultă că toate formalitățile autentificării, cum este aceea a citirei testamentului, au fost îndeplinite de judecător cum cere legea, ci poate de o altă persoană ce ar fi fost față, când din complexul procesului-verbal încheiat de judecător resultă în mod neîndoios că atât formalitatea citirei, cât și toate cele-l'alte formalități, ce au precedat orî au urmat citirea, au fost îndeplinite numai de judecător	42	333	Numai decisiunile Curților de apel prin cari se ordonă menținerea sau ștergerea unui avocat din tablou, ca măsură disciplinară, nu sunt susceptibile de recurs	23	178
Autorisațiune maritală: Vezi: «Căsătorie» și «Femeia maritală».			5. Avocatul nefiind de cât mandatarul părții litigante, declarațiile lui nu pot fi primite în justiție, de cât numai întru cât ele sunt făcute cu încuviințarea clientului său	37	292
Autoritatea lucrului judecat: Decisiunile cari acordă pensii alimentare au un caracter provisoriu, după împrejurările de fapt cari le-au justificat, și numai pot fi invocate ca lucru judecat, când acele împrejurări se vor fi schimbat de la pronunțarea lor.					
Ast-fel soțul care este condamnat a servi soției sale o pensie alimentară poate cere să fie scutit de plata ei, fără să i se poată opune hotărîrea intervenită care l'a condamnat la plata unei pensii, întru cât o asemenea hotărîre are un caracter provisoriu	8	59	B.		
Aval: Vezi «Cambia».			Bancă: Depozitarul unor valori (în speță o casă de bancă) căruia i s'a notificat o somațiune de a se desesiza, sub un pretext oare-care, de fondurile aparținînd depunătorului, pe motiv că familia a cerut la justiție să se dea depunătorului un consiliu judiciar, nu poate să se facă singur judecător al acestei somațiuni.		
Avocați: 1. Avocatul trebuie să fie neinteresat și devotat idealurilor dreptului, ca un magistrat, căci poate fi chemat eventual a ține loc judecătorului, și așa fiind, nu-i este ertat să speculeze pe mandantul său, adică să stipuleze de la clientul său, cu rea credință, o parte aliquotă din ce va câștiga acesta din urmă pe calea procesului, parte în afară de ori-ce proporțiune cu serviciul făcut.			Acest depozitar, în cas când ar restitui acele fonduri neluând în seamă somațiunea, devine responsabil, ca și când s'ar fi asociat la fraudă comisă de depunătorul ce caută mai dinainte să paralizeze efectele consiliului judiciar de care este amenințat.		
Înțelesul dar al oprirei pactului de quota-litis și de palmario, cari de și nu sunt opriți prin o anume lege este că se presupune că promisiunea unei aliquote părți ce a făcut-o clientul este rezultatul unei manopere violente din partea avocatului, pactul fiind ast-fel întemeiat pe o cauză nelicită și deci nul, presupțiune, însă, care se poate combate cu proba contrarie, ast-fel că resultă că pactul de quota-litis este nul și fără tărie numai întru cât este întemeiat pe cauză nelicită	22	169	Depozitarul nu poate pretinde că suma de care s'a desesizat, reprezenta un cec tras de depunător la o epocă, când încă era stăpân pe drepturile sale, și că nici o opunere nu se poate forma la plata unui cec când trasul are provisiune	1	5
2. Onorariul stipulat de un avocat se poate de sigur reduce de judecător, dacă este din cale afară mare și prin urmare nedrept, însă pentru aceasta trebuie să se facă o anume cerere dinaintea instanțelor de fond	22	169	Bături spirtoase: Asemănat legii și regulamentul pentru așezarea și administrarea imposițiunii asupra băuturilor spirtoase, taxele asupra alcoolurilor ce se cuvin statului, se vor percepe în momentul esirei lor din localul de fabricațiune, adică când vor fi puse în consumațiune.—Așa dară până în acest moment, adică atât timp cât alcoolul se află în depozit, statul n'are nici un drept câștigat asupra cuantumului taxelor ce i s'ar cuveni dacă acest alcool va fi pus în consumațiune	13	102
3. Profesiunea de avocat nu este incompatibilă			Bilet la ordine: Vezi «Cambia».		
			Bunuri mobile: Vasele destinate pentru transportul mărfurilor pe mare și riuri plutitoare sunt mobile	10	74
			C.		
			Căi ferate: Prin faptul pierderii și neajungerei la destinație a unei mărfi expediată cu drumul de fer, direcțiunea căilor ferate, care și-a luat angajamentul a face transportul, este responsabilă de pierderea mărfii și deci datoră a despăgubi pe proprietarul mărfii de valoarea ei	43	342
			Cambia: 1. Legiutorul voind să imprime cambiei caracterul monedei circulătoare a căutat să pună debitorului unei cambii cele mai puternice piedici, în acțiunea cambială, spre a nu-i împiedica cursul.		
			Ast-fel debitorul unei cambii nu va putea		

opune, când este chemat în judecată pentru plata cambiei, de cât excepțiunile privitoare la forma titlului său lipsa condițiunilor necesare pentru exercițiul acțiunei și excepțiunile personale aceluia care a exercitat această acțiune și aceste excepțiuni să fie lichide, de o grabnică soluțiune și întemeiate pe o probă scrisă.

Declarațiunea debitorului cambiei cum că nu recunoaște scrierea și subscrierea din cambie nefiind privitoare la formele esențiale ale cambiei, ci fiind o excepțiune care pentru a fi rezolvată cere termene și amânări și tinde dar prin această trăgănare a suspenda efectele cambiei și dar a lovi cu desăvârșire scopul ce l'a propus legiuitorul, nu poate suspenda cercetarea acțiunei cambiale și condamnarea la plată.

Din contra, când părătul (debitorul cambiei) declară în fals iscălitura prevăzută în cambie, arătând pe autorul și speța falșului, această declarațiune în fals suspendă prin ea însăși acțiunea civilă, și dar în asemenea caz este juridic ca acțiunea cambială să fie suspendă până la tranșarea asupra falșului. . . 18 141

2. Posesorul cambiei trebuie, nu numai să exercite acțiunea sa de regres în termen de 15 zile de la data protestului, dar chiar citațiunile obligațiilor acționați trebuie să le fie înmânate în intrul acestui termen, sub pedeapsă pentru dânsul de a pierde această acțiune în recurs în contra trăgătorului și a giranților. 24 189

3. De și codul comercial, prin articolul 296 declară că avalul trebuie exprimat prin cuvintele «pentru aval», prin aceasta însă nu se indică în mod imperios că aceste cuvinte sunt indispensabile pentru a arăta că este vorba de aval. Ast-fel o simplă iscălitură, în dosul cambiei, poate fi interpretată, după împrejurări, fie ca gir, fie ca aval, însă nu-i este permis judecătorului fondului să declare că o simplă iscălitură în dosul cambiei constituie numai un gir, iar nici odată un aval. . . 24 190

4. Asemănat art. 349 din codul comercial, debitorul unei cambii nu poate opune de cât excepțiunile privitoare la forma titlului său la lipsa convențiunilor necesare pentru exercițiul acțiunei și excepțiunile personale aceluia care a exercitat acțiunea, însă aceste excepțiuni personale nu pot întârzia condamnarea la plată de cât dacă sunt lichide și de o grabnică soluțiune, și în tot cazul întemeiate pe o probă scrisă.

Ast-fel când debitorul unei cambii se opune la plata ei pe motiv că acea cambie este antidată, și această antidatare s'a făcut în scop de a eluda măsurile luate de lege în favoarea incapabililor, de și în asemenea caz convenția de antidatare se poate dovedi și pe cale de excepțiune la o acțiune cambială, totuși această dovadă trebuie să fie făcută numai sub condițiile art. 349 din codul comercial și numai întemeiată pe o probă scrisă. 24 191

5. Lipsa cuvintelor, «bun și aprobat» dintr'o cambie, cu arătarea sumei pentru care se obligă, când debitorul este necomerciant și cambia a fost scrisă de un altul, nu atrage nulitatea obligațiunei; ea are forța unui început de dovadă scrisă, care se poate completa cu martori și presupțiuni. . . 26 204

6. Cambia trebuie să conțină, între alte condițiuni esențiale, numele persoanei sau firma primitorului, și lipsa unei asemenea condițiuni esclude calitatea și efectele speciale ale cambiei. Această condițiune însă este cerută numai atunci când se face us de cambie pentru acceptare, girare, plată etc., căci după cum legea comercială permite ca girul să se facă fără arătarea numelui primitorului, în

alb, urmează că și emitentul unei cambii sau al unui bilet la ordin poate lăsa în alb numele primitorului, până la esercitarea acțiunei cambiale, și prin aceasta emitentul nu face alt ceva de cât dă un mandat tacit primitorului de a umplea el însuși ordinul cu numele său, sau al altuia, și complectarea posterioară a golului face ca cambia să conțină numele primitorului, și deci să-și conserve calitatea și efectele ei speciale. . . 27 209

7. Girul unei cambii cu clauza «pentru încasare», de și nu strămută proprietatea cambiei către portor, împuternicește însă pe acesta să ceară plata ei prin justiție, intentând acțiune în numele său personal, iar nu în numele mandantului său, și prin urmare nu are nevoie de o procură de la acesta. . . 27 209

8. Acceptațiunea unei cambii se exprimă prin cuvântul «accept» care se scrie pe fața anterioară a cambiei și se semnează de acceptant. 29 228

9. Biletele la ordine nu sunt supuse acceptărei de același girant. . . 29 228

10. Când termenul de plată al unei cambii este la vedere cererea pentru plată sau pentru protestul ei, depinde de voința posesorului cambiei. . . 29 228

11. Prescripțiunile art. 349 din codul comercial, dupe care debitorul unei cambii nu poate opune la plata acelei cambii de cât excepțiunile privitoare la forma titlului său lipsa condițiunilor necesare pentru exercițiul acțiunei, și excepțiunile personale aceluia care a exercitat această acțiune și cari ar resulta dintr'un act scris, ar fi de o grabnică soluțiune și lichide, sunt generale și nu sunt edictate numai în favoarea giranților, ci și găsesc aplicarea chiar în cazul când s'ar afla în instanță, în acțiunea cambială, numai traentul și primitorul cambiei fără a fi trebuință a se examina dacă deținătorul cambiei o deține prin gir în regulă sau este un simplu cesionar ordinar. 32 253

12. Girul cambiei ajunsă la scadență produce numai efectul unei cesiuni, și în acest caz, ne mai fiind vorba de o acțiune cambială propriu zisă, nu se poate invoca în contra debitorului rigurositătea art. 349 din codul comercial, în privința administrărei probelor în dovedirea plății făcută direct în mâinile creditorului, ci rămânând numai o simplă acțiune comercială, se pot administra toate probele permise de codul comercial. . . 35 276

Captațiune: Vezi «Testamente».

Cărăuș: Cărăușul este persoana care și ia însărcinarea ca într'un mod oare-care să transporte sau să facă a se transporta un obiect oare-care.

Ast-fel când un expeditor din străinătate și-a luat însărcinarea de a transporta în România o marfă oare-care, și trimițând-o unui corespondent al său cu însărcinarea de a da avisul cumpărătorului și a încasa rambursul și să-i trimită banii, acest corespondent nu poate fi considerat ca un cărauș și deci nu poate fi răspunzător către cumpărătorul mărfii de nici o pagubă, răspunzător fiind expeditorul, care este adevăratul cărauș. . . 40 318

2. Prin faptul pierderii și neajungerei la destinație a unei mărfii expediată cu drumul de fier, direcțiunea căilor ferate, care și-a luat angajamentul a face transportul, este responsabilă de pierderea mărfurilor și deci datoare a despăgubi pe proprietarul mărfii de valoarea ei. . . 43 342

Casațiune: 1. Interpretarea convențiunilor părților este de atributul suveran al instanțelor de fond, și nu sunt supuse censurii Curții de casație de cât când prin interpretare s'a denaturat însăși convențiunea. . . 8 59

2. Orice hotărâre judecătorească trebuie să co-

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
prindă motivele, adică rațiunile de drept sau de fapt, cari au condus pe judecătorii la soluțiunea adoptată, și este casabilă hotărîrea care nu coprinde temeiurile pe care este basată.			Numai decisiunile Curților de apel prin cari se ordonă menținerea sau stergerea unui avocat din tabloă, ca măsură disciplinară, nu sunt susceptibile de recurs	23	178
Ast-fel când o parte invoacă în apărarea sa prescripțiunea, și judecata declară pur și simplu că prescripțiunea n'ar fi aplicabilă în speță, fără a arăta motivele pentru care nu este aplicabilă, pronunță o hotărîre nemotivată și deci casabilă	15	120	13. Când pricina nu este susceptibilă a primi o nouă judecată în fond, casarea hotărîrei instanței de fond se face fără trimitere la o altă instanță	23	178
3. Comite o omisiune esențială instanța judecătorească când nu se pronunță, și nu constată într-o acțiune posesoriă, asupra mijlocului de apărare invocat de intimat, mijloc peremtoriu, cum că acțiunea în complângere a fost intentată de reclamant după o trecere de mai mult de un an de la data primei turburări de posesiune, continuată ori repetată în urmă, și deci hotărîrea sa este casabilă	16	124	14. Legile fiscale sunt de strictă interpretare și taxele prescrise de legiuitor nu se pot întinde prin analogie în afara de casurile anume prevăzute de lege.		
4. Instanțele de fond sunt suverane să statueze asupra probelor produse de părți și să respingă ca inutilă proba cu martori când și-au dobîndit, din alte mijloace de probațiune, mijloace îndestulătoare pentru a se convinge, fără ca prin aceasta să se vatame dreptul de apărare al vre-unei părți.	16	125	Ast-fel, legea timbrului neprevăzînd nici o taxă pentru recursurile făcute în contra cărților de judecată date în apel de judecătoriele de ocoale în materie de contravenție la lege și regulamentul pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale, asemenea recursuri urmează să fie făcute fără vre-o plată de taxă	25	197
5. Instanțele de fond sunt suverane să aprecieze și să interprete actele prezentate de părți, fără ca această interpretare, dacă nu schimbă însăși natura actului, să constituie un esces de putere	16	125	15. Nu se poate invoca pentru prima oară în casațiune motivul întemeiat pe violarea art. 409 și urm. din procedura civilă, dacă nu a fost propus mai întîi la instanța de fond	34	246
6. Omisiunea ce o instanță judecătorească face nediscutînd și nepronunțîndu-se asupra unui mijloc propus de o parte ca simplu argument de discuție, nu este esențială și deci nu poate atrage casarea hotărîrei	16	125	16. Instanțele de fond sunt suverane apreciatore a probelor ce se produc de părți	37	293
7. Interpretarea actelor legislative cari, cum sunt vechile hrisoave domnești, au eșit din domeniul unei aplicațiuni reale și obligatorii și au intrat în acela al istoriei, constituie o cestiune de apreciere, căreia instanțele judecătorești de fond sunt în drept a-i da înțelesul ce li se pare mai nemerit	16	125	17. Curtea de casațiune, casînd o hotărîre, nu trimite cauza înaintea unei instanțe de căt pentru ca «să judece fondul pricinii», și dar numai atunci când înaintea acelei instanțe «pricina este de fire, a primi o urmare de judecată».		
8. Cauțiunea depusă de un inculpat la judecătorul de instrucțiune, pentru a fi pus în libertate și care a obținut liberarea sa provisorie pe această cauțiune îi poate servi ca să se presinte liber înaintea Curții de casațiune, în recursul său făcut în contra hotărîrei ce l va fi condamnat, în acea afacere, la o pedeapsă, privativă de libertate, fără a mai fi nevoie de o altă cauțiune	20	153	Ast-fel când cauza nu este primitoare de-a fi judecată în fond, hotărîrea se casează fără trimitere	39	307
9. Instanțele de fond sunt singure în drept d'a aprecia dacă un mijloc de probațiune propus, cum ar fi, de exemplu, o cercetare locală, este sau nu util în cauză	20	154	18. Hotărîrile Curții de compturi date fără competență, ne fiind primitoare de a fi judecate în fond, se casează fără trimitere, căci a se mai trimite din nou o asemenea afacere la Curtea de compturi, ar fi a supune judecăței acelei Curți, nu fondul cauzei, ci însăși decisiunea Curții de casație.	39	307
10. Recursul în casațiune nu este deschis de căt în contra ordonanțelor de adjudecare și pentru vre-o violare de formă, din cele prevăzute de art 562 din pr. civilă; dacă însă este în cestiune o contestație prin care se tinde la revendicarea în tot sau în parte din imobilul urmărit, în asemenea cas, contra hotărîrei dată de tribunal în primă instanță, asupra cestiunei proprietății, există calea ordinară a apelului, potrivit art. 525 și urm. din proc. civilă.	20	155	19. Hotărîrea achitătoare închide părții civile ori ce drum de judecată înaintea tribunalelor civile.		
11. Ori-ce incident care tinde la amânare este tardiv când se propune dupe ce s'au urmat desbateri în fond și când s'a și ivit divergență de opinii asupra motivelor de casare propuse și desvoltate	20	155	Ast-fel este casabilă decisiunea care, achitînd pe un inculpat de faptul că ar deține și dispune fără drept de niște polițe și înscrisuri ale părții civile, totuși declară fără valoare acele polițe și înscrisuri, intru căt prin aceasta Curtea se contrazice în decisiunea sa achitînd pe de o parte pe inculpat, iar pe de alta admitînd cererea părții civile de a se declara fără valoare polițele și înscrisurile	41	323
12. Decisiunile Curților de apel prin cari se ordonă radierea unui avocat din tabloul avocaților pe motiv de incompatibilitate între profesiunea de avocat și acea de comerciant, sunt susceptibile de recurs.			Căsătorie: 1. Soții își datorează unul altuia credință, sprijin și ajutor, și bărbatul, în același timp, datorește și protecțiune femeii sale, de unde reese că fie-care din ei trebuie a fi credincioși unul către altul, neputîndu-se brusca și bate	8	63
			2. Obligațiunea fără cauză, sau basată pe cauză nelicită, nu poate avea nici un efect.		
			Ast-fel, când un soț, usînd de rele tratamente asupra soției sale, reușește să smulgă de la părinții ei, o recunoaștere cum că i-ar fi dator o sumă de bani, această obligațiune ce s'i ia părinții ei, nu poate avea nici un efect, de oare-ce este basată pe o cauză imorală, ilicită	8	63
			3. Copiii n'au dreptul să ceară de la părinți vre-o parte din avera lor pentru căsătorie	8	63
			4. Nu este esact că o profesiune ca să poată fi exercitată trebuie să fie prevăzută de lege.		
			Ast-fel, profesiunea de a înlesni căsătoriile, de și nu este prevăzută în lege, însă fiind intrată în moravuri, nu este o profesiune ilicită, și ca atare cel ce o exercită are drept la o plată pentru serviciile ce face, afară numai		

No. ziar. Pag.

când ar fi stipulat să-și dea gratuit serviciile sale 12 90

5. Legiuitorul, în dorința, pe de o parte, de a menține unitatea de direcțiune în conducerea asociațiunei conjugale, iar pe de altă parte, basat pe lipsa de experiență a femeii, decretează pentru femeia, pe tot timpul duratei căsătoriei sale, o incapacitate generală, de a se obliga prin convențiuni sau de a intenta acțiuni civile în justiție, fără o prealabilă autorizațiune a soțului, sau în cas de refus al acestuia, fără autorizațiunea justiției, ambele menite a completa capacitatea femeii, ori de câte ori este vorba de a face un act relativ la exercitarea drepturilor sale de ori-ce natură. 18 139

6. În timpul căsătoriei, numai bărbatul singur are exercițiul tuturor acțiunilor de ori-ce natură, și femeia este fără calitate a le intenta chiar dacă ar fi autorizată de bărbatul său.

Ast-fel este neadmisibilă contestațiunea făcută de femeie la urmărirea imobilelor sale dotale de către un creditor al soțului său, aceeaștă contestațiune trebuind a fi făcută de soț. 19 148

7. Bărbatul în timpul căsătoriei având usufructul și administrațiunea averii dotale, și după desfacerea căsătoriei prin moartea soției sale, având folosința și administrarea acestei averi în calitate de tutore legal al copiilor săi minori, aceștia n'au drept a'î cere socoleală de modul cum a administrat acea avere, fie în timpul căsătoriei, fie după desfacerea ei.

Ast-fel dênșii nu pot invoca în favoarea lor dispozițiunile art. 1269 din codul civil pentru că ar fi reînnoit cu anticipație contractele de închiriere ale imobilelor dotale 20 156

8. Autorizațiunea soțului, necesară femeii în timpul căsătoriei, pentru a se obliga, poate fi și tacită, rezultând din cunoștința ce avea soțul despre obligațiunea contractată de femeie și din concursul său la confecționarea unei cambii în care au subscris împreună 26 204

Cauțiune: Vezi «Garanțiă».

Cauțiunea judicatum solvi: Străinul reclamant, care nu domiciliază în țară și nu are nici imobile în țară, poate fi obligat să dea cauțiunea judicatum solvi, dacă pârâtul cere, chiar dacă acest pârât este străin, însă domiciliat în țară 39 310

Cerere de eliminarea unei părți din proces: Desistarea nu poate să aibă loc de cât numai când se face asupra întregului proces de către cel de drept, și cererea de eliminare numai a unei părți dintr'un proces, fără consimțimentul acesteia este inadmisibilă, când partea figurase deja la prima instanță și era câștigată desbaterilor procesului și când dânsa se opune a fi exclusă pentru că i se vatămă drepturi câștigate 38 300

Cheltueli de judecată: 1. Când ambele părți litigante obțin câștig la cauză cheltuelile de judecată se compensează 27 210

2. Asemănat art. 140 din procedura civilă, numai partea ce este căzută în culpă, — care pierde—, răspunde de daune și cheltueli de judecată față de cei-ce figurează în judecată.

Ast-fel, creditorul urmăritor, când urmărește averea debitorului său nu face alt-ceva de cât caută a'și asigura dreptul său, condus fiind de o perfectă bună credință, și deci de la dênșul nu se poate cere nici daune nici cheltueli de judecată, în cas când nu s'ar mai face vnzarea averii urmărită din cauză că debitorul l'a plătit pe creditor, întru cât nu există culpă din partea creditorului 38 303

Comandament: Vezi «Urmărire imobiliară».

Comerț: Dreptul de a munci și prin urmare de a comercia este negreșit, din toate bunurile inerente naturii umane, cel mai însemnat,

No. ziar. Pag.

pentru că se basează pe libertate, principii consacrat pretutindenea în complexul legiurilor noastre 12 94

Compensațiune: 1. Când ambele părți litigante urmează a plăti reciproc unei alteia sume de bani, atunci cată a se face compensațiunea prevăzută de art. 1143 din codul civil 27 210

2. Când ambele părți litigante obțin câștig de cauză cheltuelile de judecată se compensează 27 210

Competință: 1. Dreptul acordat Ministerului de interne, prin acticolul 119, ultimul aliniat, din legea sanitară din 1893, de a închide o farmacie, nu esclude în sine competența tribunalelor ordinare, contra măsurii Ministerului luată în contra legii sau abusiv, căci întru cât prin legile noastre positive nu se prevede vre-un alt mijloc spre a se cere retractarea sau anularea actului abătut de la lege sau abusiv al administrațiunei, trebuie să recunoaștem, părților în spiritul legilor noastre, dreptul a recurge la justiția ordinară spre a cere repararea rēului și pentru a obține o declarare că actul administrațiunei este abătut de la lege sau abusiv 2 11

2. În materie personală și mobiliară, acțiunea trebuie adresată la tribunalul domiciliului pârâtului, sau dacă n'are domiciliu cunoscut, la tribunalul reședinței sale 6 46

3. După art. 28 din legea administrativă, Ministrul de interne poate da o delegațiune directorului de prefectură să îndeplinească atribuțiunile prefectului, și această delegațiune poate fi totală sau parțială, pentru toate atribuțiunile sau numai pentru parte din ele.

Ast-fel, un director de prefectură nu poate da ordonanțe în lipsa prefectului, dacă nu are o delegație totală 6 47

4. După art. 23 din legea administrativă, prefectul de județ poate emite ordonanțe spre a lua toate măsurile necesare relative la prevenirea delictelor, la ordinea și siguranța publică, însă nu și în ceea ce privește poliția spectacolelor care este de atributul primarilor.

Ast-fel un caffè-chantant, care este un spectacol unde diferiți artiști dau serate musicale și alte distracțiuni variate, și care nu poate fi asemănat cu stabilimentele de băuturi spirituoase, nu poate fi atins prin ordonanțe prefectoriale, poliția unor asemenea stabilimente fiind sub supravegherea primarilor 6 47

5. Asemănat art. 8 din legea judecătoriilor de pace din 1894, acele judecătorii sunt competente să judece acțiunile imobiliare până la concurența de cincî ectare de pământ.

Faptul însă că o asemenea acțiune a fost introdusă direct înaintea tribunalului, nu implică necompetența tribunalului, întru cât acesta fiind competent a o judeca în apel, presumpțiunea este că părțile au renunțat la prima instanță și au primit să fie judecate în prima și ultima instanță de tribunal 10 73

6. Judecătorul poate căuta elementele convingerei sale, în materie civilă, în actele întocmite cu privilegiul unei proceduri criminale, și partea interesată nu are alt drept, dacă depunerile martorilor, în instrucțiunea penală scrisă, sunt luate în secret și în lipsa preventivului, de cât să le combată 12 92

7. Delictul de lovire simplă, prevăzută și pedepsită de art. 238 din codul penal, este competența judecătoriilor de ocoale a'î judeca.

Loviturile simple aplicate de un fiu părintelui său de-și constituie delictul prevăzut de art. 243 din codul penal, însă calitatea de părinte a pacientului neconstituind de cât o circumstanță agravantă a delictului de lovire care atrage după sine maximum pedepsei prevăzută de art. 238 codul penal, fără a schimba

	No. ziar.	Pag.
cătuși de puțin natura delictului, urmează că delictul își conservă caracterul său primitiv și ca atare este de competența judelei de ocol a'l judeca în prima instanță	19	147
8. Contravențiunile și delictele date de legiuitor în competența judecătorilor de ocoale a le judeca în prima instanță, se vor putea judeca și de tribunalele corecționale în prima instanță, fără drept de apel, decât vre-o parte n'a cerut trimiterea procesului la judele de ocol	19	147
9. Minorul născut pe teritoriul unei țări, fie el străin sau național, are de la natură dreptul de a fi apărat și protejat, și organizarea și supravegherea acestei protecțiuni fiind un act de jurisdicțiune, și ca atare un atribut al suveranității naționale, nu poate aparține de cât instanțelor judecătorești ale țării pe pământul căreia se află minorul cui se datorește acea protecțiune, afară numai când se stabilește alt-fel prin convențiuni încheiate între diferite țări, însă în acest cas o asemenea convențiune trebuie să existe de fapt, și un asemenea aranjament diplomatic în scris, legalmente făcut cu vre-una din națiunile străine, nu se poate estinde la toți străinii. Ast-fel, convențiunea consulară dintre Italia și România, neasistând și între România și Austro-Ungaria, numai tribunalele române sunt în drept a organiza și supraveghea tutela minorilor unui supus austro-ungar mort în țară	26	201
10. La tribunalul Ilfov, cererile noi introduse câtă a fi adresate primului președinte pentru a le repartisa, și asemănat art. 895 din codul comercial, numai acțiunile și apelurile în materie comercială pot fi adresate direct președintelui secției comerciale. Ast-fel când un apel civil a fost adresat direct președintelui secției comerciale, această secțiune, constatând că afacerea este de natură civilă, trebuie să trimită dosarul la primul președinte al tribunalului spre a repartisa afacerea la secția respectivă	32	256
11. Esecțiunea de incompetență <i>ratione materie</i> fiind de ordine publică, se poate propune în orice fază a procesului	33	262
12. Asemănat art. 55 al. III, din legea judecătorilor comunale și de ocoale din 1879, judecătorii de ocoale erau competenți a judeca în prima instanță și orice care ar fi fost valoarea lucrului, pretențiunile asupra lucrărilor făcute pe ape curgătoare pentru udare de teren sau mișcare de fabrici, mori, etc., cu condițiune însă ca contestațiunile de asemenea natură să nu fie între săteni	33	262
13. La tribunalele ce au o secțiune specială comercială, acțiunile și apelurile asupra cârților de judecată date în materie comercială, trebuie adresate președintelui secțiunii respective, adică președintelui secțiunii comerciale, iar nu primului președinte. Ast-fel, este tardiv apelul care, de și adresat în termen primului președinte, a fost trimis secțiunii comerciale peste termenul de apel	34	249
14. Incurajarea virtuților militare, aprecierea meritorilor militarilor și acordarea de medalii cari dau dreptul și la pensuni, sunt prin esență, attribute ale puterii executiv, și în special ale departamentului de război, și eșercițiul lor neputând avea ca sancțiune o constrângere juridică de drept comun, ci numai responsabilitatea politică a deținătorilor puterii executive, este necontestat, sub acest punct de vedere, că instanțele judecătorești sunt incompetente a stabili pe cale de judecată, însăși dreptul de medalie și pensie. Instanțele judecătorești sunt competente a		

	No. ziar.	pag.
judeca numai contestațiunile ce se ivesc, când autoritatea în drept recunoscând dreptul la medalie și la pensie unui militar, asupra datei de când trebuie acordată medalia și pensunea	35	275
15. Principiul neretroactivității legilor se aplică numai la fondul dreptului, iar nici de cum la dispozițiunile cari ar modifica, fie competența, fie compozițiunea unei jurisdicțiuni. Ast-fel, legea nouă a judecătorilor de ocoale prevăzând că apelurile contra cârților de judecată au a se judeca de tribunal în complet de trei judecători, toate apelurile pendinte înaintea tribunalelor la promulgarea acestei legi a judecătorilor de ocoale au a fi judecate în completul de trei judecători, chiar de ar fi introduse înainte de promulgarea acestei legi	38	299
16. Competința instanței de apel urmează a se determina după competența primei instanțe. Ast-fel, asemănat art. 77 din legea judecătorilor de ocoale din 1896, aceste judecătorii fiind competente a judeca toate acțiunile relative la imobilele situate în circumscripțiunile lor, fără a distinge între acțiunile imobiliare și între acțiunile personale, urmează că și tribunalul situațiunei imobilului este competent a judeca, în apel, aceste acțiuni, fie chiar personale, iar nu tribunalul domiciliului pârâtului	38	302
17. Controlorii fiscali, nefiind mânuitori de bani publici, nu sunt justițiabili de Curtea de com-turi, în prima și ultima instanță, pentru delapidările comise de perceptorii cu a căror supraveghere dânsii erau însărcinați. În asemenea cas, numai ministrul de finance este în drept a fixa, prin o decisiune motivată, suma de care controlorul este răspunzător, și acesta poate ataca cu apel, înaintea Curții de com-turi, această decisiune ministerială, și Curtea judecă atunci ca instanță de apel	39	307
18. Hotărârile Curții de com-turi date fără competență, ne fiind primitoare de a fi judecate în fond, se casează fără trimitere, căci a se mai trimite din nou o asemenea afacere la Curtea de com-turi, ar fi a supune judecăței acelei Curți, nu fondul cauzelor, ci însăși decisiunea Curții de casajie	39	307
Comunicarea hotărârilor: Vezi «Hotărâri».		
Conclusiuni scrise: Un act prezentat de o parte o dată cu conclusiunile scrise, și fără a fi fost opus în instanță părții adverse, nu poate fi discutat de o instanță judecătorească și în consecință nu i se poate aprecia forța sa probantă. 10 74	10	74
Conexare: Când două instanțe judecătorești, de același grad de jurisdicțiune, sunt sesizate de două acțiuni între aceleași părți, derivând din acelaș raport juridic intervenit între acele părți, pentru a se evita o contrarietate de hotărâri, judecătorii sunt în drept să conexeze ambele acțiuni la una și aceeași instanță desistându-se cea-laltă instanță de judecarea acțiunei cu care fusese sesizată	35	276
Consiliul de familie: Vezi «Tutelă».		
Consiliu judiciar: 1. Depozitarul unor valori (în speță o casă de bancă) căruia i s'a notificat o somațiune de a se desesiza, sub un pretext oare-care, de fondurile aparținând depunătorului, pe motiv că familia a cerut la justiție să se dea depunătorului un consiliu judiciar, nu poate să se facă singur judecător al acestei somațiuni. Acest depozitar, în cas când ar restitui acele fonduri neluând în seamă somațiunea, devine responsabil, ca și când s'ar fi asociat la fraudă comisă de depunătorul ce caută mai dinainte să paralizeze efectele consiliului judiciar de care este amenințat.		

No. ziar. Pag.

Depositarul nu poate pretinde că suma de care s'a desesizat, reprezenta un cec tras de depunător la o epocă, când încă era stăpân pe drepturile sale, și că nici o opunere nu se poate forma la plata unui cec când trasul are provisiune. 1 5

2. Tribunalul nu poate crea de la sine al'e motive de escludere din consiliul de familie, afară de cele indicate de lege.

Ast-fel nu poate fi exclus un membru dintr'un consiliu de familie format cu ocaziunea cererii de punere sub interdicție a unei persoane, pe motiv că ar avea animositate contra acelei persoane, sau că nu ar cunoaște-o în destul 14 109

3. Interdicțiunea este o măsură care ridică unei persoane administrațiunea bunurilor sale, care poate să ridice și libertatea persoanei, imprimând un fel de umilire și deconsiderare persoanei lovită, și o ast-fel de măsură gravă nu poate fi luată de tribunale de cât atunci când acte esteriore o fac necesară, și pentru acte anume determinate de lege, enumerate în articolul 435 din codul civil și cari sunt: o stare obicinuită de imbecilitate, sminteală sau nebunie cu furie. De aci rezultă că reala și unica cauză a interdicțiunii este lipsa rațiunii și a liberului arbitru, rezultând din starea facultăților mintale.

Ast-fel, de și pentru știința medicală o tulburare parțială sau chiar limitată poate să constituie starea de alienațiune mintală, totuși față cu spiritul legii, judecata cată să examineze această stare sub dublul raport al interesului privat al persoanei și al familiei și sub acel al interesului public, și deci să admită cererea numai atunci când în realitate persoana este incapabilă de a se guverna, și să respingă o asemenea cerere când va constata că persoana a cărei interdicțiune se cere conservă memoria afacerilor, o aptitudine îndestulătoare pentru a-și administra bunurile și a-și dirige persoana sa în actele ordinare ale vieții. 14 109

4. Atât interdicțiunea cât și numirea unui consiliu judiciar pentru cauză de prodigalitate nu produc efectele lor de cât din ziua de când s'a publicat prin «Monitorul oficial» hotărîrea de interdicțiune sau de numirea consiliului judiciar, în întregul ei, nu în extract.

Recunoașterea unui creditor, ce are a lua bani de la un prodig pus sub consiliu judiciar, cum că aflase de numirea consiliului judiciar, nu poate suplea publicarea hotărîrei prin Monitor, ast-fel că această recunoaștere nu poate fi invocată în contra creditorului ce a făcut-o 45 355

Canstrucțiunii: 1 Când contractul intervenit între un proprietar și constructor pentru a-și construi o casă, se resiliază din culpa constructorului, proprietarul are drept la daune interese, daune ce ar proveni din faptul că a fost silit să termine lucrările în regie și că nu i-a rămas timpul necesar pentru închirierea imobilului. 27 210

2. Pentru ca arhitecții, antreprenorii, pietrarii și alți lucrători întrebuințați pentru a zidi, reconstrui, sau repara edificii, canaluri, etc., să poată obține și conserva înscrierea privilegiului acordat lor prin art. 1737 și 1742 din codul civil, se cere în mod clar și precis să se facă în prealabil două procese-verbale de expertisă, ambele ordonate de tribunal, dintre cari unul anterior, constatând starea imobilului înainte de începerea lucrărilor, și altul posterior constatând valoarea fondului după recepțiunea lucrărilor, pentru ca din comparațiunea celor două valori să se poată cu înlesnire mândata plus-valuta care rezultă din

No. ziar. Pag.

lucrările efectuate și aceste două expertise nu sunt numai un mijloc de probațiune a plus-valutei, ci și o condițiune strict necesară pentru existența privilegiului care fiind de drept strict nu poate avea o existență legală, de cât sub condițiunile determinate de lege. 27 210

3. Garanția depusă de un constructor în mâna proprietarului pentru construirea unui imobil se poate restitui când contractul intervenit între dênșii s'a resiliat, întru cât atunci cauza deținerii acestei garanții a încetat 27 210

4. Intreprinzătorul de construcțiuni sau arhitectul care s'a însărcinat a da gata un edificiu dupe un plan statornicit și desbătut cu comitentele, nu poate cere nici sporire de plată sub pretext că s'a făcut la plan modificări și adăogiri, dacă acestea n'a fost înscris, aprobate și prețul lor defipt cu comitentele 32 254

Contestațiune la executare: Hotărîrile pronunțate asupra contestațiunilor, nu se pot ataca pe calea opozițiunei ci numai pe aceea a apelului. 37 296

Contestațiune la urmărire imobiliară: Vezi «Urmărire imobiliară».

Contract judecătoresc: Vezi «Contracte și convențiuni».

Contract de quota-litis: Vezi «Quota-litis».

Contracte și convențiuni: 1. Pentru ca o convențiune să fie validă se cere, pe lângă capacitatea și consimțimentul părților, un obiect determinat și basat pe o cauză licită.

Obligațiunea fără cauză, sau basată pe cauză nelicită, nu poate avea nici un efect.

Ast-fel, când un soț, usând de rele tratamente asupra soției sale, reușește să smulgă de la părinții ei o recunoaștere cum că i-ar fi dator o sumă de bani, această obligațiune ce s'i iaș părinții ei, nu poate avea nici un efect, de oare-ce este basată pe o cauză imorală, ilicită. 8 63

2. Convențiunile matrimoniale trebuie să se facă, sub pedeapsă de nulitate, în formele anume stabilite de lege și mai nainte de celebrarea căsătoriei. 8 63

3. Contractele pentru construirea vaselor, cât și acelea ce ar avea de obiect înstrăinarea, în tot sau în parte, a proprietății sau a folosinței lor, trebuie să se facă înscris și să se transcrie în registrele unor anume autorități, sub pedeapsă, pentru aceia ce nu s'ar fi conformat acestor dispozițiuni, de a nu putea opune drepturile lor celor de al treilea 10 74

4. Nu se poate deroga prin convențiuni particulare la legile cari interesează ordinea publică. Prin legi de ordine publică se înțelege toate acele cari fixează statul persoanelor, capacitatea sau incapacitatea alipită la acest stat și acele cari se referă la dreptul public, cum sunt legile de poliție, de ordinea jurisdicțiunilor și cele privitoare la guvernământ și funcțiunile publice, ast-fel că nu se poate coprinde, în general, în legile de ordine publică, acelea cari concernă bunurile 12 94

5. Bunurile formează obiectul convențiunilor și în principiu părțile se bucnră de cea mai mare libertate în contractele lor, ast-fel că în privința bunurilor, regula este că părțile pot deroga la legile ce le concernă, iar prohibițiunea de a deroga este numai excepțiunea, așa că trebuie un interes general prea evident și expres formulat de legiuitor pentru a se putea admite că el limitează libertatea părților contractante și proclamă nulitatea convențiunilor cari derogă la acest interes 12 94

6. Dreptul de a munci și prin urmare de a comercia este negreșit, din toate bunurile inerente naturei umane, cel mai însemnat, pen-

No. ziar. Pag.

tru că se bazează pe libertate, principii consacrat pretulidenea în complexul legiurilor noastre.

Convențiunea prin care un fabricant sau comerciant se îndatorează către o societate sau un consorțiu de fabricanți sau comercianți, de a nu mai fabrica cutare obiect sau a exploata cutare comerț, cum ar fi de pildă de a nu mai exploata vre-o fabrică de apă gezoasă în cutare localitate, pe timpul cât societatea cu care a contractat, și care ar fabrica sau exploata același fel de comerț în aceeași localitate, va continua cu fabricarea sau exploatarea acestui comerț, obligațiune luată în schimbul unui echivalent, unei despăgubiri, această convențiune neprevăzând o interdicțiune absolută de lucru penel ce se obligă, întru cât acesta rămâne stăpân să facă acel comerț în altă localitate, este valabilă, obligă pe părți autorizându-le să ceară executarea ei 12 94

7. În societățile comerciale în nume colectiv, asociații nu pot să se intereze ca asociați cu responsabilitate nemărginită în alte societăți având același obiect, și nici să facă operațiuni pe comptul lor sau pe comptul altor persoane, în același fel de comerț, fără consimțământul celorlalte asociații, această interdicțiune însă nu se aplică cesionarului unei quote din beneficiile asociațiunii, căci acest cesionar n'are, dupe art. 80 din codul comercial, nici un raport juridic cu societatea, așa că nimic nu'l împiedică de a lua parte la beneficii ca cesionar și în același timp de a se folosi de bonificațiunea ce societatea i-ar fi acordat printr-o convențiune, înainte de a deveni cesionar al unei quote din beneficii, pentru vre-o obligațiune ce acesta ar fi luat în folosul societății 12 94

8. De și art. 1416 din codul civil prescrie că dacă contractul făcut verbal n'a primit nici o punere în lucrare, și nna din părți îl neagă, nu se poate proba cu martori existența lui, și că numai celui ce neagă contractul i se poate deferi jurământ, totuși acest articol nu derogă la regula generală stabilită de art. 1197 din codul civil, ast-fel că existența unui asemenea contract se poate dovedi când există un început de dovadă scrisă emanând de la partea care neagă contractul. 20 156

9. Când contractul intervenit între un proprietar și un constructor pentru a i construi o casă se resiliază din culpa constructorului, proprietarul are drept la daune interese, daune ce ar proveni din faptul că a fost silit să termine lucrările în regie și că nu i-a rămas timpul necesar pentru închirierea imobilului. 27 210

10. Garanția depusă de un constructor în mâna proprietarului pentru construirea unui imobil se poate restitui când contractul intervenit între dânsii s'a resiliat, întru cât atunci cauza deținerii acestei garanții a încetat 27 210

11. De și legile relative la capacitate urmăresc pe străini ori unde s'ar afla, această regulă însă nu poate fi invocată de străinul când aflându-se în țară străină, contractează cu un pământean fără ași arăta starea sa civilă, inducând ast-fel în eroare, asupra capacității sale, pe contractantul său, care fiind în țara sa nu este ținut a cunoaște de cât legile țerei sale 27 214

12. Vânzarea silită a unui imobil făcută prin tribunal, ca și ori-ce sentință judecătorească, constituie un contract judecătorec în care voința și consimțământul părților este impus de judecată, și care are toate efectele unei convențiuni încheiate de bună-voe 27 214

13. Prescripțiunea de 10 ani prevăzută de art. 1900 din codul civil se aplică nu numai ac-

țiunilor pentru anularea convențiunilor încheiate de bună-voe, dar și acelora pentru anularea convențiunilor încheiate prin judecată, în cari intră și vânzările silit.

Această prescripțiune este aplicabilă și vânzărilor de imobile situate în Dobrogea și efectuate de tribunalele otomane înainte de anexarea acestei provincii la România 27 214

14. Asemănat art. 1900 din codul civil român, acțiunea pentru nulitatea sau stricarea unei convențiuni, se prescrie prin 10 ani, în toate cazurile când legea nu prescrie alt-fel 27 214

15. Partea contractantă, în privința căreia cea-laltă parte nu și îndeplinește obligațiunea sa, nu poate fi silită să și îndeplinească ea obligațiunea sa față de această parte 28 218

16. Intreprinzătorul de construcțiuni sau arhitectul care s'a însărcinat a da gata un edificiu dupe un plan statornicit și desbătut cu comitentele, nu poate cere nici sporire de plată sub pretext că s'au făcut la plan modificări și adăogiri, dacă acestea n'au fost înscrise, aprobate și prețul lor deșt cu comitentele 32 254

17. Acțiunea de «in rem verso» nu poate fi intentată de cât în lipsa ori-cărei convențiuni între părți, întru cât nu poate fi vorba de o gestiune de afaceri când este vorba de executarea unui contract dintre părțile litigante 32 254

18. Dolul nu se presupune, și este o cauză de nulitate a convențiunei când mijloacele viciene întrebuințate de una din părți sunt ast-fel în cât este evident că fără aceste machinațiuni, cea-laltă parte n'ar fi contractat 45 355

19. Obligațiunea fără cauză sau întemeiată pe o cauză falsă ori nelegală nu poate avea nici un efect, și obligațiunea a căreia cauză nu este exprimată trebuie să fie presumată că are o cauză licită și suficientă, și debitorul, nu creditorul, trebuie să dovedească că obligațiunea n'are o cauză sau că are o cauză nelegală 45 355

Contravențiuni la condițiunile generale de arendarea bunurilor statului: 1. Faptul introducerii de vite în pădurile statului de către arendașii statului, constituie delictul silvic prevăzut și pedepsit de art. 23 din codul silvic, și conform acestui codice urmează ca actele de constatare ale acestui delict să fie trimise instanțelor corecționale, singure în drept a pronunța pedeapsa prescrisă de lege, și numai când delictul a fost constatat judecătorește, arendașul condamnat la amendă poate fi urmărit în virtutea legii de urmărire, iar nu numai dupe simpla constatare și amendare de către agenții silvici 9 69

2. Asemănat art. 24 din condițiunile generale pentru arendarea moșiilor statului, când arendașul nu lasă pământ spre odihnă, plătește statului ca despăgubire câte 50 lei de hectar, în urma unei constatări făcute de un delegat al Ministerului, și această despăgubire, precum și despăgubirea de 150 lei de hectar ce datorreste arendașul pentru când cosește fân din pădure în contra dispozițiunilor art. 46 din condițiunile generale ale moșiilor statului, se îndeplinesc fără deosebire după legea de urmărire.

Ast-fel un arendaș al statului fiind urmărit pentru asemenea datorii, nu poate face contestațiune până ce mai întâi nu va consemna suma de bani pentru care este urmărit 29 229

Contravențiuni la legea licențelor: În materie de contravențiuni la legea licențelor, constatarea lor se face prin încheiere de proces-verbal, însă nu este necesar ca acest proces-verbal să fie semnat pe toate paginile de agentul care l'încheie și de persoanele ce asistă la redactarea sa, întru cât nici legea din 27 Martie 1873 pentru înființarea dreptului de licență asupra

No. ziar. Pag.

No. ziar. Pag.

comerciului de băuturi spirtoase, nici regulamentul acestei legi nu prevede că formalitățile ce trebuie observate la redactarea procesului-verbal sunt acelea cerute de dreptul comun, și anume de art. 41 din pr. penală. 9 68

Contravențiune la legea impositului asupra băuturilor spirtoase: În materie de contravențiuni la legea impositului asupra băuturilor spirtoase, când confiscatiunea și constatarea contravențiunii s'au făcut printr-o singură operațiune, însă prin două procese-verbale, deferite, aceste procese-verbale constituie un singur context, și este destul ca numai într'unul din aceste procese-verbale, fie chiar numai în acela de confiscatiune, să se arate domiciliul agentului care a făcut aceste operațiuni, pentru ca cerințele legii, în această privință, să fie îndeplinite, și deci violează legea, tribunalul care în asemenea caz. ar anula procesul-verbal de constatarea, pe motiv că nu se arată în el domiciliul agentului ce l'a încheiat. 39 309

Contravențiuni la legea timbrului: 1. Asemănat art. 62 din legea timbrului, refusul comercianților de a prezenta registrele ce sunt obligați de codul de comerț a ține, când li se vor cere de agenții fiscali, atrage condamnatiunea lor, oșebit de penalitățile prevăzute de codul de comerț, și la plata unei amende în folosul fiscului egală cu taxa patentei pe un an, fără a se distinge între cazul când comercianții au acele registre și cazul când nu le au de loc. 9 68

2. În materie de contravențiune la legea timbrului există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă. 33 259

3. Președintele tribunalului având dreptul, în cas când este chemat a da autenticitate unui act, să facă clasificarea actului în cea ce privește taxa la care trebuie să fie supus, și prin urmare a interpreta, din ceastă privire, natura juridică a acelui act, nu poate fi considerat că a comis o contravențiune și supus la o pedeapsă pe motiv că dănsul a dat o interpretare eronată actului, întru cât este de principiu c'atunci când legea recunoaște unui funcționar un drept de interpretare, această interpretare ori este suverană, ori este supusă unor căi de reformare, dar nici într'un caz ea nu poate face pe cel ce a dat-o să fie privit c'a comis o contravențiune. 34 245

Contravențiuni la plata acciselor Comunale: 1. Legile fiscale sunt de strictă interpretare și taxele prescrise de legiuitor nu se pot întinde prin analogie în afară de casurile anume prevăzute de lege.

Ast-fel, legea timbrului neprevăzând nici o taxă pentru recursurile făcute în contra cărților de judecată date în apel de judecătoriele de ocoale în materie de contravenție la legea și regulamentul pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale, asemenea recursuri urmează să fie făcute fără vre o plată de taxă. 25 197

2. Ori ce acte încheiate de un funcționar public, în limitele competenței sale, și cu îndeplinirea formelor cerute de lege, au puterea autenticității, și ca atare, nu pot fi atacate de cât prin inscripțiune în fals.

Ast-fel procesul-verbal încheiat de notarul unei comune rurale împreună cu ajutorul de primar și prin care constată în mod autentic înmânarea unei copii, nu poate fi atacat de cât pe calea inscripțiunii în fals. 38 300

3. Notificarea copieii după închirierea consiliului comunal ce aprobă procesul-verbal de contravențiune făcută unuia din asociații unei firme comerciale se presumă făcută firmei, adică tutulor asociațiilor, și aceștia sunt datorți să dovedească că acel asociat nu era în drept să primească asemenea notificări. 38 300

Contravențiuni polițienesti: 1. Nu comite contravențiunea prevăzută și pedepsită de art. 385 al. 9, din codul penal, cel ce contravine unei ordonanțe, întru cât acest articol nu pedepsește de cât pe cei ce carți contravin la regulamente, și nu vorbește nimic de ordonanțe, care sunt cu totul diferite; un regulament este o aplicațiune practică a dispozițiilor unei legi, iar o ordonanță nu este de cât o măsură de supraveghere și de executare pur administrativă. 6 47

2. Art. 393, al. 8 din codul penal, nu se poate aplica proprietarului unui caffè-chantant care contravine unei ordonanțe, întru cât acest articol privește pe cei ce turbură liniștea publică pe străde și prin alte locuri, prin larmă și alte mijloace oprite de lege. 6 47

Controlori fiscali: Controlorii fiscali, nefiind mănuiitori de banii publici, nu sunt justițiabili de Curtea de compturi, în prima și ultima instanță, pentru delapidările comise de percepțori cu a căror supraveghere dănsii erau însărcinați.

În asemenea cas, numai ministerul de finanț este în drept a fixa, prin o decisiune motivată, suma de care controlorul este răspunzător, și acesta poate ataca cu apel, înaintea Curții de compturi, această decisiune ministerială, și Curtea judecă atunci ca instanță de apel. 39 307

Conversiune: Dreptul de conversiune, care este o opțiune ce se oferă creditorului ca într'un termen scurt să aleagă între rambursarea creanței sale sau diminuarea dobânzii, nu se poate zădărnici prin nimic, îndată ce a fost prevăzută și consacrată printr-o lege specială.

Ast-fel prescripțiunea cupoanelor scăzute după promulgarea legii de conversiune, în termenul prevăzut de acea lege, nu poate fi suspendată pe motiv că aceste cupoane nu au putut fi în posesiunea proprietarilor lor fiind consemnate din cauza judecăților urmate în privința lor. 21 162

Copii: Copii n'au dreptul să ceară de la părinți vre-o parte din averea lor pentru căsătorii 8 63

Creditori: Facultatea ce legea acordă creditorilor (art. 974 c. c.) de a exercita toate drepturile și acțiunile debitorului și chiar de a ataca în numele lor personal actele viclene făcute de debitor în prejudiciul lor, este mărginită numai în cea ce privește convențiunile dintre părți sau diferitele acte private petrecute între particulari, nu și în ceia ce privește actele judecătorești și în special hotărârile.

Hotărârile o dată subscrise și pronunțate în public, nu pot fi reformate, revizuite sau casate, de cât în casurile și modurile prescrise de lege, și dupe cererea părților cari au figurat în proces, și în anumite casuri și după cererea Ministerului public.

Ast-fel, nu creditor nu poate ataca, pe calea principală, în nulitate o hotărîre judecătorească pronunțată în contra debitorului său, când mai cu seamă dănsul, creditorul, a fost destul de diligent și a intervenit la timp în acțiunea dirijată contra debitorului său și a luptat alături de el usând de toate mijloacele ce legea îi pune la dispozițiune. 2 15

Curtea de compturi: 1. Controlorii fiscali, nefiind mănuiitori de banii publici, nu sunt justițiabili de Curtea de compturi, în prima și ultima instanță, pentru delapidările comise de percepțori cu a căror supraveghere dănsii erau însărcinați.

În asemenea cas, numai ministrul de finance este în drept a fixa, prin o decisiune motivată, suma de care controlorul este răspunzător, și acesta poate ataca cu apel, înaintea Curții de

No. ziar. Pag.

- compturi, această decisiune ministerială, și Curtea judecă atunci ca instanță de apel. 39 307
2. Hotărârile Curții de compturi date fără competență, ne fiind primitoare de-a fi judecate în fond, se casează fără trimitere, căci a se mai trimite din nou o asemenea afacere la Curtea de compturi, ar fi a supune judecății acelei Curții, nu fondul cauzei, ci însăși decisiunea Curții de casație 39 307

D

Daune interese: 1. Înaintea instanțelor represive numai acele persoane pot face plângeri și cereri de despăgubiri care au suferit personalmente o vătămare și această vătămare să fie rezultatul și consecința directă a unei infracțiuni la legea penală. Prin urmare ori ce pretențiune de daune interese nu pentru o pagubă produsă direct prin delict, ci pentru un câștig ce s'ar fi putut efectua de nu s'ar fi comis delictul, fiind imaginară, nu poate fi admisibilă. Astfel statul nu este în drept a cere daune-interese de la inculpați, pentru incendiarea unei fabrici de spirt și a spirtului ars, când se constată că în momentul incendiului, spirtul se afla în depositul fabricei, adică în absoluta proprietatea a fabricantului, putând dănsul a-l pune sau nu în consumațiune, întru cât în acel moment statul nu avea nici un drept asupra taxelor ce i s'ar fi cuvenit numai dacă spirtul ar fi fost scos din fabrică spre a fi pus în consumațiune. 13 102

2. Când contractul intervenit între un proprietar și un constructor pentru a-l construi o casă, se resiliază din culpa constructorului, proprietarul are drept la daune interese. Daune ce ar proveni din faptul că a fost silit să termine lucrările în regie și că nu i-a rămas timpul necesar pentru închirierea imobilului. 27 210

3. Asemănat art. 140 din procedura civilă, numai partea ce este căzută în culpă, — care pierde —, răspunde de daune și cheltueli de judecată față de cei-ce figurează în judecată. Ast-fel, creditorul urmăritor, când urmărește averea debitorului său, nu face alt-ceva de cât caută a-și asigura dreptul său, condus fiind de o perfectă bună credință, și deci de la dănsul nu se poate cere nici daune nici cheltueli de judecată, în cas când nu s'ar mai face vânzarea averii urmărită din cauză că debitorul l'a plătit pe creditor, întru cât nu există culpă din partea creditorului. 38 303

Delict civil: 1. Trei sunt elementele constitutive ce caracteriază delictul său quasi-delictul civil: I) ca fapta, care cauzează prejudiciul să reside într-o acțiune sau inacțiune ilicită; II) ca acest fapt să fie imputabil autorului și să lezeze dreptul altuia, și III) ca autorul prejudiciului să fie în culpă adică să i se poată imputa, dacă nu reaua intențiune cel puțin imprudența. 8 61

2. Faptul de a comunica verbal și în mod confidențial unei persoane că se aude, că cutare comerciant, ar fi încetat plățile, nu constituie nici un delict, nici un quasi-delict civil, și deci nu espune pe autorul acestei confidențe la daune, întru cât printre oamenii de afaceri comerciale și financiare și unde se luptă prin concurență în aceeași profesiune, este admis, prin practică moravurile, de a se face insinuară cu tendințe de a se discredita. 8 61

Delict silvic: Faptul introducerii de vite în pădurile statului de către arendașii statului constituie delictul silvic prevăzut și pedepsit de art. 23 din codul silvic, și conform acestui codice urmează ca actele de constatare ale acestui delict să fie trimise instanțelor corecționale,

No. ziar. Pag.

singure în drept a pronunța pedeapsa prescrisă de lege, și numai când delictul a fost constatat judecătorește, arendașul condamnat la amendă poate fi urmărit în virtutea legii de urmărire, iar nu numai dupe simpla constatare și amendare de către agenții silvic. 9 69

Denegarea paternității: 1. Acțiunea în denegarea paternității, când copilul este conceput și născut în timpul căsătoriei, este admisibil în cazul unei imposibilități morale de coabitatiune între soți, unită cu adulteriu femeii și cu tăinuirea, către bărbat, a nașterii copilului. 42 334

2. Adulteriu, pentru a fi o cauză de denegare a paternității, trebuie să corespundă cu epoca probabilă a concepțiunii copilului, adică să se petreacă în cursul timpului coprinș între a 300 și a 180 zi înaintea nașterii copilului. 42 334

3. Pentru ca un pretins tată să poată isbuti în acțiune în denegarea paternității trebuie să dovedească: 1) adulterul femeii la epoca probabilă a zămislirii copilului; 2) că femeia a tănuit nașterea copilului, fapt care poate fi considerat ca o recunoaștere tacită și foarte semnificativă a femeii cum că copilul nu este al bărbatului și 3) imposibilitatea morală de coabitatiune între soți. 42 334

Depositar: Depositarul unor valori (în speță o casă de bancă) căruia i s'a notificat o somațiune de a se desesiza, sub un pretext oare-care, de fondurile aparținând depunătorului, pe motiv că familia a cerut la justiție să se dea depunătorului un consiliu judiciar, nu poate să se facă singur judecător al acestei somațiuni. .

Acest depositar, în cas când ar restitui acele fonduri neluând în seamă somațiunea, devine responsabil, ca și când s'ar fi asociat la fraudă comisă de depunătorul ce caută mai dinainte să paralizeze efectele consiliului judiciar de care este amenințat.

Depositarul nu poate pretinde că suma de care s'a desesizat, reprezenta un cec tras de depunător la o epocă, când încă era stăpân pe drepturile sale, și că nici o opunere nu se poate forma la plata unui cec când trasul are provisiune. 1 5

Desistare: Desistarea nu poate să aibă loc de cât numai când se face asupra întregului proces de către cel în drept, și cererea de eliminare numai a unei părți dintr'un proces fără consimțământul acesteia este inadmisibilă, când partea figurase deja la prima instanță și era câștigată desbaterilor procesului și când dănsa se opune a fi exclusă pentru că i se vatămă drepturi câștigate. 38 300

Director de prefctură: Vezi: «Acte administrative».

Divorț: 1. Soția care a continuat a se servi de trusoul ce i-a fost dat la căsătoria sa și după ce hotărîrea de divorț a fost înscrisă la oficiul stărei civile, de și soțul său i-a cerut acel trusou, dovedește că dănsa și-a exercitat dreptul de opțiune reluând trusoul în natură și deci numai poate reclama de la fostul său soț valoarea totală a trusoului, ne mai având alt drept, în asemenea cas, de cât să ceară de la fostul său soț diferența de valoare provenită din sausa deteriorării trusoului prin usul ce dănsa a făcut din el în timpul cât a durat procesul de divorț. 25 197

2. O hotărîre judecătorească se poate apela pentru ori-ce cap de cerere sau parte a ei, totuși punctul dedus înaintea instanței de apel trebuie să aibă o conexitate cu însuși fondul afacerii, și în or-ce cas să intereseze pe aceleași părți litigante care au figurat la prima instanță.

Ast-fel într-o afacere de divorț soțul care perzând a fost condamnat la plata taxelor de timbru ce ar fi trebuit plătite de soțul căș-

No. ziar. Pag.

No. ziar. Pag.

tigător ce făcuse acțiunea cu act de paupertate, nu poate face apel numai în cea-ce privește această condamnățiune la plata de taxe de timbru.

38 302

Dobrogea: 1. Asemănat legiurilor otomane, străinul avea dreptul a cumpăra imobile în Turcia, și prin urmare și în Dobrogea, când această provincie făcea parte din imperiul otoman, însă prin acest fapt al cumpărării, străinul era asimilat supușilor otomani în tot ce privește bunurile lor imobiliare, fiind justițiabil de tribunalele respective otomane pentru toate cesiunile relative la proprietatea cumpărată, precum și pentru toate acțiunile reale relative la ea, fără să se poată prevala în această materie de naționalitatea lui personală.

Ast-fel nu supus austriac, nu poate invoca legile țerei sale în judecarea unei acțiuni în revendicare ce ar fi intentat relativ la un imobil situat în Dobrogea, și această acțiune se judecă după legile turcești, dacă faptele deduse în instanță s'a petrecut sub imperiul acestor legi

27 214

2. Străinul care intentă o asemenea acțiune nu poate invoca faptul că după legile țerei sale el era minor în momentul când s'a făcut vânzarea imobilului ce revendică, întrucât prin faptul cumpărării unui imobil în (Dobrogea), străinul asimilându-se cu musulmanii, devin justițiabili de tribunalele otomane și supuși legilor turcești, și prin urmare și capacitatea lor de a înstrăina, ca și acea de a câștiga imobile, are a se reglementa conform legilor otomane

27 214

Dol: Dolul nu se presupune, și este o cauză de nulitate a convențiunei când mijloacele viclene întrebuintate de una din părți sunt ast-fel în cât este evident că fără aceste machinațiuni, cea-altă parte n'ar fi contract

45 355

Donțiuni: 1. Donțiunile, sub codul Caragea nu erau reductibile însă fiica înzestrată sub această lege, și care ar voi să vină la succesiunea deschisă după promulgarea noului cod civil, trebuie să sufere raportul, deci reducțiunea afară numai de nu va fi renunțat la succesiune prin declarațiune făcută la grefa tribunalului.— Această regulă se aplică și la alt-fel de donțiuni nu numai la zestre

20 158

2. Subt codul Caragea și Regulamentul organic regulele privitoare la legalizarea judecătorească a actelor de vânzare imobiliară și la trecerea lor în condica de vânzări s'au aplicat în mod constant și la daruri de nemiscătoare, prin urmare coperinderea actului de donțiune și adeverirea judecătoreiei trebuia trecută din cuvânt în cuvânt în condica de vânzări

20 158

3. Prescripțiunea acțiunei în reducțiune a unei donțiuni nu poate începe de cât în momentul când acțiunea a luat naștere, nu în momentul când donțiunea a fost făcută

20 158

4. O donțiune este nulă dacă a fost făcută de o persoană ce nu era proprietară a lucrurilor dăruite

44 350

Dota: 1. Convențiunile matrimoniale trebuie să se facă, sub pedeapsă de nulitate, în formele a-nume stabilite de lege și mai înainte de celebrarea căsătoriei

8 63

2. Convențiunile matrimoniale sunt contracte solemne, pentru cari forma autentică este indispensabilă

13 99

3. Părțile se pot prezenta înaintea tribunalului pentru autentificarea convențiunilor matrimoniale prin procuratori, însă cu condițiunea esențială ca acești mandatarii să fie autorizați cu procură autentică

13 99

4. Un act dotal, pentru a fi considerat ca serios și real, trebuie să fie transcris, chiar când dota coprinde avere mobiliară, în registrul special ținut spre acest sfârșit la tribunal

13 99

5. La contractarea căsătoriei sub regimul dotal, intențiunea părților contractante fiind de a scoate din comerț bunurile dotale și a le pune sub guvernarea principiului imutabilității convențiunilor matrimoniale în timpul căsătoriei, legea creează ca sacțiune a contravenirei anularea înstrăinării imobilelor dotale, fără a distinge dacă înstrăinarea este făcută numai de unul din soți sau cu consimțământul amândorora

18 139

6. Nutilitatea înstrăinării imobilelor dotale este relativă de oare-ce dispozițiunea înalienabilității fondului dotal este creat numai în interesul femeii și a copiilor eșiți din căsătorie, și nu este dictată de un interes general ca să intereseze ordinea publică.

Ast-fel, anularea înstrăinării imobilelor dotale nu se poate cere de cât de partea în favoarea căreia a fost creată nulitatea

18 139

7. Femeea căsătorită sub regimul dotal, de și continuă a fi proprietară asupra fondului dotal, soțul având numai administrațiunea acestui fond, iară drepturile soțului sub acest regim sunt foarte întinse, ast-fel că numai densusul are drept de a urmări pe debitorii și pe deținătorii averei dotale cu alte cuvinte în timpul căsătoriei numai soțul poate exercita acțiunile mobiliare sau imobiliare, posesorii sau petitorii, la averea dotală, pe când femeea este esclusă de la exercițiul acestor acțiuni.

Ast-fel, o femeie măritată sub regimul dotal, nu poate intenta, în timpul căsătoriei, acțiune în anularea înstrăinării imobilului dotal, nici chiar cu consimțământul soțului său al justiției, în lipsa consimțământului soțului, asemenea acțiuni aparținând numai soțului, în timpul căsătoriei

18 139

8. În timpul căsătoriei, numai bărbatul singur are exercițiul tuturilor acțiunilor de ori-ce natură, și femeea este fără calitate a le intenta chiar dacă ar fi autorizată de bărbatul său.

Ast-fel este neadmisibilă contestațiunea făcută de femeie la urmărirea imobilelor sale dotale de către un creditor al soțului său, această contestațiune trebuind a fi făcută de soț

19 148

9. Bărbatul în timpul căsătoriei având usufructul și administrațiunea averei dotale, și după desfăcerea căsătoriei prin moartea soției sale, având folosința și administrarea acestei averi în calitate de tutore legal al copiilor săi minori, aceștia n'au drept a cere socoteală de modul cum a administrat acea avere, fie în timpul căsătoriei, fie după desfăcerea ei.

Ast-fel densusii nu pot invoca în favoarea lor dispozițiunile art. 1269 din codul civil pentru că ar fi reînviat cu anticipație contractele de închiriere ale imobilelor dotale

20 156

10. Asemănat art. 335 din Regulamentul organic, ori ce foaie de zestre trebuia să fie trecută din cuvânt în cuvânt în condica rânduită pentru acest sfârșit, sub osândă pentru neurmărire de a nu se ține în seamă, și apoi să fie întărită de Marele Logofăt al dreptății.

Aceste formalități fiind cerute *ad solemnitatem*, nulitatea rezultând din neîndeplinirea lor se poate opune chiar de părțile contractante

20 15

11. Donțiunile, sub codul Caragea nu erau reductibile însă fiica înzestrată sub această lege și care ar voi să vină la succesiunea deschisă după promulgarea noului cod civil, trebuie să sufere raportul, deci reducțiunea alară numai de nu va fi renunțat la succesiune prin declarațiune făcută la grefa tribunalului.— Această regulă se aplică și la alt-fel de donțiuni nu numai la zestre

20 158

12. Regimul dotal este imutabil în timpul căsătoriei, ast-fel că femeia măritată sub acest

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	pag.
regim nu poate cere anularea clauzei din contractul său dotal care prevede dotalitatea averii viitoare ce i-ar veni prin donațiune sau succesiune, declarând că nu recunoaște această parte din actul său dotal, mai cu seamă când dânsa era majoră la epoca confecționării aceluși contract matrimonial, și când nu invoacă verii o cauză de viciere consimțământului său, cum ar fi: eroarea, dolul său violentă.	21	163	inscripțiune ipotecară, pentru asigurarea dotei sale, și după ce căsătoria s'a disolvat prin moartea soțului său, însă numai în limitele prescise de art. 1780 din codul civil, adică în trei luni de la dechiderea succesiunii.	34	247
13. Cel ce revendică un imobil trebuie să dovedească, între altele, că imobilul a cărui revendicare cere, se stăpânește de părât, de acela de la care l'cere.			21. Veniturile imobilelor dotale se pot urmări pentru datorii contractate, înainte de căsătorie, de către soția sa de aceia ce au constituit dotal.	35	276
Ast-fel acțiunea în revendicare prin care se pune în discuțiune dreptul de proprietate al unui imobil dotal, este rău introdusă numai în contra soțului când nu se pune în cauză și soția, întru cât dreptul bărbatului de a răspunde la o acțiune imobiliară dotală, se referă numai la usufructul acestui imobil pe timpul duratei căsătoriei iar nu și la nuda proprietate asupra căreia el nu are nici un drept, nuda proprietate care nu poate fi înstreținată și prin urmare pusă în discuțiune într'un proces de cât față cu proprietara soție.	21	164	22. Dreptul d'a intenta acțiune trage cu sine, în regulă generală, și pe acela de a se apăra în contra unei asemenea acțiuni, și această regulă se aplică și la acțiunile dotale.		
14. Bărbatul nu răspunde de cât de dotală dânsul a primit efectiv, iar în cât privește dotală ce consistă în obligațiuni cari au perit în tot sau în parte, fără negligența bărbatului, acesta nu este răspunzător de ea și este liberat restituind titlurile cari constată acele obligațiuni. În acest din urmă cas, responsabilitatea bărbatului nu poate avea loc decât dacă acele obligațiuni s'au pierdut din negligența lui.	21	166	Ast-fel ori-ce acțiuni, relative la averea dotală imobiliară a femeii, neputând fi intentate, în timpul căsătoriei, de cât de către bărbat, urmează neapărat că asemenea acțiuni, când sunt intentate de terții persoane, nu pot fi îndreptate de cât tot în contra bărbatului.	39	309
15. Soția care a continuat a se servi de trusoul ce i-a fost dat la căsătoria sa și după ce hotărârea de divorț a fost înscrisă la ofițerul stărei civile, de și soțul său i-a cerut acel trusou, dovedește că dânsa și-a exercitat dreptul de opțiune reluând trusoul în natură și deci numai poate reclama de la fostul său soț valoarea totală a trusoului, ne mai având alt drept, în asemenea cas, de cât să ceară de la fostul său soț diferența de valoare provenită din cauza deteriorării trusoului, prin usul ce dânsa a făcut din el în timpul căsătoriei și cât a durat procesul de divorț.	25	197	23. Inalienabilitatea imobilului dotal, cu singurele excepțiuni prevăzute și limitate de codul civil, continuă și după separațiunea de patrimoniu.	44	348
16. Actul dotal autentic și transcris în registrul de foi dotale este perfect între părți, însă față de cei de al treilea, când dotală conține și imobile, nu devine perfect, opozabil, de cât după transcrierea lui în registrul de mutațiuni.	29	227	Drept electoral: Pentru ca cineva să poată exercita într'un județ dreptul electoral în colegiul I de Cameră și Senat, când nu este dispensat de cens pentru acest din urmă colegiu, nu este suficient a plăti numai simpla dare a căilor de comunicațiune în acel județ, servindu-se de censul ce ar avea în proprietăți situate în alte județe, ci trebuie să pozeadă imobile și în județul în care cere arfigura ca alegător, putându-și însă complecta censul cu imobilele ce ar avea în alte județe.	19	146
17. Donațiunea de imobile, acceptată în regulă, este perfectă prin simplul consimțământ al părților și translativă de proprietate de la donator la donatar, acesta însă nu devine proprietar față de cei ce nu au figurat la confecționarea actului de cât din momentul transcrierii.	29	227	E		
18. Transcrierea actului dotal, după ce creditorii constitutorului dotei au cerut punerea în vânzare a imobilului constituit dotal și după ce au apărut afiptele și publicațiunile de vânzare, este nulă și neavenită, și actul dotal care cnsfințează prin această transcriere este neesistent față de terți.	29	227	Eforia spitalelor civile din București: 1. Funcționarii Eforiei spitalelor civile din București, au dreptul la o pensiune de retragere la etatea de 60 ani împliniți.		
19. Lipsa de transcriere a unui act dotal se poate opune și de creditorii chirografari ai constitutorului dotei care au început deja urmărirea imobilului constituit dotal, căci în asemenea cas, acești creditorii se află într-o situație privilegiată, având un drept real sui generis, asupra imobilului, drept care privează pe proprietar de libera dispozițiune a aceluși imobil.	27	227	Sunt dispensați de condiția de vârstă cei cari nu mai pot funcționa din cauză de boală.	14	108
20. Femea măritată poate lua în mod valabil,			2. Decăderile de la un drept neputând-se presupune ci ele trebuind să rezulte dintr'un anume text de lege, exercitarea unui drept, dacă nu este restrânsă într'un termen anume limitat printr'o dispozițiune specială a vre unei legi, poate fi invocată tot timpul prevăzut pentru acțiune.	14	108
			Ast-fel, un funcționar al Eforiei spitalelor civile din București poate să-și ceară dreptul său la pensiune nu numai fiind încă în funcțiune, ci și mai târziu, întru cât regulamentul pentru pensiunea funcționarilor acelei Eforii nu prevede un anume termen limitat pentru exercitarea dreptului la pensiune.	14	108
			Excepțiuni: Excepțiunea de incompetență <i>ratione materie</i> fiind de ordine publică, se poate propune în ori-ce fază a procesului.	33	262
			Exces de putere: (Vezi: «Casațiune».)		
			Excrocheria: 1. Nu există delict de înșelăciune dacă nu se constată următoarele condiții: Intenția de a împărtăși folos, nașterea unei amăgiri în spiritul altuia, și cauzarea unei pagube în averea altuia, și această pagubă trebuie să fie reală, nu este suficient numai posibilitate de prejudiciu.	8	60
			2. Codul penal nu pedepsește în genere prin art. 332 și 333 din codul penal de cât înșelăciunea consumată, iar încercarea de înșelăciune nu se pedepsește de cât într'o speță de înșelăciune, aceea prevăzută de art. 334 din codul penal.		
			Ast-fel nu se poate imputa cui-va o înșelăciune conform art. 332 și 333 din codul penal, dacă delictul nu este consumat.	8	60
			3. Pentru ca să existe delictul de înșelăciune prevăzută de art. 332 din codul penal, trebuie să existe o pagubă reală pentru cel ce se plânge că a fost înșelat, întru cât paguba reală este unul din elementele constitutive ale acestui delict.	25	198

No. ziar. Pag.

4. Există delictul de escrocherie prevăzut de art. 334 din codul penal, numai în cazul când se stabilește că autorul înșelăciunii a întreprins uneltiri culpabile pentru a face pe cineva să-i remită valori, înscrisuri și alte titluri de datorii, etc. 25 198

Executare : 1. Pentru executările mobiliare, ultimul act de executare este jurnalul prin care instanța care a dat ordinul de executare, constată că ordinul său s'a executat. Până ce nu s'a încheiat un asemenea jurnal, contestațiunea la executare este tot-d'a-una admisibilă din partea celui vătămat. 11 83

2. Nici o hotărîre sau titlu executoriu nu se va putea executa, și aceasta sub pedeapsă de nulitate, de cât după ce se va încunoștiința debitorului, lăsându-se copie după hotărîre sau după titlul executoriu la domiciliul său reședința debitorului.

Ast-fel, o somațiune făcută debitorului prin care se arată numărul hotărîrei ce se execută, nu poate ține loc de încunoștiințarea hotărîrei și o executare făcută numai în urma unei asemenea somațiuni este nulă. 17 133

3. Actul începător de executare este procesul-verbal al agentului respectiv, care constată că după ce s'a făcut somațiunea s'a procedat la aplicarea de sequestre. 17 135

4. Somațiunea nu este un început de executare, ci o simplă prevestire ce face debitorului că de nu va plăti o să fie pus în executare. 17 135

5. Dispozițiunile art. 388 din procedura civilă, dupe care execuțiunea cată să fie precedată de o somațiune de executare, nu sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate. 24 191

Executarea hotărîrilor : Nici o hotărîre sau titlu executoriu nu se va putea executa, și aceasta sub pedeapsă de nulitate, de cât după ce se va încunoștiința debitorului, lăsându-se copie după hotărîre sau după titlul executoriu la domiciliul său reședința debitorului.

Ast-fel, o somațiune făcută debitorului prin care se arată numărul hotărîrei ce se execută, nu poate ține loc de încunoștiințarea hotărîrei și o executare făcută numai în urma unei asemenea somațiuni este nulă. 17 133

Expeditor : Cărașul este persoana care și ia însărcinarea ca într'un mod oare-care să transporte sau să facă a se transporta un obiect oare-care.

Ast-fel când un expeditor din străinătate și-a luat însărcinarea de a transporta în România o marfă oare-care, și trimițând-o unui corespondent al său cu însărcinarea de a da avisul cumpărătorului și a încasa rambursul și să-i trimită banii, acest corespondent nu poate fi considerat ca un căraș, și deci nu poate fi răspunzător către cumpărătorul mărfii de nici o pagubă, răspunzător fiind expeditorul, care este adevăratul căraș. 40 318

Expropriațiune pentru cauză de utilitate publică :

1. În materie de expropriere, mențiunea că deciziunea juriului s'a dat cu unanimitate de voturi, iar nu cu majoritate, cum prescrie legea de expropriere, nu atrage nulitatea deciziunii. 14 108

2. Administrațiunea care face o expropriere pentru cauză de utilitate publică este competentă să renunțe la cea expropriere când i se pare că nu mai e trebuincioasă. 32 251

3. Direcțiunea generală a căilor ferate române fiind o administrațiune ce depinde de Ministerul lucrărilor publice, când cea direcțiune renunță la executarea sentinței ce hotărăște espropriațiunea pentru cauză de utilitate publică a unui imobil oare-care, expropriere cerută de cea direcțiune, Ministerul lucrărilor publice numai poate executa cea sentință, căci

No. ziar. Pag.

în asemenea caz, direcțiunea căilor ferate fiind responsabilă de evicțiune, prin consecință Ministerul este în definitiv responsabil de cea evicțiune, și cel ce este răspunzător de evicțiune nu poate cauza el însuși cea evicțiune. 32 251

4. În materie de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică, nu se percepe nici o taxă de timbru sau înregistrare, ast-fel că dacă s'a perceput asemenea taxe, ele trebuiesc restituite. 34 259

F

Faliment : Transacțiunea făcută de un falit, înainte de a fi declarat în stare de faliment, însă în timpul dintre încetarea plăților și declararea falimentului, și prin care dănsul a înstrăinat o parte din avutul său, este anulabilă îndată ce se dovedește că partea interesată, care a încheiat cu falitul cea transacțiune și a beneficiat de dănsa, a avut cunoștință în acel moment de insolvabilitatea contractantului său. 2 13

2. Toate actele, plățile și înstrăinările cu titlu oneros făcute de un comerciant sunt presupuse ca făcute în fraudă creditorilor, și în lipsă de probă contrariă se anulează față cu masa creditorilor, când cei de al treilea, cari au făcut acele acte cu comerciantul, cunoștea starea de încetare de plăți în care se găsea acesta, cu toate că încă nu fusese declarat falit.

Ast-fel, pentru ca creanța dotală să fie înlăturată de la masa falimentului, nu este suficient ca să fie posterioară încetării plăților, trebuie încă ca cel de al treilea, adică soția, să fi cunoscut că soțul său era, în momentul când primea zestrea, în stare de încetare de plăți. 13 101

3. Contestațiunile relativ la verificarea creanțelor se pot face înaintea tribunalului și după închiderea procesului-verbal de verificare, chiar și în contra creanțelor cari au fost deja admise de judecătorul comisar. 13 101

4. Pentru a se dovedi că unele creanțe prezentate la verificare sunt fictive, proba testimonială este admisibilă. 13 101

5. Proba testimonială este admisibilă spre a se dovedi că cei de al treilea ce au contract cu un comerciant cunoștea starea de încetare de plăți în care se găsea acesta. 13 101

Farmacii : 1. Dreptul acordat Ministerului de interne, prin articolul 119, ultimul aliniat, din legea sanitară din 1893, de a închide o farmacie, nu esclude în sine competența tribunalelor ordinare, contra măsurii Ministeriului luată în contra legii sau abuziv, căci într-un cât prin legile noastre pozitive nu se prevede vre un alt mijloc spre a se cere retractarea sau anularea actului abătut de la lege sau abuziv al administrațiunii, trebuie să recunoaștem, părților în spiritul legilor noastre, dreptul a recurge la justiția ordinară spre a cere repararea răului și pentru a obține o declarare că actul administrațiunii este abătut de la lege sau abuziv. 2 11

2. După legea sanitară din 1893 numai românii sau cei naturalizați români pot fi dirigenți de farmacie.

Străinii însă cari, în conformitate cu legile anterioare acestei legi, dobândiseră în mod regulat autorizația de a fi dirigenți de farmacii, au dreptul a continua d'a dirige farmacii și sub imperiul legii sanitare din 1893, într-un cât această lege nu se poate aplica cu efect retroactiv, fără o dispoziție ce nu există.

Ast-fel că Ministrul de interne comite un exces de putere, o abatere și violează art. 119 din legea sanitară din 1893 când ordonă închiderea unei farmacii dirijată de un străin dar care obținuse în mod regulat și definitiv, înainte de punerea în aplicare a acestei legi, autorizațiunea de a diriga o farmacie. 2 11

	No. ziar.	Pag.
Femea măritată: 1. Obiceiul pământului și vechile noastre legiuri, anterioare codului civil, recunoștea că femeia străină ce se mărita cu un român, devenea româncă	1	3
2. Subt imperiul legiurilor vechi, de și nici codul Caragea, nici regulamentul organic nu coprinde vre-o dispozițiune în această privință, femeia străină, măritată cu un român, devenea româncă ca și soțul ei.	16	125
3. Legiuitorul, în dorința, pe de o parte, de a menține unitatea de direcțiune în conducerea asociațiunei conjugale, iar pe de altă parte, basat pe lipsa de experiență a femeii, decretează pentru femeia, pe tot timpul duratei căsătoriei sale, o incapacitate generală, de a se obliga prin convențiuni sau de a intenta acțiuni civile în justiție, fără o prealabilă autorizatiune a soțului, sau în cas de refuz al acestuia fără autorizatiunea justiției, ambele menite a complecta capacitatea femeii, ori de câte ori este vorba de a face un act relativ la exercitarea drepturilor sale de ori-ce natură.	18	139
4. Femea căsătorită subt regimul dotal, de și continuă a fi proprietara asupra fondului dotal soțul având numai administrațiunea acestui fond, iară drepturile soțului subt acest regim sunt foarte întinse, ast-fel că numai densusl are drept de a urmări pe debitorii și pe deținătorii averei dotale cu alte cuvinte în timpul căsătoriei numai soțul poate exercita acțiunile mobiliare sau imobiliare, posesorii sau petitorii la averea dotală, pe când femeia este exclusă de la exercițiul acestor acțiuni.		
Ast-fel, o femea măritată subt regimul dotal, nu poate intenta, în timpul căsătoriei, acțiune în anularea înstrăinării imobilului dotal, nici chiar cu consimțământul soțului sau al justiției, în lipsa consimțământului soțului, asemenea acțiuni aparținând numai soțului, în timpul căsătoriei.	18	139
5. Autorizațiunea soțului, necesară femeii în timpul căsătoriei, pentru a se obliga, poate fi și tacită, rezultând din cunoștința ce avea soțul despre obligațiunea contractată de femeie și din concursul său la confecționarea unei cambii în care au subscris împreună.	26	204
6. Femea măritată poate lua în mod valabil, inscripțiune ipotecară, pentru asigurarea dotei sale, și după ce căsătoria s'a disolvat prin moartea soțului său, însă numai în limitele prescrise de art. 1780 din codul civil, adică în trei luni de la deschiderea succesiunei.	34	247
Filiațiune: 1. Acțiunea în denegarea paternității, când copilul este conceput și născut în timpul căsătoriei, este admisibilă în cazul unei imposibilități morale de coabitațiune între soți, unită cu adulterul femeii și cu tăinuirea, către bărbat, a nașterii copilului.	42	334
2. Adulterul, pentru a fi o cauză de denegare a paternității, trebuie să corespundă cu epoca probabilă a concepțiunei copilului, adică să se petreacă în cursul timpului coprinș între a 300 și a 180 zi înaintea nașterii copilului.	42	334
3. Pentru ca un pretins tată să poată isbuti în acțiunea în denegarea paternității trebuie să dovedească: 1) adulterul femeii la epoca probabilă a zămislirei copilului; 2) că femeia a tănuit nașterea copilului, fapt care poate fi considerat ca o recunoaștere tacită și foarte semnificativă a femeii cum că copilul nu este al bărbatului; și 3) imposibilitatea morală de coabitațiune între soți.	42	334
Furt: Nu există furt când nu există «sustracțiunea printr'ascuns», unul din cele patru elemente ale delictului de furt.	25	198
Gagiū: Dreptul de gagiū constituit asupra vaselor nivigabile dă drept creditorului gagist de a urmări vasul în mâinele ori cărui deținător,		

	No. ziar.	Pag.
ast-fel că prin gagiū dreptul de proprietate al vasului este știrbit, însă această diminuare al dreptului absolut al proprietarului se referă numai în casurile de dispozițiune a lucrului.		
Ast-fel proprietarul vasului asupra căruia există un drept de gagiū poate închiria acel vas când se constată că locațiunea, care prin natura sa este un act de pură administrațiune iar nu de dispozițiune, n'a fost alt-ceva de cât un act de pură și bună administrațiune.	17	131
Garanție: Cauțiunea depusă de un inculpat la judecătorul de instrucțiune, pentru a fi pus în libertate și care a obținut liberarea sa provisorie pe această cauțiune îi poate servi ca să se presinte liber înaintea Curții de casațiune, în recursul său făcut în contra hotărîreii ce l va fi condamnat, în acea afacere, la o pedeasă, privativă de libertate, fără a mai fi nevoie de o altă cauțiune.	20	183
2. Garanția depusă de un constructor în mână proprietarului pentru construirea unui imobil se poate restitui când contractul intervenit între densesi s'a resiliat, întru cât atunci cauza deținerei acestei garanții a încetat.	27	210
Gir: «Vezî cambiă»		

H

Hotărîri: 1. Facultatea ce legea acordă creditorilor (art. 974 c. c.) de a exercita toate drepturile și acțiunile debitorului și chiar de a ataca în numele lor personal actele viclene făcute de debitor în prejudiciul lor, este mărginită numai în cea ce privește convențiunile dintre părți sau diferitele acte private petrecute între particulari, nu și în cea ce privește actele judecătorești și în special hotărîrile.		
Hotărîrile o dată subscrise și pronunțate în public, nu pot fi reformat, revizuite sau casate, de cât în casurile și modurile prescrise la lege, și dupe cererea părților cari au figurat în proces, și în anumite casuri și dupe cererea Ministerului public.		
Ast-fel, un creditor nu poate ataca, pe cale principală, în nulitate o hotărîre judecătorească pronunțată în contra debitorului său, când mai cu seamă densusl, creditorul, a fost destul de diligent și a intervenit la timp în acțiunea dirijată contra debitorului său și a luptat alături de el usând de toate mijloacele ce legea îi pune la dispozițiune.	2	15
2. Ministeru public este dator a executa sentințele condamnatoare, în timp de 24 ore de la data de când sunt definitive.	7	52
3. Sentințele pronunțate de tribunalele corecționale în prima instanță, trebuiesc a se considera ca rămase definitive dacă nu sunt atacate, de părțile interesate prin apel, făcut în termenul legal și declarat la grefa tribunalului a cărui sentință se atacă cu apel.	7	52
4. Apelul în contra sentințelor corecționale, date de tribunale în prima instanță, făcut peste termen, s'a făcut direct la instanța superioară, iar nu la grefa tribunalului, nu suspendă executarea acelor sentințe ast-fel apelate.	7	52
5. Condemnații pot opri continuarea executării sentinței condamnatoare și să obțină suspendarea ei, în cas când ministerul public ar executa acea sentință în mod precipitat sau arbitrar, prin contestațiune adresată la autoritatea care a pronunțat acea sentință.	7	52
6. Dacă ministerul public n'a executat sentințele condamnatoare, în materie corecțională, în curs de cinci ani, de la data de când sunt rămase definitive, atunci pedepsele cuprinse în acele sentințe se prescriu, și această prescripțiune nu se întrerupe prin apelurile neregulate ce sar fi făcut în contra acelor sentințe întru cât asemenea apeluri nu suspendă esecutarea,		

	No. ziar.	Pag.
Ast-fel, când un condamnat face un apel neregulat, nul, în contra sentinței tribunalului care l'a condamnat în materie corecțională, și până la judecarea acestui apel, trece mai mult de cinci ani de la data de când a expirat termenul de apel, fără ca sentința să fie pusă în executare, pedeapsa s'a prescrist.	7	52
7. Apelul făcut în mod neregulat în contra unei sentințe corecționale nu dă acelei hotărâri caracterul de definitivitate și prin urmare împiedică ca prescripțiunea să curgă de la data acelei sentințe.	7	53 și 54
8. Un act prezentat de o parte o dată cu conclusiunile scrise, și fără a fi fost opus în instanță părții adverse, nu poate fi discutat de o instanță judecătorească și în consecință nu i se poate aprecia forța sa probantă.	10	74
9. Judecătorul poate căuta elementele convingerei sale, în materie civilă, în actele întocmite cu privilegiul unei proceduri criminale, și partea interesată nu are alt drept, decât depunerile martorilor, în instrucțiunea penală scrisă, sunt luate în secret și în lipsa preveniturii, de cât să le combată.	12	92
10. Orice hotărâre judecătorească trebuie să cuprindă motivele, adică rațiunile de drept sau de fapt, care au condus pe judecători la soluțiunea adoptată, și este casabilă hotărârea care nu coprinde temeiurile pe care este basată. Ast-fel când o parte invocă în apărarea sa prescripțiunea, și judecata declară pur și simplu că prescripțiunea n'ar fi aplicabilă în speță, fără a arăta motivele pentru care nu este aplicabilă, pronunță o hotărâre nemotivată și deci casabilă.	15	120
11. Hotărârea dată în lipsă trebuie să se comunice părții care a lipsit în persoană sau la domiciliu, conform art. 74 din pr. civilă, și când partea nu are domiciliu cunoscut în țară, hotărârea se comunică la reședința actuală; dacă însă nici domiciliul, nici reședința nu sunt cunoscute, atunci hotărârea se afișe pe ușa tribunalului unde se face cererea și se publică și în foaia anunțurilor oficiale, de la care dată începe să curgă termenul de opt zile în care partea judecată în lipsă poate face opozițiune. În asemenea cas, partea care făcând opozițiune peste termen, pretinde că este încă în termen a face opoziție de oarece hotărârea nu i s'a comunicat căci și-a strămutat domiciliul, și deci a avut un domiciliu cunoscut, trebuie să dovedească că a făcut la autoritățile comunale respective declarațiune pentru strămutarea domiciliului, și că a fost cunoscut instanței judecătorești, înaintea căreia este pendentă afacerea, sau părții adverse cu care se judecă, această strămutare de domiciliu.	29	226
12. Comunicarea unei hotărâri în persoana unui nou tutore confirmat de tribunal, este bine făcută, chiar dacă acest tutore demisionase, dacă însă această comunicare s'a făcut acestui tutore mai înainte ca tribunalul să admită demisiunea sa din tutelă.	37	294
13. Orice acte încheiate de un funcționar public, în limitele competenței sale, și cu îndeplinirea formelor cerute de lege, au puterea autenticității, și ca atare, nu pot fi atacate de cât prin inscripțiune în fals. Ast-fel procesul-verbal încheiat de notarul unei comune rurale împreună cu ajutorul de primar și prin care constată în mod autentic înmânarea unei copii nu poate fi atacat de cât pe calea inscripțiune în fals.	38	300
14. Notificarea copieii după încheierea consiliului comun al aproba procesul-verbal de contravențiune făcut unuia din asociații unei firme comerciale se presumă făcută firmei, adică tutulor asociațiilor, și aceștia sunt da-		

torii să dovedească că acel asociat nu era în drept să primească asemenea notificări.	38	300
Hotărâri arbitrale: Vezi «Arbitrii».		
Hotărâri cominatorii: Hotărârile cominatorii, prin natura lor, nu sunt definitive, când executarea obligațiunei impuse prin ele uneia din părți a devenit imposibilă prin faptul justiției.	21	166

I

Imobile în Dobrogea: Vezi «Dobrogea».

Imobile rurale: Dupe art. 7 paragraful V din Constituțiune, numai românii sau cei naturalizați români pot dobândi imobile rurale în România.

Această dispozițiune însă nu ridică străinilor exercițiul drepturilor civile și nu modifică întru nimic ordinea succesorală admisă de codul civil, ci numai interzice străinilor deținerea materială a imobilelor rurale, și prin urmare, ori de câte ori exercițiul unui drept civil nu implică într'un mod necesariu deținerea materială a unui imobil rural, trebuie recunoscut că străinul poate exercita acest drept civil.

Așa dar dreptul de a succede, un drept civil acordat străinilor ca și naționalilor, poate fi exercitat de străin, dacă, cu mijloace legale, se poate respecta principiul pus de Constituțiune, că străinii nu pot deține imobile rurale în România.

Ast-fel pentru a concilia principiul dreptului pentru străini de a succede la averea de orice natură a lui decujus, cu principiul că străinii nu pot deține imobile rurale în România, trebuie să se admită că imobilele rurale aflate în succesiunea la care ar participa un străin, trebuiesc vândute spre a se da străinului par-

tea sa în bani. 19 | (149) || | 21 | (161) |
Indivisiune: 1. După principiile dreptului civil coproprietarul unui lucru în indivisiune nu poate închiria acest lucru, neavând nici proprietatea nici dreptul de folosință sau administrațiune.	17	131
2. Decesiunile majorității proprietarilor unui vas navigabil sunt obligatorii pentru minoritate, ori de câte ori este vorba de un interes comun, iar majoritatea se formează din acei ce prezintă un interes în vas mai mare de cât jumătatea valorii lor. Ast-fel, când un vas este proprietatea a două persoane care are partea cea mai mare din vas poate închiria singur vasul, și această închiriere obligă și pe cel-l-alt proprietar al vasului.	17	131
3. Dispozițiunile legii privitoare la împărțirea unei succesiuni fiind generale prin natura lor, ele se aplică la orice coproprietate provenită din orice cauză.	41	327
4. Orice coproprietar, ca și orice crede, nu poate fi obligat a rămâne în indivisiune, și pe câtă vreme dreptul său nu este stins prin prescripțiune, poate să exercite acțiunea în împărțire contra coproprietarilor sau coerezilor săi.	41	327
5. Într-o acțiune pentru esire din indivisiune, calitatea ce reclamantul învoacă și dreptul său de coproprietar asupra bunurilor a căror împărțire cere, constituind însăși elementele esențiale ale acestei acțiuni, urmează că stabilirea calității în care reclamă și a dreptului său de coproprietar se face cu ocaziunea exercitărei acțiunei, iar nu pe cale separată.	41	327
Inscripțiune ipotecară: Femea măritată poate lua în mod valabil, inscripțiune ipotecară, pentru asigurarea dotei sale, și după ce căsătoria s'a dizolvat prin moartea soțului său, însă numai în limitele prescriste de art. 1780 din codul civil, adică în trei luni de la deschiderea succesiunei.	34	217

No. ziar. pag.

No. ziar. Pag.

Interdicțiune: Vezi: «Consiliu judiciar»

Interogatoriū: Judecatoriū nu sunt ținūți a admite chemarea la interogatoriū ori de câte ori se cere de părți, destul numai să motiveze neadmiterea unei atarî probațiunii. 34 246

Interpretarea actelor: 1. Interpretarea actelor legislative cari, cum sunt vechile hrisoave domnești, au eșit din domeniul unei aplicațiuni reale și obligatorii și au intrat în acela al istoriei, constituie o cestiune de apreciere, căreia instanțele judecătorești de fond sunt în drept a'î da înțelesul ce li se pare mai nemerit. 16 125

2. Instanțele de fond sunt suverane să aprecieze și să interprete actele prezentate de părți, fără ca această interpretare, dacă nu schimbă însăși natura actului, să constituie un esces de putere. 16 125

Interpretarea convențiunilor: Interpretarea convențiunilor părților este de atributul suveran al instanțelor de fond, și nu sunt supuse censurei Curții de casație de cât când prin interpretare s'a denaturat însăși convențiunea. 8 59

Interpretarea legilor: 1. Un regulament de aplicațiune a unei legi nu poate de cât a interpreta și face mai facilă aplicația ei, și prin urmare instanțele judecătorești trebuie a examina dacă dispozițiunile regulamentare, ce sunt chemate a aplica, au fost făcute, de autoritățile administrative, în limitele legale ale atribuțiunilor lor, și dacă reglementarea este conformă cu legea, și această regulă se aplică chiar atunci când puterea executivă ar lucra în puterea unei delegațiuni a autorității legislative. . . 13 102

2. O dispozițiune regulamentară interpretativă a unei legi, ce nu ar fi conformă cu acea lege, nu poate fi sancționată și aplicată de justițiă. 13 102

J

Judecare: Judecătorul poate căuta elementele convingerei sale, în materie civilă, în actele întocmite cu privilegiul unei proceduri criminale, și partea interesată nu are alt drep, dacă depunerile martorilor, în instrucțiunea penală scrisă, sunt luate în secret și în lipsa prevenitului, de cât să le combată. 12 92

Jurământ: Când o parte în proces deferă jurământ celei-lalte părți și aceasta îl acceptă, transacțiunea încheiată nu este definitivă prin singurul fapt al acceptării jurământului, care nu implică și prestarea lui; partea care a acceptat jurământul, ce i s'a deferit poate—până în momentul prestării lui—să-l refere părții, care l'a deferit. 33 257

Jurământ decisoriu: Jurământul decisoriu poate fi dat în ori-ce fel de contestațiune, și tribunalul nu poate respinge jurământul deferit, de cât stabilind că el nu îndeplinește condițiunile cerute de lege pentru un asemenea jurământ, și o dată acceptat, instanța de fond nu mai poate reveni asupra lui, fără a comite un adeverat exes de putere. 33 260

Jurământ supletoriu: Tribunalul, deferind din oficiu jurământul supletoriu unei părți fără să arate începutul de dovadă care l'a făcut să privească apărarea acestei părți nu cu totul lipsită de probă, violează art. 1220 c. c., căci nu ține seamă de una din condițiunile sub care numai putea fi aplicat. 33 260

L

Legate: Vezi «Testamente».

Legea de urmărire: 1 Faptul introducerii de vile în pădurile statului de către arendașii statului, constituie delictul silvic prevăzut și pedepsit

de art. 23 din codul silvic, și conform acestui codice urmează ca actele de constatare ale acestui delict să fie trimise instanțelor corecționale, singure în drept a pronunța pedeapsa prescrisă de lege, și numai când delictul a fost constatat judecătorește, arendașul condamnat la amendă poate fi urmărit în virtutea legii de urmărire, iar nu numai dupe simpla constatare și amendare de către agenții silvici. 9 69

2. Asemănat art. 24 din condițiunile generale pentru arendarea mosiilor statului, când arendașul nu lasă pământ spre odihnă, plătește statului ca despăgubire câte 50 de lei de hectar, în urma unei constatări făcute de un delegat al Ministerului, și această despăgubire, precum și despăgubirea de 150 de lei de hectar ce dăorește arendașul pentru când cosește fân din pădure în contra dispozițiunilor art. 46 din condițiunile generale ale mosiilor statului, se îndeplinesc fără deosibire după legea de urmărire,

Ast-fel un arendaș al statului fiind urmărit pentru asemenea datorii, nu poate face contestațiune până ce mai întâi nu va consemna suma de bani pentru care este urmărit. . . 29 229

Legea maximului: Primăriile oraselor sunt în drept, după legea maximului, a supune la taxă fie-care vehicul încărcat cu mărfuri neimpuse special la taxa de consumațiune, fie că nu sunt supuse la această taxă de consumațiune din cauză că legiuitorul le-a scutit, fie că nu sunt supuse din cauza destinațiunii lor pentru transit, și aceste taxe nu sunt din acele ale axizelor comunale, ci din cele ce comunele sunt autorizate a percepe sub numele de «jugărit». 38 301

Liberare pe cautiune: Cauțiunea depusă de un inculpat la judecătorul de instrucțiune, pentru a fi pus în libertate și care a obținut liberarea sa provisorie pe această cautiune îi poate servi ca să se presinte liber înaintea Curții de casațiune, în recursul său făcut în contra hotărîrii ce l va fi condamnat, în acea afacere, la o pedeapsă, privativă de libertate, fără a mai fi nevoie de o altă cautiune. 20 153

Locațiune: 1. Locațiunea nu conferă locatarului de cât un drept de creanță, în contra locatarului, iar nu un drept real asupra însuși lucrului închiriat.

Ast-fel, de aci rezultă, că transcrierea contractului de locațiune de către un locatar nu-i conferă nici un drept față de alte persoane ce ar fi luat cu chirie acelaș imobil, ci numai față de terții achisitori. 20 156

2. Contractul de locațiune al imobilului în care comerciantul și va instala s'abilimentul său comercial sau o fabrică a sa, este un contract comercial iar nu civil. 28 220

3. Locatarul nu poate cere daune de la proprietar, în cas când o parte din imobilul ce ține cu chirie a fost dărâmat de proprietar din ordinul autorității pentru casuri de insalubritate, întru cât proprietarul n'a făcut de cât să se conforme unui ordin legal emanat de la autoritatea competentă, și prin urmare nu i se poate imputa că a comis un delict civil. În asemenea cas locatarul nu poate de cât, să reconstruiască părții dărâmate, sau reducerea chiriei, sau chiar rezilierea contractului de închiriere. 35 279

Loviri și răniri: 1. Delictul de lovire simplă, prevăzută și pedepsită de art. 238 din codul penal, este de competența judecătoriilor de ocoale a'î judeca.

Loviturile simple aplicate de un fiu părintelui său de și constituie delictul prevăzut de art. 243 din codul penal, însă calitatea de părinte a pacientului neconstituind de cât o circumstanță agravantă a delictului de lovire care atrage dupe sine maximumi pedepsei pre-

văzută de art. 238 codul penal, fără a schimba
câtăuși de puțin natura delictului, urmează că
delictul își conservă caracterul său primitiv
și ca atare este de competența judelei de ocol
a' judeca în prima instanță 19 147

M.

Majoritate : Vezi : «Tutelă».

Mandat : 1. Orî de câte orî mandatul este dat și
în interesul mandatarului, el numai poate fi
revocat prin simpla voință a mandantului,
revocațiunea trebuind să rezulte, necesarmente
în asemenea cas din consimțimentul reciproc
al părților 22 169

2. Contractul quota-litis, intervenit între avocat
și un client este un contract de mandat sa-
lariat, de oare-ce pe de-o parte avocatul nu
figurează în proces în numele său, ci numai
în numele clientului ale cărui drepturi le
susține, și pe de altă parte remunerariul său
nu este exigibil de cât după terminarea pro-
cesului și numai în cas de câștig.

Un asemenea mandat, — de și mandatul din
natura sa este revocabil, — nu este revocabil,
întru cât părțile contractante au înțeles a' l
încheia în mod irevocabil, de oare-ce nu este
admisibil a se susține că părțile cari stipe-
lează o plată numai în cas de câștig, și numai
la terminarea procesului, înțeleg a lăsa man-
dantului dreptul de a revoca orî când, în
cursul procesului, mandatul dat mandata-
rului și a' l priva ast-fel de beneficiul stipulat
pentru osteneala și cheltuelile sale.

De alt-mintrelea, chiar de s'ar admite că ase-
menea mandate sunt revocabile, totuși, atunci
când mandatul este încheiat în interesul am-
belor părți, nu poate mandantul să revoace,
fără nici un motiv, mandatul și să priveze pe
mandatar de salariul său 22 170

3. Avocatul nefiind de cât mandatarul părții
litigante, declarațiile lui nu pot fi primite în
justiție, de cât numai întru cât ele sunt fă-
cute cu încuviințarea clientului său 37 292

Martori : 1. În principiu orî-ce fapte materiale se
pot dovedi cu martori și prin urmare și prin
presumpțiuni, însă admisibilitatea probei testi-
moniale poate fi refușată orî de câte orî se
produce acte cari, unite cu presumpțiunile
cari rees din faptele și instrucțiunea afacerii,
sunt suficiente spre a determina și fixa con-
vințiunea judecătorilor asupra faptelor ce
formează litigiul asupra cărui sunt chemați
a se pronunța 1 3

2. De și proba testimonială este admisibilă
pentru dovedirea manoperilor dolosive, adică
a captațiunei, totuși pentru ca această probă
să poată fi admisă, trebuie ca faptele cari se
aleagă ca constituind asemenea manopere să
fie precise și bine articulate, nu o simplă ale-
gațiune, cum că un act oare-care, un testa-
ment de exemplu, ar fi fructul captațiunei 7 55

3. Pentru a se dovedi că unele creanțe presen-
tate la verificare sunt fictive, proba testimo-
nială este admisibilă 13 101

4. Proba testimonială este admisibilă spre a se
dovedi că cei de al treilea ce au contractat
cu un comerciant cunoșteau starea de înce-
tare de plăți în care se găsea acesta 13 101

5. Instanțele de fond sunt suverane să statueze
asupra probelor produse de părți și să res-
pingă ca inutilă proba cu martori când și-au
dobândit, din alte mijloace de probațiune,
mijloace îndestulătoare pentru a se convinge,
fără ca prin aceasta să se vătame dreptul de
apărare ale vre unei părți 16 125

6. Simulațiunea se poate dovedi cu orî-ce fel

de probe, și chiar prin martori, și chiar nu-
mai prin presumpțiuni 17 131

7. De și art. 1416 din codul civil prescrie că
dacă contractul făcut verbal n'a primit nici o
punere în lucrare, și una din părți îl neagă,
nu se poate proba cu martori existența lui, și
că numai celui ce neagă contractul i se poate
deferi jurământ, totuși acest articol nu de-
roagă la regula generală stabilită de art. 1197
din codul civil, ast-fel că existența unui ase-
menea contract se poate dovedi când există
un început de dovadă scrisă emanând de la
partea care neagă contractul 20 156

8. În materie comercială, proba testimonială este
lăsată la suverana apreciere a instanțelor de
fond, destul numai ca hotărîrea lor să fie mo-
tivată când resping o asemenea probă 27 209

9. Dovada cu martori, spre a proba că un ven-
zător era, în ziua contractării, într-o ast-fel
de stare de beție, în cât în realitate nu și-a
putut da consimțimentul, trebuie respinsă când
judecătorul, din circumstanțele cauzei își face
convingerea despre neexistența faptului ce se
cere a se proba 45 358

Mărturisire judiciară : 1. Avocatul nefiind de cât
mandatarul părții litigante, declarațiile lui nu
pot fi primite în justiție, de cât numai întru
cât ele sunt făcute cu încuviințarea clientu-
lui său 37 292

2. De și mărturisirea judiciară făcută de o parte
prigonitoare nu se poate despărți în contră-i,
însă nu se atacă principiul indivisibilității
mărturisirii când hotărîrea nu se întemeiază
exclusiv numai pe recunoașterea ce coprind
o mărturisire ci și pe alte probe. 41 321

3. Recunoașterea făcută de una din părți într'un
proces înaintea unei instanțe judecătorești,
poate fi luată ca o mărturisire judiciară în
alt proces, în contra sa și chiar înaintea altei
instanțe judecătorești, însă între aceleași părți,
întru cât mărturisirea fiind recunoașterea unui
fapt, nu se poate admite că partea care a fă-
cut o mărturisire într'un alt proces, față de
aceiași parte, că declarațiunea sa a fost ade-
vărată numai pentru primul proces, nu și
pentru cel din urmă 41 327

Ministerul de interne : Vezi : «Acte administrative.»

Ministerul public : 1. Ministerul public este dator
a executa sentințele condamnatoare, în timp
de 24 ore de la data de când sunt definitive. 7 52

2. Condemnații pot opri continuarea executării
sentinței condamnatoare și să obțină suspen-
darea ei, în cas când ministerul public ar
executa acea sentință în mod precipitat sau
arbitrar, prin contestațiune adresată la auto-
ritatea care a pronunțat acea sentință 7 52

3. Dacă ministerul public n'a executat sentin-
țele condamnatoare, în materie corecțională,
în curs de cinci ani, de la data de când sunt
rămase definitive, atunci pedepsele cuprinse
în acele sentințe se prescriu, și această pres-
cripțiune nu se întrerupe prin apelurile ne-
regulate ce s'ar fi făcut în contra acelor sen-
tințe, întru cât asemenea apeluri nu suspendă
executarea.

Ast-fel, când un condamnat face un apel
neregulat, nul, în contra sentinței tribunalu-
lui care l'a condamnat în materie corecțio-
nală, și până la judecarea acestui apel, trece
mai mult de cinci ani de la data de când a
expirat termenul de apel, fără ca sentința să
fie pusă în executare, pedeapsa s'a prescris 7 52

Minoritate : Vezi : «Tutelă»

N.

Natura contractelor : Vezi : «Contracte și conven-
țiuni.»

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
Naturalisațiune: 1. In timpurile vechi, anterioare regulamentului organic, nu se găsește în legiunile române nici o urmă de formalitate asupra modului dobândirii împământenirei, dar se găsește că străinul se putea căsători cu o pământeacă, și prin aceasta căpăta în stăpânire moșiele ce i se aduceau de zestre.			9. Articolul 93 din regulamentul organic nu avea de scop să fixeze naționalitatea sudiților . . .	16	125
Regulamentul organic, prin art. 379, prevăzând că însurarea cu pământeanca, nu poate de acum înainte să-i dea străinului drept de naturalisațiune, recunoaște în mod expres că până la regulamentul organic, obiceiul pământului, fundamentul tradițional al dreptului nostru era că însurătoarea unui străin de rit creștin cu o pământeancă, atrăgea după sine naturalisația lui.	1	3	Navigațiune: 1. Vasele destinate pentru transportul mărfurilor pe mare și riuri plutitoare sunt mobile.	10	74
2. De și în vechea noastră legislațiune, anterioară regulamentului organic, nu se stabilește în mod pozitiv că faptul nașterii pe teritoriul român ar conferi calitatea de cetățean, cu toate acestea obiceiul pământului admisesese în mod tacit că străinii de rit creștin, născuți în România, adoptând obiceiurile țerei și absorbindu-se în națiunea română, să fie asimilați Românilor.	1	3	2. Contractele pentru construirea vaselor, cât și acelea ce ar avea de obiect înstrăinarea, în tot sau în parte, a proprietății sau a folosinței lor, trebuie să se facă înscris și să se transcrie în registrele unor anume determinate autorități, sub pedeapsă, pentru aceia ce nu s'ar fi conformat acestor dispozițiuni, de a nu putea opune drepturile lor celor de al treilea		
3. Presumpțiunea destul de forte trasă din faptul înscrierii unei persoane în condica sudiților, necombătută cu nici o probă sau document contrariu, unită cu faptul că acea persoană nu era născută pe teritoriul țerei românești, dovedeste că acea persoană a fost de origine, de naționalitatea și de protecțiune străină, și prin urmare copii săi, de și născuți în România, însă în urma regulamentului organic, sunt străini.	1	3	Rectificările sau modificările făcute în aceste registre în privința proprietății sau folosinței acestor vase, nu se pot opune terțiilor de cât de la data rectificării sau modificării, întru cât transcripțiunea unui act nu poate avea efect retroactiv.	10	74
4. Obiceiul pământului și vechile noastre legiuni, anterioare codului civil, recunoaște că femeea străină ce se mărita cu un român, devenea româncă.	1	3	3. In materie de vânzare, proprietatea lucrului vândut se transmite prin convențiunea părților contractante îndată ce dăsele au căzut de acord asupra lucrului și asupra prețului, independent de proveniența banilor cu care s'a plătit prețul.		
5. Atât condica lui Ipsilante, cât și aceea a lui Caragea nu conțin nici o dispozițiune prin care să se determine regulile după care se acodă împământuirea, ast-fel că pe la începutul secolului, străinii în lipsă de regule speciale, puteau obține împământuirea prin toleranța de a se stabili în țară și prin intențiunea lor de a rămâne legați de pământul țerei, însusindu-și o parte dintr'insul, cu condițiune însă ca densii să fie de religione creștină.			Ast-fel faptul că banii cu cari un vas a fost cumpărat s'au numărat (dat) de un altul de cât cumpărătorii, nu implică că aquisitorul vasului ar fi însuși numărătorul banilor . . .	10	74
In ceea ce privește dispozițiunile articolului 379 din regulamentul organic, după care străinii nu se puteau împământeni de cât printr'un act dat de Domn, după avisul obstestei adunări, aceste dispozițiuni privesc pe străinii stabiliți în țară după anul 1832, când regulamentul organic a fost pus în aplicare: iar nici de cum pe străinii stabiliți dinainte în țară. . .	16	125	4. Dreptul proprietarului unui vas de a cere plata daunelor cauzate prin lovirea aceluși vas se prescrie printr'un an.	10	74
6. Subt imperiul legiunilor vechi, de și nici Codul Caragea, nici regulamentul organic nu coprind vre-o dispozițiune în această privință, femeea străină măritată cu un român, devenea româncă ca și soțul ei.	16	125	5. O acțiune, spre a fi admisă în justiție, se cere ca reclamantul să dovedească că are un drept, un interes actual și născut, calitatea de a pune în mișcare acțiunea, și capacitatea de a sta în justiție.		
7. O dată dovedit că o persoană stabilită în țară înainte de regulamentul organic era român, consecința naturală, până la proba contrariă, este că și fiul acelei persoane este tot român, ca și tatăl său.	16	125	Lipsa de calitate a reclamantului care cere despăgubiri pentru avariele cauzate vasului său prin ciocnire poate fi opusă de către înlimat fără a fi trebuință că acesta (intimatul) să fi câștigat vre-un drept real asupra vasului.	10	74
8. Faptul gășirei numelui fiului unui Român înscris într'o condică de sudiți nu este o dovadă suficientă că densul ar fi renunțat la naționalitatea părintească și ar fi adoptat alta străină, mai ales că mai înainte vreme, din cauza nesiguranței și a prigonirilor, mulți obicinuiău, mai cu seamă negățătorii, să se pună subt o protecțiune străină, pentru înlesnirea daraverilor lor comerciale, fără ca prin aceasta ei să înțeleagă că se leapădă de țara lor.	16	125	6. In cea ce privește vasele plutitoare, principiul că <i>en fait de meubles la possession vaut titre</i> , nu este aplicabil.	10	74
			7. Folosința asupra unui vas nu poate trece, ca și proprietatea lui, asupra altei persoane, de cât în virtutea unui act, scris și transcris în registru determinat pentru aceasta.		
			Ast-fel posesiunea unui vas nu poate fi invocată ca titlu de proprietate, de cât când este întemeiată pe un just titlu și de bună credință.	10	74
			8. Asigurătorul, care a plătit despăgubirea pentru stricăciunile sau pierderea lucrului asigurat, este subrogat, față cu cei de al treilea, în drepturile, ce din cauza daunei nasc pentru asigurat.		
			Această subrogațiune a asiguratorului în drepturile asiguratului nu se poate suspenda pentru vre un timp oare-care, și în or ce cas, chiar de s'ar admite că se poate suspenda, pentru aceasta nu este de ajuns o simplă voință a asiguratului, ci mai este necesar și consimțimentul asigurătorului.	10	74
			9. Dreptul de gagiū constituit asupra vaselor navigabile dă drept creditorului gagiist de a urmări vasul în mâinele ori căruī deținător, ast-fel că prin gagiū dreptul de proprietate al vasului este stîrbit, însă această diminuare al dreptului absolut al proprietarului se referă numai la casurile de dispozițiune a lucrului.		
			Ast-fel proprietarul vasului asupra căruia există un drept de gagiū poate închiria acel vas când se constată că locațiunea, care prin natura sa este un act de pură administrațiune iar nu de dispozițiune, n'a fost alt-ceva de cât un act de o pură și bună administrațiune.	17	131

No. ziar. Pag.

10. După principiile dreptului civil coproprietarul unui lucru în indiviziune nu poate închiria acest lucru, neavând nici proprietatea nici dreptul de folosință sau administrațiune. 17 131

11. Decisiunile majorității proprietarilor unui vas navigabil sunt obligatorii pentru minoritate, ori de cât ori este vorba de un interes comun, iar majoritatea se formează din acei ce prezintă un interes în vas mai mare de cât jumătatea valorii lor.

Ast-fel, când un vas este proprietatea a două persoane care are partea cea mai mare din vas poate închiria singur vasul, și această închiriere obligă și pe cel-alt proprietar al vasului. 17 131

12. De și codul comercial definește vasele navigabile bunuri mobile, însă aceste bunuri fiind regulamentate, în ce privește posesiunea și proprietatea lor după regulile ce privesc bunurile imobiliare, transcrierea contractului de locațiune a unor asemenea vase face ca acest contract să fie opozabil celor de al treilea și prin urmare și adjudecatorului vasului care nu este de cât continuatorul fostului proprietar. 17 131

Nemotivare: Vezi: «Casațiune».

Neretroactivitatea legilor: Principiul neretroactivității legilor se aplică numai la fondul dreptului, iar nici de cum la dispozițiunile care ar modifica, fie competența, fie compozițiunea unei jurisdicțiuni.

Ast-fel, legea nouă a judecătoriilor de ocoale prevăzând că apelurile contra cărților de judecată au a se judeca de tribunal în complet de trei judecători, toate apelurile pendente înaintea tribunalelor la promulgarea acestei legi a judecătoriilor de ocoale au a fi judecate în completul de trei judecători, chiar de ar fi introduse înainte de promulgarea acestei legi. 38 299

Nulități: 1. Nulitățile prevăzute de lege sunt de ordine publică și ele nu pot fi acoperite prin voința părților.

Ast-fel părțile nu pot stipula, prin compromisul prin care se învoiesc a recurge la judecata arbitrilor, că renunță la nulitățile prevăzute de art. 366 din pr. civilă pentru hotărârile arbitrale. 11 84

2. La contractarea căsătoriei sub regimul dotal, intențiunea părților contractante fiind de a scoate bunurile dotale și a le pune sub guvernarea principiului imutabilității convențiilor matrimoniale în timpul căsătoriei, legea creează ca sancțiune a contravenirei, anularea înstrăinării imobilelor dotale, fără a distinge dacă înstrăinarea este făcută numai de unul din soți sau cu consimțământul amândorora. 18 139

3. Nulitatea înstrăinării imobilelor dotale este relativă de oare-ce dispozițiunea inalienabilității fondului dotal este creat numai în interesul femeii și a copiilor eiști din căsătorie, și nu este dictată de un interes general ca să intereseze ordinea publică

Ast-fel, anularea înstrăinării imobilelor dotale nu se poate cere de cât de partea în favoarea căreia a fost creată nulitatea. . . .

O.

Obligațiuni: 1. Obligațiunea fără cauză sau întemeiată pe o cauză falsă ori nelicită nu poate avea nici un efect, și obligațiunea a căreia cauză nu este exprimată trebuie să fie presumată că are o cauză licită și suficientă, și debitorul, nu creditorul, trebuie să dovedească că obligațiunea n'are o cauză sau că are o cauză nelicită. 45 355

No. ziar. Pag.

2. Vezi în deosebi: «Contracte și convențiuni». Omisiune esențială: Vezi: «Casațiune».

Opozițiune: 1. O hotărîre se dă cu drept de opozițiune pentru partea care la ziua însemnată pentru înfățișare nu s'a arătat în instanță, căci este suficient ca partea să compară în instanță spre a se putea considera ca prezentă la înfățișare și prin urmare ca hotărîrea să fie dată contradictoriu, fără drept de opoziție.

Ast-fel este neadmisibilă opoziția făcută de partea care s'a prezentat în instanță și care, după ce i s'a respins o cerere de amânare s'a retras din instanță. 8 61

2. Hotărârile date de instanțele judecătorești, în materie de restituire de taxe de timbru, sunt susceptibile de opozițiune. 11 84

3. În materie de poprire există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă. 23 179

4. Hotărîrea dată în lipsă trebuie să se comunice părții care a lipsit în persoană sau la domiciliu, conform art. 74 din pr. civilă și când partea nu are domiciliu cunoscut în țară, hotărîrea se comunică la reședința actuală; dacă însă nici domiciliul, nici reședința nu sunt cunoscute, atunci hotărîrea se afixe pe ușa tribunalului unde se face cererea și se publică și în foaia anunțurilor oficiale, de la care dată începe să curgă termenul de opt zile în care partea judecată în lipsă poate face opozițiune.

În asemenea cas, partea care făcând opozițiune peste termen, pretinde că este încă în termen a face opoziție de oare-ce hotărîrea nu i s'a comunicat căci și-a strămutat domiciliul, și deci a avut un domiciliu cunoscut, trebuie să dovedească că a făcut la autoritățile comunale respective declarațiune pentru strămutarea domiciliului, și că a făcut cunoscut instanței judecătorești, înaintea căreia este pendentă afacerea, sau părți adverse cu care se judecă, această strămutare de domiciliu. 29 226

5. În materie de contravențiune la legea timbrului există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă. 33 259

6. Hotărârile pronunțate asupra contestațiilor, nu se pot ataca pe calea opozițiunii ci numai pe aceea a apelului. 37 296

7. În materie de perempțiune există dreptul de opozițiune. 40 316

Ordine publică: Nu se poate deroga prin convențiuni particulare la legile care interesează ordinea publică.

Prin legi de ordine publică se înțelege toate acele care fixează statul persoanelor, capacitatea sau incapacitatea alipită la acest stat și acele care se referă la dreptul public, cum sunt legile de poliție, de ordinea jurisdicțiunilor și cele privitoare la guvernământ și funcțiunile publice, ast-fel că nu se poate cuprinde, în general, în legile de ordine publică, acele care concernă bunurile. 12 94

Ordonanță de adjudecare: Vezi: «Urmărire imobiliară».

Ordonanță prefectorală: Vezi: «Acte administrative».

P.

Pactul de quota-litis: Vezi: «Quota-litis».

Pământ rural: 1. Asemănat art. 8 din legea din 13 Septembrie 1879, interpretativă a art. 7 din legea rurală din 1864, sentințele date de tribunal pentru anularea vânzării pământurilor date conform legii rurale sunt definitive și executorii și nu pot fi atacate nici pe calea apelului nici pe cea a recursului în casație.

Recursul făcut în această materie este neadmisibil chiar când a fost făcut în contra de-

No. ziar. pag.

No. ziar. pag.

cisiunii Curții de apel care a declarat admisibil apelul în contra sentinței tribunalului care a anulat vânzarea, dar care l'a respins în fond, căci o asemenea decisiune a Curții de apel, ori cât de greșită ar fi fiind că a intrat în cercetarea unei asemenea pricinii, nu aduce nici un prejudiciu părților, de oare-ce ea n'a făcut de cât să întărească o sentință de altminterlea definitivă și executorie prin ea însăși, dupe lege. 3 22

2. Din momentul ce înstrăinarea de bună voie a pământurilor date sătenilor după legea rurală este permisă către comună sau către un alt sătean cultivator de pământ neimproprietărit, urmează de aci că și vinzarea silită a acestor pământuri se poate face, cu condițiune însă ca tribunalele de urmărire să nu primească între adjudecatari de cât persoanele cărora legea rurală din 1864 și cea interpretativă din 1879 le dă dreptul de a cumpăra pământuri date după legea rurală 28 217

3. Art. 132 din Constituțiunea revizuită la 1884, n'a modificat legea rurală din 1864 și cea interpretativă din 1879 în sensul de a opri pe sătenii improprietăriți ca să înstrăineze pământurile la alți săteni. Legiuitorul, prin art. 131 din Constituțiune, nu a voit să facă alt-ceva de cât să dea inalienabilității pământurilor date sătenilor, un caracter constituțional și să prelungească termenul fixat pentru această stare de inalienabilitate 42 332

4. Constituțiunea revizuită în 1884, prin art. 132 a părăsit cu totul regimul art. 7 din legea rurală de la 1864, și a inaugurat o nouă stare de lucruri, oprind cu totul ori-ce înstrăinare a pământurilor date sătenilor conform acelei legi, permițând însă numai schimbul acelor pământuri 33 261

5. Legea din 1879, interpretativă legii rurale din 1867, nu a voit alt-ceva de cât să asigure menținerea micii proprietăți, pe care o consideră ca o necesitate, însă nu a înțeles să schimbe ceva din regulile codului civil, privitoare pe acei ce construiesc sau sădesc pe pământul altuia, fiind de bună credință.

Ast-fel, conform art. 494 din codul civil, proprietarul recunoscut al unui pământ dat după legea rurală, nu poate pretinde de la posesorul evins, care a posedat de bună credință, ca să-și ridice îmbunătățirile făcute pe acel pământ, ci numai are dreptul de alegere între facultatea de a plăti sau valoarea materialelor și a muncii, sau aceea a creșterii valorii fondului, după cum îi va conveni mai bine 39 311

6. Pământurile rurale date foștilor clăcași improprietăriți nu pot fi urmărite și vândute pentru verice fel de datorii de cât de persoanele către cari pot fi ipotecate în înstrăinate de bună voe după legea rurală 42 332

7. Constituțiunea prin art. 132, ast-fel cum a fost modificat în anul 1884, a stabilit că pământurile locuitorilor, date după legea rurală, sunt inalienabile, și prin urmare aceste pământuri nu pot fi înstrăinate, ele trebuie să rămână în familia celui care a fost improprietărit. 44 350

Partagiū : 1. Dispozițiunile legii privitoare la împărțirea unei succesiuni fiind generale prin natura lor, ele se aplică la ori-ce coproprietate provenită din ori-ce cauză 41 327

2. Ori-ce coproprietar, ca și ori-ce erede, nu poate fi obligat a rămâne în indivisiune, și pe câtă vreme dreptul său nu este stins prin prescripțiune, poate să exercite acțiunea în împărțeață contra coproprietarilor sau coerezilor săi. 41 327

3. Intr'o acțiune pentru esire din indivisiune,

calitatea ce reclamantul învoacă și dreptul său de coproprietar asupra bunurilor a căror împărțire cere, constituind însăși elementele esențiale ale acestei acțiuni, urmează cu stabilirea calității în care reclamă și a dreptului său de coproprietar se face cu ocaziunea exercitărei acțiunii, iar nu pe cale separată . . . 41 327

4. Transacțiunea este nulă când va fi fost eroare asupra persoanei cu care s'a contractat.

Ast-fel actul de transacțiune intervenit între mai multe persoane ca moștenitoare ale unui decedat pentru împărțirea moștenirii rămasă de la acesta, este nul când se va constata că una din părțile contractante nu este moștenitoare, întru cât transacțiunea se făcuse tocmai în vedere că acea parte este moștenitoare. 44 350

Parte civilă : 1. Înaintea instanțelor represive numai acele persoane poate face plângeri și cereri de despăgubiri cari au suferit personalmente o vătămare și această vătămare să fie rezultatul și consecința directă a unei infracțiuni la legea penală. Prin urmare ori-ce pretențiunii de daune interese nu pentru o pagubă produsă direct prin delict, ci pentru un câștig ce s'ar fi putut efectua de nu s'ar fi comis delictul, fiind imaginară, nu poate fi admisibilă.

Ast-fel statul nu este în drept a cere daune interese de inculpați, pentru incendiarea unei fabrici de spirt și a spirtului ars, când se constată că în momentul incendiului, spirtul se află în depositul fabricii, adică în absoluta proprietate a fabricantului, putând densus a'l pune sau nu în consumațiune, întru cât în acel moment statul nu avea nici un drept asupra taxelor ce i s'ar fi cuvenit numai dacă spirtul ar fi fost scos din fabrică spre a fi pus în consumațiune 13 102

2. Procedura și legea penală neprescriind nici o formă sacramentală prin care o parte să-și manifeste voința de a figura ca parte civilă în proces, singurul fapt că acea parte a făcut opozițiune la camera de punere sub acuzațiune contra ordonanței de numărire a judecătorului de instrucțiune, și primirea acelei opozițiuni, îi concedă dreptul de parte civilă în proces, putând în această calitate a apela sentința tribunalului și figura ca parte civilă înaintea Curții de apel. 41 323

3. Hotărîrea achilătoare închide părții civile ori ce drum de judecată înaintea tribunalelor civile.

Ast-fel este casabilă decisiunea care, achitând pe un inculpat de faptul că ar deține și dispune fără drept de niște polițe și înscrisuri ale părții civile, totuși declară fără valoare acele polițe, și înscrisuri, întru cât prin aceasta Curtea se contrazice în decisiunea sa achitând pe de o parte pe inculpat, iar pe de alta admitînd cererea părții civile de a se declara fără valoare polițele și înscrisurile. 47 323

Pedepse : 1. Pentru ca să existe prescripțiunea pedepsei, în materie corecțională, trebuie să fie trecut cinci ani împliniți de la data decisiunii sau a sentinței care a pronunțat pedeapsa în ultima instanță, iar pentru pedepsele pronunțate de tribunale în prima instanță, termenul de cinci ani începe a curge din ziua în care sentința nu se va mai putea ataca pe calea apelului. 7 53

2. Pedepsele pronunțate de tribunal în prima instanță, în materie corecțională, se prescriu prin trecere de cinci ani, și acest termen începe a curge din ziua în care sentința nu se va mai putea ataca pe calea apelului, cu alte cuvinte din ziua când sentința, a dobândit forța lucrului judecat 7 54

Pensiuni : 1. Legea pensiunilor din 1868 a creat două mari categorii de funcționari pensio-

No. ziar. Pag.

No. ziar. pag.

nari; unui care ar voi să se mulțumească pe pensiunea ce li s'ar fi cuvenit, dacă regulamentul organic ar mai fi fost în vigoare, și alții care ar voi să beneficieze de dispozițiunile noiei legi, însă prin nici o dispozițiune a sa, acea lege n'a creat o a treia categorie, și anume acelora care ar putea avea două pensii, una pentru timpul servit sub zisul regulament, și alta pentru timpul servit sub legea din 1868.

Ast-fel militarul care la punerea în aplicare a legii pensiunilor din 1868 și-a constatat anii serviți sub regulamentul organic, și a continuat a servi în armată și sub legea pensiunilor din 1868, un poate lua două pensii; una pentru timpul servit sub regulamentul organic și una pentru timpul servit sub legea din 1868 el ne având drept de cât de a reuni anii serviți sub regulamentul organic cu anii serviți sub legea din 1868 și a lua o singură pensie pentru tot acest timp.

5 36

2. Pentru recunoașterea drepturilor câștigate înainte legii pensiunilor din 1868, era de ajuns ca în termen de un an să se fi făcut o cerere în acest sens, fie la comitetul pensiunilor, fie la Inalta Curte de compturi, fie la Adunarea deputaților, și această singură cerere, obliga comitetul pensiunilor să liquidez și să înregistreze drepturile de pensie ale reclamanților.

5 38

3. Funcționarii Eforiei spitalelor civile din București, au dreptul la o pensie de retragere la etate de 50 de ani împliniți.

Sunt dispensați de condiția de vârstă cei cari nu mai pot funcționa din cauza de boală.

14 108

4. Decăderile de la un drept neputându-se presupune ci ele trebuind să rezulte dintr'un anume text de lege, exercitarea unui drept, dacă nu este restrânsă într'un termen limitat printr'o dispozițiune specială a vre unei legi, poate fi invocată tot timpul prevăzut pentru acțiune.

Ast-fel, un funcționar al Eforiei spitalelor civile din București poate să-și ceară dreptul său la pensie nu numai fiind încă în funcțiune ci și mai târziu într'un cât regulamentul pentru pensiunea funcționarilor acelei Eforii nu prevede un anume termen limitat pentru exercitarea dreptului la pensie.

14 108

5. Dreptul la pensie, constituind o simplă expectativă nu devine un drept câștigat, de cât atunci când funcționarul a eșit din funcțiune pentru a fi înscris printre pensionari, și numai din acel moment dreptul său se fixează definitiv și se poate exercita, însă chiar atunci numai în limitele consacrate de legea în vigoare la epoca în care dreptul a luat naștere.

Ast-fel, străinul care a fost în funcțiune de ale statului și care în momentul eșirii sale din funcțiune, sub imperiul legii de pensii din 1868, nu obținuse încă naturalizațiunea, nu poate să-și exercite dreptul său la pensie, într'un cât art. 5 din aceea legiuire prevedea că străinii aduși în funcțiunile statului au drept la pensie numai de când vor fi dobândit naturalizațiunea.

Acești străinii nu pot invoca în favoarea exercitărei dreptului la pensie dispozițiunile art. 45 din codul Calimach într'un cât acest articol se ocupă de drepturile civile ale străinilor stabiliți în Moldova, nu și de cele politice indispenabile celor ce reclamă o pensie.

21 162

6. Înainte de legea actuală care regulează dreptul la pensie al funcționarilor comunali, singură basă a dreptului la pensie al acelor funcționari, erau dispozițiunile regulamentare ale diferitelor consilii comunale și aceste dis-

pozițiuni sunt obligatorii pentru pensionarii comunali.

Ast-fel regulamentul votat de consiliul comunal din Iași dispunând ca fondul de pensie pentru funcționarii acelei comuni să fie compus, între alte venituri, și din reținerile ce se vor face din pensii, rețineri ce anual puteau fi sporite la facerea bugetului în cas de deficit în fondul pensiunilor, nici un pensionar al acelei comuni nu poate cere restituirea sporului de rețineri ce i s'ar fi făcut din pensie, când acel spor a fost necesitat prin creșterea cheltuelilor pentru pensii.

36 281

Pensiune alimentară: 1 Decisiunile cari acordă pensii alimentare au un caracter provisoriu, dupe împrejurările de fapt cari e-au justificat, și numai pot fi invocate ca lucru judecat, când acele împrejurări se vor fi schimbat de la pronunțarea lor.

Ast-fel soțul care este condamnat a servi soției sale o pensie alimentară poate cere să fie scutit de plata ei, fără să i se poată opune hotărârea intervenită care l'a condamnat la plata unei pensii, într'un cât o asemenea hotărâre are un caracter provisoriu.

8 59

Pensiunile funcționarilor comunali: Înainte de legea actuală care regulează dreptul la pensie al funcționarilor comunali, singura basă a dreptului la pensie al acelor funcționari, erau dispozițiunile regulamentare ale diferitelor consilii comunale și aceste dispozițiuni sunt obligatorii pentru pensionarii comunali.

Ast-fel regulamentul votat de consiliul comunal din Iași dispunând ca fondul de pensie pentru funcționarii acelei comuni să fie compus, între alte venituri, și din reținerile ce se vor face din pensii, rețineri ce anual puteau fi sporite la facerea bugetului în cas de deficit în fondul pensiunilor, nici un pensionar al acelei comuni nu poate cere restituirea sporului de rețineri ce i s'ar fi făcut din pensie, când acel spor a fost necesitat prin creșterea cheltuelilor pentru pensii.

36 281

Pensii militare: 1 Legea pensiunilor din 1868 a creat două mari categorii de funcționari pensionari; unui care ar voi să se mulțumească pe pensiunea ce li s'ar fi cuvenit, dacă regulamentul organic ar mai fi fost în vigoare, și alții care ar voi să beneficieze de dispozițiunile noiei legi, însă prin nici o dispozițiune a sa, acea lege n'a creat o a treia categorie, și anume a acelora care ar putea avea două pensii, una pentru timpul servit sub legea din 1868.

Ast-fel militarul care la punerea în aplicare a legii pensiunilor din 1868 și-a constatat anii serviți sub regulamentul organic, și a continuat a servi în armată și sub legea pensiunilor din 1868, nu poate lua două pensii; una pentru timpul servit sub regulamentul organic și una pentru timpul servit sub legea din 1868 el ne având drept de cât de a reuni anii serviți sub regulamentul organic cu anii serviți sub legea din 1868 și a lua o singură pensie pentru tot acest timp.

5 36

2. Oficerul care pretinde că n'are etatea ce i se prevede în controalele armatei și că reu ar fi fost trecut la retragere din oficiu pentru limită de vârstă, trebuie să dovedească cu acte în regulă, nu cu bilete de botez fără sigiliul bisericii și fără vre-o semnătură legalizată că nu are etatea ce i se atribue în controalele armatei.

5 36

3. Punerea la retragere a unui ofițer pentru limită de vârstă nu dă drept acestuia să ceară daune interese dacă această punere la retragere s'a făcut conform cu legea.

5 36

4. Art. 28 din legea pensiunilor militare din 1889, abrogând toate dispozițiunile contrarii

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
acelei legi, nu a înțeles a ridica militarilor, drepturile câștigate deja, constatate și liquidate în puterea legii din 1868.			Ast-fel posesiunea unui vas nu poate fi invocată ca titlu de proprietate, de cât când este întemeiată pe un just titlu și de bună credință	10	74
Ast-fel, militarul care a avut liquidat dreptul la pensie pentru un termen subț regulamentul organic, și a continuat a servi statului ca militar până și după aplicarea legii pensiunilor militare din 1898, făcând și alte termene, urmează a i se recunoaște să primească totalitatea ambelor pensii, dacă această totalitate nu trece peste maximumul de 900 lei lunar, prevăzut de această lege ca pensie.	5	38	6. Usucapiunea prin 10 ani, prevăzută de art. 1895 cod. civil este un mijloc de a transforma în adevărată proprietate, o stăpânire dobândită printr'un titlu valabil numai în ce privește formele exterioare, dar viciat în sine, stăpânire care, fără această trecere de timp anumitele condițiuni prescrise de lege, ar fi supusă la evicțiune	20	158
5. Matricolele armatei pot fi ținute în seamă pentru dovedirea etății unui ofițer spre a fi pus la retrage din oficiu pentru limită de vârstă, și ofițerului care este pus la retragere, îi incumbă sarcina de a dovedi etatea sa cu acte în regulă și prezentate Ministerului de resbel în timp util.	5	38	7. Prescripțiunea de 30 de ani nu poate fi invocată de acela care nu a avut o posesiune continuă, neîntreruptă	20	158
6. Incurajarea virtuților militare, aprecierea meritelor militarilor și acordarea de medalii cari dau dreptul și la pensii, sunt prin esență, atribute ale puterii executive, și în special ale departamentului de război, și exercițiul lor neputând avea ca sancțiune o constrângere juridică de drept comun, ci numai responsabilitatea politică a deținatorilor puterii executive, este necontestat, sub acest punct de vedere, că instanțele judecătorești sunt incompetente a stabili, pe cale de judecată, însăși dreptul de medalie și pensie.			Prefect: Vezi «Acte administrative».		
Instanțele judecătorești sunt competente a judeca numai contestațiunile ce se ivesc, când autoritatea în drept recunoscând dreptul la medalie și la pensie unui militar, asupra datei de când trebuie acordată medalie și pensia.	35	275	Prescripțiune: 1. Prescripțiunea de zece ani, nu poate fi opusă de cel ce a posedat în tot acest timp, dacă titlul translativ de proprietate, în baza căruia a stăpânit, este nul	4	30
7. Militarii rămași infirmi din cauza unui serviciu comandat în timp de pace au dreptul la aceeași pensie ca și acei morți sau rămași infirmi din cauza evenimentelor războiului, dacă aceste infirmități îi pun în stare de a numai putea rămâne în activitate și le ridică chiar posibilitatea de a mai reintra mai târziu în armată, și dacă au fost reformați pentru infirmități incurabile prin decret regal.	41	322	2. Pentru ca să existe prescripțiunea pedepsei, în materie corecțională, trebuie să fie trecut cinci ani impliniți de la data deciziunii sau a sentinței care a pronunțat pedeapsa în ultima instanță, iar pentru pedepsele pronunțate de tribunale în prima instanță, termenul de cinci ani începe a curge din ziua în care sentința nu se va mai putea ataca pe calea apelului	7	53
Perempțiune: În materie de perempțiune există dreptul de opozițiune	40	316	3. Apelul făcut în mod neregulat în contra unei sentințe corecționale nu dă acelei hotărâri caracterul de definitivitate și prin urmare împiedică ca prescripțiunea să curgă de la data acelei sentințe	7	53
Peșitoria: Vezi: «Profesiune».			4. Pedepsele pronunțate de tribunal în prima instanță, în materie corecțională, se prescriu prin trecere de cinci ani, și acest termen începe a curge din ziua în care sentința nu se va mai putea ataca pe calea apelului, cu alte cuvinte din ziua de când sentința a dobândit forța lucrului judecat	7	54
Poprire: 1. În materie de poprire există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă	23	179	5. Apelul făcut de un condamnat, în mod neregulat, în contra unei sentințe corecționale, cum ar fi declarațiunea lui directă la Curtea de apel, iar nu la grefa tribunalului, nu întrerupe prescripțiunea pedepsei	7	54
2. În materie comercială, poprirea se poate face în baza unei cambii protestate la termen, fără a fi nevoie de un titlu executoriu	34	246	6. Dreptul proprietarului unui vas de a cere plata daunelor cauzate prin lovirea aceluși vas se prescrie printr'un an	10	74
3. Poprirea făcută în mâinile unei terțe persoane de către un creditor pe sumele datorite debitorului său, nu-și întinde efectele sale de cât la sumele poprite	40	317	7. Când o parte invoacă în apărarea sa prescripțiunea, și judecata declară pur și simplu că prescripțiunea n'ar fi aplicabilă în speță, fără a arăta motivele pentru care nu este aplicabilă, pronunță o hotărâre nemotivată și deci casabilă	15	120
Poseșiune: 1. Ori de câte ori posesiunea aceluiași lucru trece prin mai multe mâini, cel din urmă posesor nu poate uni posesiunea sa cu a acelor ce l-au precedat, dacă nu există o continuare neîntreruptă de posesiune între toți autorii! a căror posesiune se cere a fi unită cu cea din urmă	3	20	8. După legea civilă otomană, acțiunile reale și personale se prescriu, în genere, prin trecerea de 15 ani. Această prescripțiune nu se suspendă de cât pentru minori, nebuni, fie că aceștia ar avea sau nu tutori, și pentru aceia cari se află într'o țară îndepărtată cel puțin cu 18 ore de locul unde se află adversarul său, nu se suspendă însă și pentru femeile măritate	20	154
2. Posesorul de bună credință, câștigă proprietatea fructelor	4	30	9. Usucapiunea prin 10 ani, prevăzută de art. 1895 c. civil este un mijloc de a transforma în adevărată proprietate, o stăpânire dobândită printr'un titlu valabil numai în ce privește formele exterioare, dar viciat în sine, stăpânire care, fără această trecere de timp în anumitele condițiuni prescrise de lege, ar fi supusă la evicțiune	20	158
3. Cel ce invoacă reaua credință a posesorului trebuie să o dovedească	4	30	10. Prescripțiunea de 30 de ani nu poate fi invocată de acela care nu a avut o posesiune continuă, neîntreruptă	20	158
4. În cea ce privește vasele plutitoare, principiul că en fait de meubles la possession vaut titre, nu este aplicabil	4	30	11. Prescripțiunea acțiunii în reducere a unei donațiuni nu poate începe de cât în momen-		
5. Folosința asupra unui vas nu poate trece, ca și proprietatea lui, asupra altei persoane, de cât în virtutea unui act, scris și transcris în registrul determinat pentru aceasta.					

No. ziar. Pag.

mul când acțiunea a luat naștere, nu în momentul când donațiunea a fost făcută . . . 20 158

12. Dreptul de conversiune, care este o opțiune ce se oferă creditorului ca într'un termen scurt să aleagă între rambursarea creanței sale sau diminuarea dobânzii, nu se poate zădărnici prin nimic, îndată ce a fost prevăzută și consacrată printr'o lege specială.

Ast-fel prescripțiunea cupoanelor scăzute după promulgarea legii de conversiune, în termenul prevăzut de acea lege, nu poate fi suspendată pe motiv că aceste cupoane nu au putut fi în posesiunea proprietarilor lor fiind consemnate din cauza judecăților urmate în privința lor. 21 162

13. Asemănat art. 1900 din codul civil român, acțiunea pentru nulitatea sau stricarea unei convențiuni, se prescrie prin 10 ani, în toate cazurile când legea nu prescrie alt-fel . . . 27 214

14. Prescripțiunea curge pentru minori din ziua majorității lor 27 214

15. Vânzarea silită a unui imobil făcută prin tribunal, ca și ori-ce sentință judecătorească, constituie un contract judecătoresc în care voința și consimțământul părților este impus de judecată, și care are toate efectele unei convențiuni încheiate de bună-voie 27 214

16. Prescripțiunea de 10 ani prevăzută de art. 1900 din codul civil se aplică nu numai acțiunilor pentru anularea convențiunilor încheiate de bună-voie, dar și acelor pentru anularea convențiunilor încheiate prin judecată, în care intră și vânzările silită.

Această prescripțiune este aplicabilă și vânzărilor de imobile situate în Dobrogea și efectuate de tribunalele otomane înainte de anexarea acestei provincii la România . . . 27 214

17. Prestațiunea lunară datorită de primăria unei comuni sub titlul de recompensă fiind periodică și determinată, se prescrie prin cinci ani 36 281

18. Cel ce invoacă prescripțiunea, nu poate opune terțiilor dreptul său rezultând dintr'un titlu translativ de proprietate de cât atunci când și-a transcris titlul, căci un titlu netranscris nu are existență față cu terții și deci posesorul nu poate prescrie prin 10 sau 20 de ani 45 358

Privilegiu și Hipotecă: Pentru ca arhitecții, antreprenorii, pietrarii și alți lucrători întrebunțați pentru a zidi, reconstrui, sau repara edificii, canaluri, etc., să poată obține și conserva înscrierea privilegiului acordat lor prin art. 1737 și 1742 din codul civil, se cere în mod clar și precis să se facă în prealabil două procese-verbale de expertisă, ambele ordonate de tribunal, dintre care unul anterior, constatând starea imobilului înainte de începerea lucrărilor, și altul posterior constatând valoarea fondului după recepțiunea lucrărilor, pentru ca din comparațiunea celor două valori să se poată cu înlesnire mandata plusvaluta care rezultă din lucrările efectuate, și aceste două expertise nu sunt numai un mijloc de probațiune a plus-valutei, ci și o condițiune strict necesară pentru existența privilegiului, care fiind de drept strict nu poate avea o existență legală, de cât sub condițiunile determinate de lege 27 210

Probe: 1. Instanțele de fond sunt singure în drept d'a aprecia dacă un mijloc de probațiune propus, cum ar fi, de exemplu, o cercetare locală, este sau nu util în cauză 20 154

2. După legea Caragea, când o carte se tăgăduia se chemau, pentru dovedirea existenței, martorii ce fuseseră față la alcătuirea ei, și dacă aceștia nu se prezintă, sau nu puteau re-

spunde înseris, sau erau morți, existența cărței se putea dovedi prin probe aduse de aiurea și chiar prin jurământ 36 283

3. Instanțele de fond sunt suverane apriori a probelor ce se produc de părți 37 293

4. Ori ce acte încheiate de un funcționar public, în limitele competenței sale, și cu îndeplinirea formelor cerute de lege, au puterea autentității, și ca atare, nu pot fi atacate de cât prin înscripțiune în fals.

Ast-fel procesul-verbal încheiat de notarul unei comune rurale împreună cu ajutorul de primar și prin care constată în mod autentic înmânarea unei copii nu poate fi atacat de cât pe calea înscripțiunii în fals 38 300

Profesiune: Nu este exact că o profesiune ca să poată fi exercitată trebuie să fie prevăzută de lege.

Ast-fel, profesiunea de a înlesni căsătoriile, de și nu este prevăzută în lege, însă fiind intrată în moravuri, nu este o profesiune ilicită, și ca atare cel ce o exercită are drept la o plată pentru serviciile ce face, afară numai când ar fi stipulat să-și dea gratuit serviciile sale 12 90

Proprietatea imobiliară în Dobrogea: Vezi: «Dobrogea».

Punerea în retragere a ofițerilor: 1. Oficerul care pretinde că n'are etatea ce i se prevede în controalele armatei și că reu ar fi fost trecut la retragere din oficiu, pentru limită de vârstă, trebuie să dovedească cu acte în regulă, nu cu bilete de botez fără sigiliul bisericeii și fără vre-o semnătură legalizată că nu are etatea ce i se atribue în controalele armatei 5 36

2. Pune la retragere a unui ofițer pentru limită de vârstă nu dă drept acestuia să ceară daune interese dacă această punere la retragere s'a făcut conform cu legea 5 36

3. Matricolele armatei pot fi ținute în seamă pentru dovedirea etății unui ofițer spre a fi pus la retragere din oficiu pentru limită de vârstă, și ofițerului care este pus la retragere, îi incumbă sarcina de a dovedi etatea sa cu acte în regulă și prezentate Ministerului de resbel în timp util 5 38

Puterea părintească: Puterea părintească, precum și folosința legală, care nu este de cât un atribut al acestor puteri, sunt supuse legilor de statut personal 23 179

Q

Quota-Litis: 1. Avocatul trebuie să fie neinteresat și devotat idealurilor dreptului, ca un magistrat, căci poate fi chemat eventual a ține loc judecătorului, și așa fiind, nu-i este erlat să speculeze pe mandantul său, adică să stipuleze de la clientul său, cu rea credință, o parte aliquotă din ce va câștiga aceasta din urmă pe calea procesului, parte în afară de ori-ce proporțiune cu serviciul făcut.

Înțelesul dar al opririi pactului de quota-litis și de palmario, care de și nu sunt oprite prin o anume lege este că se presupune că promisiunea unei aliquote părți ce a făcut o clientul este rezultatul unei manopere viclene din partea avocatului, pactul fiind ast-fel întemeiat pe o cauză nelicită și deci nul, presumpțiune, însă care se poate combate cu proba contrarie, ast-fel că rezultă că pactul de quota-litis este nul și fără tărie numai întru cât este întemeiat pe cauză nelicită 21 169

2. Cestiunea de a se ști dacă un pact de quota-litis este sau nu întemeiat pe o cauză nelicită și deci nul, este o cestiune de fapt de atributul suveran al instanțelor de fond, scăpând ast-fel de censura Curții de casațiune.

No. mlar. Pag.

Onorariul stipulat de un avocat se poate de sigur reduce de judecător, dacă este din cale afară mare și prin urmare nedrept, însă pentru aceasta trebuie să se facă o anume cerere dinaintea instanțelor de fond. 21 169

3. Contractul gouta-litis, intervenit între un avocat și un client, este un contract permis, întru cât nici prin codul civil, nici prin legea constitutivă a corpului de avocați, nu se prevede vre-o dispoziție dacă avocații pot sau nu se încheie cu clienții lor pacte de asemenea natură, ast-fel că rămâne la aprecierea justiției, care este în drept să decidă, după cazul ce i se prezintă, dacă asemenea pacte sunt sau nu contrarii ordinii publice sau bunurilor moravuri.

Ast-fel dar nimic nu se opune ca părțile să stipuleze o cotă parte a litigiului drept salariu pentru munca și cheltuelile făcute de avocat 22 170

4. Contractul gouta-litis, intervenit între avocat și un client este un contract de mandat salariat, de oare-ce pe de-o parte avocatul nu figurează în proces în numele său, ci numai în numele clientului ale cărui drepturi le susține, și pe de altă parte remunerariul său nu este exigibil de cât după terminarea procesului, și numai în cas de câștig.

Un asemenea mandat, — de și mandatul din natura sa este revocabil, — nu este revocabil întru cât părțile contractante au înțeles a-l încheia în mod irevocabil, de oare-ce nu este admisibil a se susține că părțile, cari stipulează o plată numai în cas de câștig, și numai la terminarea procesului, înțeleg a lăsa mandantului dreptul de a revoca ori când, în cursul procesului, mandatul dat mandatarului și a-l priva ast-fel de beneficiul stipulat pentru osteneala și cheltuelile sale.

De alt-mintrelea, chiar de s'ar admite că asemenea mandate sunt revocabile, totuși, atunci când mandatul este încheiat în interesul ambelor părți, nu poate mandantul să revoace, fără nici un motiv, mandatul și să priveze pe mandatar de salariul său. 22 170

5. Pactul gouta-litis nu poate fi asimilat cu cesiunea de drepturi litigioase, întru cât contractul de cesiune de drepturi litigioase este un contract de vânzare, prin care cumpărătorul devine stăpân pe întreg procesul, pentru un preț determinat și care constă într-o sumă de bani, pe când în pactul gouta-litis, avocatul este interesat numai la o parte din proces, și prețul consistă în munca, știința și talentul său care nu se poate cu înlesnire aprecia în bani, precum și în cheltuelile de judecată făcute de dănsul, cari de asemenea nu sunt susceptibile de a fi determinate încă de la început. — Afară de acestea, într-o cesiune de drepturi litigioase, piritul are beneficiul retractului litigios răspunzând cumpărătorului prețul cesiunei, pe când în pactul gouta-litis, nu s'ar putea oferi avocatului prețul convenit de oare-ce acest preț e ceva nedeterminat și incert, și apoi avocatul nici intervine în proces în numele său, ci tot în numele mandantului său, cea ce n'are loc la cesiunile dreptului litigios. 22 170

Quasi-delict : 1. Trei sunt elementele constitutive ce caracterizează delictul sau quasi-delictul civil : I) ca fapta, care cauzează prejudiciul să reside într-o acțiune sau inacțiune ilicită ; II) ca acest fapt să fie imputabil autorului și să lezeze dreptul altuia, și III) ca autorul prejudiciului să fie în culpă, adică să i se poată imputa, dacă nu reaua intențiune, cel puțin imprudența 8 61

2. Faptul de a comunica verbal și în mod confidențial unei persoane, că se aude, că cutare comerciant, ar fi încetat plățile, nu constituie

No. mlar. Pag.

nică un delict, nici un quasi-delict civil, și deci nu espune pe autorul acestei confidențe la daune, întru cât printre oamenii de afaceri comerciale și financiare și unde se luptă prin concurență în aceeași profesiune, este admis, prin practica moravurilor, de a se face înșinuări cu tendințe de a se discredita 8 61

3. Asemănat art. 3 și 4 din codul comercial nu se consideră ca acte de comerț de cât acele anume specificate de lege sau acele cari în afară de enumerațiunea dată de lege, făcându-se de un comerciant n'ar fi civile prin natura lor însă-să.

Ast-fel un quasi-delict imputat unui necomerciant de un comerciant nu poate fi considerat că e un act de comerț 32 256

R.

Recurs : Vezi : «Casațiune».

Registre comerciale : 1. Asemănat art. 62 din legea timbrului, refuzul comercianților de a prezenta registrele ce sunt obligați de codul de comerț a ține, când li se vor cere de agenții fiscali, atrage condamnățiunea lor, osebbit de penalitățile prevăzute de codul de comerț, și la plata unei amende în folosul fiscului egală cu taxa patentei pe un an, fără a se distinge între cazul când comercianții au acele registre și cazul când nu le au de loc 9 68

2. Registrele comercianților, ținute în regulă, pot face probă în justiția între comercianți . 35 276

Regulamente de aplicarea și interpretarea legilor : Vezi : «Interpretarea legilor».

Restituirea dotei : Vezi : «Dotă».

Revendicare : 1. Cel ce revindică un imobil trebuie să dovedească, între altele, că imobilul a cărui revendicare cere, se stăpânește de pârât, de acela de la care l cere.

Ast-fel acțiunea în revendicare prin care se pune în discuțiune dreptul de proprietate al unui imobil dotal, este reuă introdusă numai în contra soțului când nu se pune în cauză și soția, întru cât dreptul bărbatului de a răspunde la o acțiune imobiliară dotală, se referă numai la usufructul acestui imobil pe timpul duratei căsătoriei iar nu și la nuda proprietate asupra căreia el nu are nici un drept, nuda proprietate care nu poate fi înstreinată și prin urmare pusă în discuțiune într'un proces de cât față cu proprietara soție 21 164

2. Asemănat legiuirilor otomane, străinii aveau dreptul a cumpăra imobile în Turcia, și prin urmare și în Dobrogea, când această provincie făcea parte din imperiul otoman, însă prin acest fapt al cumpărării, străinul era asimilat supusilor otomani în tot ce privește bunurile lor imobiliare, fiind justițiabil de tribunalele respective otomane pentru toate cesiunile relative la proprietatea cumpărată precum și pentru toate acțiunile reale relative la ea, fără să se poată prevala în această materie de naționalitatea lui personală.

Ast-fel, un supus austriac, nu poate invoca legile țerei sale în judecarea unei acțiuni în revendicare ce ar fi intentat relativ la un imobil situat în Dobrogea, și această acțiune se judecă după legile turcești, dacă faptele deduse în instanță s'a petrecut sub imperiul acestor legi 27 214

3. Străinul care intentă o asemenea acțiune nu poate invoca faptul că după legile țerei sale el era minor în momentul când s'a făcut vânzarea imobilului ce revindică, întru cât prin faptul cumpărării unui imobil în (Dobrogea), străinul asimilându-se cu musulmanii, devin justițiabili de tribunale otomane și supuși legilor turcești, și prin urmare și capa-

No. ziar. Pag.

citătea lor de a înstrăina, ca și aceea de a câștiga imobile, are a se reglementa conform legilor otomane 27 214

4. De și în regulă generală nimeni nu poate fi lipsit de beneficiul a două instanțe, însă se pot face pentru prima oară în apel cereri de compensațiune, și cereri cari servesc, ca mijloace de apărare la acțiunea principală, cum sunt cererile reconvenționale cari, stând în legătură cu acțiunea principală, au de obiect de a o nimici sau de a-i micșora efectele.

Ast-fel, într-o acțiune în revendicare, acela de la care se revendică, poate cere pentru prima oară în apel ca la cas când revendicantul ar obține câștig de cauză, el, posesorul de la care se revindeacă, să fie despăgubit de îmbunătățirile făcute la imobilul revendicat și de valoarea besmanului plătit pentru acel imobil, căci această cerere a sa neavând alt scop de cât de a micșora pentru dănsul efectele acțiunii în revendicare și să-i împuțineze pierderile la care ar fi expus, și fiind și o cerere în strânsă legătură cu acțiunea principală, nu poate fi privită ca o cerere nouă, ci ca un mijloc de apărare la acțiunea principală . . . 37 293

Riul Dâmbovița: Regulamentul organic precum și legea din 17 Martie 1865, obligă pe proprietarii mărginași cu apa Dâmbovița să lase liber de fie-care parte a riului câte trei stâneni și jumătate teren, pentru facerea cheiurilor, însă acest teren nu devenea proprietatea comunei, ast-fel că îndată ce din schimbarea cursului Dâmboviței, un teren încetă de mai fi mărginaș cu acest riū, cei 3½ stâneni reîntra în proprietatea din care fuseseră lăsați, și comuna este datoare să autorizeze pe proprietar a-și împrejmuia acel teren 45 357

S.

Secretul scrisorilor și telegramelor: 1. Constituțiunea garantează secretul scrisorilor și al depeșilor telegrafice. 26 205

2. Legea specială telegrafo-postală care pedepsește pe funcționarul care violează secretul scrisorilor sau al depeșilor, se aplică numai funcționarilor telegrafo-postali, nu și celorlalți funcționari ai statului. 26 205

3. Articolul 156 din codul penal, care pedepsește pe funcționarii ce violează secretul corespondențelor postale sau telegrafice, se aplică numai pentru violarea secretului corespondențelor particulare, nu și pentru violarea secretului corespondenței oficiale, destinată a fi publică. — Ast-fel scrisorile și telegramele adresate persoanelor oficiale sunt puse sub protecțiunea sus citatului articol numai când nu sunt îmbrăcate cu caracterul oficialității, când sunt adresate funcționarului său cel mult când poartă mențiunea «personal, confidențial», pentru că numai în asemenea cas conținutul corespondenței este menit a fi știut numai de persoana oficială căreia se adresează 26 205

Separatiune de patrimoniu: 1. In materie de separatiune de patrimoniu, legiuitorul, temându-se de o colusiune între soți în dauna creditorilor, a admis, prin articolele 1256 — 1265 din cod. civil, și art. 628—637 din procedura civilă, o serie întreagă de formalități speciale în scop tocmai de a preîntâmpina posibilitatea unor asemenea înțelegeri frustrătoare.

Ast-fel, pentru a împedica mai cu succes fraudă și a salva interesele terților, a admis o măsură esențială, dispunând ca sentința care admite separatiunea de patrimoniu, chiar executată între soți, să nu fie totuși definitivă și opozabilă creditorilor timp de un an de la judecare 13 99

2. O hotărîre care admite separatiunea de patrimoniu nu poate fi atacată și reformată, de cât prin intervenție (art. 247 și urm. pr. c.), pentru cazul când judecata este încă pendentă, sau prin contestație numită și opozițiune (art. 399 și urm., 525 și urm., 576 pr. civilă) pentru cazul când hotărîrea se află în executare 13 99

3. Hotărîrea ce pronunță separatiunea de patrimoniu nu poate fi reformată pe calea terțiio-pozițiunii, întru cât terța-opozițiune nu este prevăzută de legiuirea noastră 13 99

4. Hotărîrea ce pronunță separatiunea de patrimoniu între soți, se poate anula când se va dovedi existența unei înțelegeri între soți spre a pune la adăpost averea unuia din soți, de la or-ice urmărire din partea creditorilor săi 13 99

5. Separatiunea de patrimoniu, de și pronunțată de judecată, va fi nulă dacă în termen de o lună de la pronunțarea hotărîrei, și în urma publicațiunilor cerute prin art. 1259 din cod. civil și prevăzute de art. 632 din procedura civilă, nu se va fi început executarea acelei hotărîri 17 135

6. Inalienabilitatea imobilului dotal, cu singurele excepțiuni prevăzute și limitate de codul civil, continuă și după separatiunea de patrimoniu 44 348

Sequestru judiciar: 1. Legiuitorul, prevăzând pornirea firească a părții care nu posedă de a cere, în tot-d'a-una, un sequestru judiciar, contra părții care posedă, a căutat să atenueze efectele păgubitoare ale acestei măsurii extreme ce privează pe proprietar de exercitiul și bucuria drepturilor sale, și de aceea a lăsat-o cu totul la aprecierea instanțelor judecătorești, care nu trebuie să o admită de cât în casuri extreme, de exemplu când ar fi pericol pentru reclamant că dacă sequestrul nu s'ar admite, lucrul ar putea dispărea. . . 17 134

2. Sequestrul judiciar fiind o măsură conservatorie nu trebuie să fie acordat în judecată de cât în casuri grave.

Ast-fel, judecata nu poate ordona un sequestru judiciar de cât asupra unui imobil sau a unui lucru mobil pentru a cărui proprietate orî posesiune se judecă două sau mai multe persoane, nu și când se judecă pentru plata unei sume de bani ce ar fi rezultând dintr-o pretinsă tovarășie. 28 221

Servituți: 1. Proprietarii locurilor inferioare sunt obligați să sufere servitutea scurgerei firești a apelor din locurile superioare, când mâna omului n'a contribuit la aceasta.

Ast-fel, când proprietarul unui fond inferior face lucrări pe proprietatea sa prin care a oprit cursul natural al apelor din fondul superior cauzând prin aceasta un prejudiciu proprietarului acestui fond, este ținut a repara acest prejudiciu 29 230

2. Regulamentul organic precum și legea din 17 Martie 1865, obligă pe proprietarii mărginași cu apa Dâmbovița să lase liber de fie-care parte a riului câte trei stâneni și jum. teren, pentru facerea cheiurilor, însă acest teren nu devenea proprietatea comunei, ast-fel că îndată ce din schimbarea cursului Dâmboviței, un teren încetă de a mai fi mărginaș cu acest riū, cei 3½ stâneni reîntra în proprietatea din care fuseseră lăsați, și comuna este datoare să autorizeze pe proprietar a-și împrejmuia acel teren 45 357

Simulațiune: 1. Terții pot ataca ca simulate actele făcute în paguba lor 17 131

2. Simulațiunea se poate dovedi cu or-ice fel de probe, și chiar prin martori, și chiar numai prin presumpțiuni 17 131

Societăți comerciale: 1. In societățile comerciale

	No. iar.	pag.		No. iar.	pag.
În nume colectiv, asociații nu pot să se întreprindă ca asociații cu responsabilitate nemărginită în alte societăți având același obiect, și nici să facă operațiuni pe comptul lor sau pe comptul altor persoane, în același fel de comerț, fără consimțământul celorlalte asociații, această interdicțiune însă nu se aplică cesionarului unei quote din beneficiile asociațiunii, căci acest cesionar n'are, după art. 80 din codul comercial, nici un raport juridic cu societatea, așa că nimic nu l'împiedică de a lua parte la beneficii ca cesionar, și în același timp de a se folosi de bonificațiunea ce societatea i-ar fi acordat printr-o convențiune, înainte de a deveni cesionar al unei quote de beneficii, pentru vre o obligațiune ce acesta ar fi luat în folosul societății	12	9	țină, de autoritatea în drept, registrele de stare civilă, nu ridică părților dreptul de a putea dovedi starea civilă cu martori dacă mai întâi nu ar fi dovedit neexistența unor asemenea registre.	3	20
2. Convențiunea prin care un fabricant sau comerciant se îndatorează către o societate sau consorțiu de fabricanți sau comercianți, de a nu mai fabrica cutare obiect sau a exploata cutare comerț, cum ar fi de pildă de a nu mai exploata vre-o fabrică de apă gazoasă în cutare localitate, pe timpul cât societatea cu care a contractat, și care ar fabrica sau ar exploata același fel de comerț în aceeași localitate, va continua cu fabricarea sau exploatarea acestui comerț, obligațiune luată în schimbul unui equivalent, unei despăgubiri, această convențiune neprevăzând o interdicțiune absolută de lucru pentru cel ce se obligă, întru cât acesta rămâne stăpân să facă acel comerț în altă localitate, este valabilă, obligă pe părți autorizându-le să ceară executarea ei	12	94	2. Instanțele de fond sunt suverane să aprecieze dacă în un extract după condica de nașcuți și botezați a unei biserici mențiunea ce să face în acel extract de numele părinților unei persoane, se poate crede fără a mai avea necesitate să mai ceară condica în care se află originalul actului spre a verifica semnăturile acelor părinți.	3	20
3. Partea contractantă, în privința căreia cea-laltă parte nu-si îndeplinește obligațiunea sa, nu poate fi silită să-si îndeplinească ea obligațiunea sa față de această parte. Ast-fel, comerciantul care vinde o cantitate de marfă oare-care unei firme asociate cu condițiune ca plata acelei mărfi să se facă după un termen oare-care, de la predarea mărfii printr'un accept dat de către firma asociată nu poate fi silit, în cas când înainte de predarea mărfii și de expirarea acestui termen unul din asociații firmei a încetat din viață și firma este în lichidațiune, să libereze marfa unui coasociat al firmei în aceleași condițiuni, adică ca plata să se facă într'un termen oare-care, întru cât față de vânzător, cumpărătorul nu-și mai poate îndeplini obligațiunea sa, și anume aceea de a-i da un accept din partea firmei de oare-ce firma socială este în lichidațiune	28	218	3. Asemănat art. 32 din codul civil, starea civilă a unei persoane se dovedeste cu extract din registrele oficerul stărei civile respectiv, și după art. 33 din același cod, numai atunci căsătoriele, nașterile și încetările din viață se pot dovedi cu acte de familie și cu martori, când se va fi dovedit în prealabil, fie prin acte scrise fie prin martori, că nu au existat registre de stare civilă, sau se vor fi pierdut. Ast-fel, un act de naștere făcut la tribunal cu martori nu are nici o forță probantă, dacă nu s'a dovedit în prealabil, că în momentul și în comuna în care s'a născut cel ce voeste a-și dovedi nașterea, n'a existat registre de stare civilă, sau că cele existente s'au pierdut.	36	284
4. Liquidatorii unei societăți nu pot întreprinde nici o operațiune nouă de comerț, putând numai să termine operațiunile începute și cari tind la lichidarea societății	28	218	4. Starea civilă face parte din statutul personal care urmărește pe individ și în țară străină, ast-fel că starea civilă a unei persoane are a se judeca și dovedi după legile țerei lor.	41	324
5. Notificarea copieii după închierea consiliului comunal ce aprobă procesul-verbal de convențiune făcut unuia din asociații unei firme comerciale se presumă făcută firmei, adică tutulor asociaților, și aceștia sunt datori să dovedească că acel asociat nu era în drept să primească asemenea notificări	38	300	Statut personal: 1. Puterea părintească, precum și folosința legală, care nu este de cât un atribut al celei puteri, sunt supuse legilor de statut personal.	23	179
Solidaritate: Codebitorii în obligațiunile comerciale sunt ținutți solidaricește afară de o stipulațiune contrariă	28	220	2. Legile de statut personal a fie-cărei persoane, urmăresc pe acea persoană și în țară străină, cu singura restricțiune ca ele să nu fie contrarii legilor de ordine publică și bunelor moravuri ale țerei în care străinul își stabilește domiciliul. Ast-fel legile din Grecia nerecunoscând mamei dreptul de usufruct asupra bunurilor copiilor săi minori, dânsa nu are acest drept în România unde ar fi stabilită cu copii săi, și deci veniturile copiilor nu pot fi urmărite pentru datorii personale ale mamei lor.	23	179
Starea civilă: 1. Starea civilă se putea dovedi, sub codul Caragea, prin posesiunea de stat unită cu proba testimonială, întru cât această legiuire, la paragraful 5 de la Dovezi, prevedea printre probele admise și așa zisele «dovezi de judecăți cu mestesug», adică presupunțiunile ce nu sunt anume hotărâte de lege ci lăsate la suverana apreciere a judecătorilor. Afară de acestea regulament organic al Munteniei, legiferând asupra modului după care avea să se			3. Dreptul de succesiune este de statut personal în ce privește averea mobilă, în sensul că legea națională a defunctului este cea care va determina calitatea de herede sau capacitatea în ordinul de succesiune și calitatea dreptului fie-cărui moștenitor. Ast-fel dacă un supus grec moare în România și lasă avere mobilă, și ca moștenitori copii și pe soția sa, partea ce s'ar cuveni soției nu poate fi urmărită și poprita de creditorii săi personali, ai soției, dacă dânsa nu a acceptat și nu și-a valorificat, pe cale principală, dreptul său în succesiunea soțului său față cu cei-l-alți moștenitori, și aceasta după legile în vigoare în Grecia.	23	179
			4. De și legile relative la capacitate urmăresc pe străinul ori unde s'ar afla, această regulă însă nu poate fi invocată de străinul când aflându-se în țară străină, contractează cu un pământean fără a-și arăta starea sa civilă, inducând ast-fel în eroare, asupra capacității sale, pe contractantul său, care fiind în țara sa nu este ținut a cunoaște de cât legile țerei sale.	27	214
			5. Starea civilă face parte din statutul personal care urmărește pe individ și în țară străină, ast-fel că starea civilă a unei persoane are a se judeca și dovedi după legile țerei lor.	41	324
			Străini: 1. Presupunțiunea destul de forte trasă din faptul înscrierii unei persoane în condica sudiților, necombătută cu nici o probă sau do-		

	No. ziar.	Pag.
cument contrariu, unită cu faptul că acea persoană nu era născută pe teritoriul țării românești, dovedește că acea persoană a fost de origine, de naționalitate și de protecțiune străină, și prin urmare copiii săi, de și născuți în România, însă în urma regulamentului organic, sunt streini	1	3
2. Atât condica lui Ipsilante, cât și acea a lui Caragea nu conțin nici o dispozițiune prin care să se determine regulile după care să acordă împământarea, ast-fel că pe la începutul secolului, străinii în lipsă de reguli speciale, puteau obține împământarea prin toleranță de a se stabili în țară și prin intențiunea lor de a rămâne legați de pământul țării, însușindu-și o parte dintr'insul, cu condițiune însă că densii să fie de religie creștină.		
In ceea ce privește dispozițiunile articolului 379 din regulamentul organic, după care străinii nu se puteau împământeni de cât printr'un act dat de Domn, după avisul obșteștii adunări, aceste dispozițiuni privesc pe streinii stabiliți în țară după anul 1832, când regulamentul organic a fost pus în aplicare; iar nici de cum pe străinii stabiliți dinainte în țară	16	125
3. O dată dovedit că o persoană stabilită în țară înainte de regulamentul organic era român, consecința naturală, până la proba contrariă, este că și fiul acelei persoane este tot român ca și tatăl său.	16	125
4. Faptul gășirei numelui fiului unui român înscris într'o condică de sudii nu este o dovadă suficientă că densul ar fi renunțat la naționalitatea părintească și ar fi adoptat alta străină, mai ales că mai înainte vreme, din cauza nesiguranței și a prigonirilor, mulți obicinuiă, mai cu seamă neguțătorii, să se pună sub o protecțiune străină, pentru înlesnirea daraverilor lor comerciale, fără ca prin aceasta ei să înțeleagă că se leapădă de țara lor	16	125
5. Articolul 93 din regulamentul organic nu avea de scop să fixeze naționalitatea sudiiților	16	125
6. După art. 7 paragraful V din Constituțiune, numai românii sau cei naturalizați români pot dobândi imobile rurale în România.		
Această dispozițiune însă nu ridică străinilor exercițiul drepturilor civile și nu modifică întru nimic ordinea succesoră admisă de codul civil, ci numai interzice străinilor deținerea materială a imobilelor rurale, și prin urmare, ori de câte ori exercițiul unui drept civil nu implică într'un mod necesariu deținerea materială a unui imobil rural, trebuie recunoscut că străinul poate exercita acest drept civil.		
Așa dar dreptul de a succede, un drept civil acordat străinilor ca și naționalilor, poate fi exercitat de străin, dacă, cu mijloace legale, se poate respecta principiul pus de constituțiune, că streinii nu pot deține imobile rurale în România.		
Ast-fel pentru a concilia principiul dreptului pentru străini de a succede la averea de ori-ce natură a lui decujus, cu principiul că străinii nu pot deține imobile rurale în România, trebuie să se admită că imobilele rurale aflate în succesiunea la care ar participa un străin, trebuiesc vândute spre a se da străinului partea sa în bani	(19) (21)	149 161
7. Minorul născut pe teritoriul unei țări, fie el străin sau național, are de la natură dreptul de a fi apărat și protejat, și organizarea și supravegherea acestei protecțiuni fiind un act de jurisdicțiune, și ca atare un atribut al suveranității naționale, nu poate aparține de cât		

	No. ziar.	Pag.
instanțelor judecătorești ale țării pe pământul căreia se află minorul cui se datorește acea protecțiune, afară numai când se stabilește alt-fel prin convențiuni încheiate între diferite țări, însă în acest cas o asemenea convențiune trebuie să existe de fapt, și un asemenea aranjament diplomatic în scris, legalmente făcut cu vre una din națiunile străine, nu se poate estinde la toți străinii.		
Ast-fel, convențiunea consulară dintre Italia și România, neesistând și între România și Austro-Ungaria, numai tribunalele române sunt în drept a organiza și supraveghe tutela minorilor unui supus austro-ungar mort în țară	26	201
8. Asemănat legiuirilor otomane, străinii aveau dreptul a cumpăra imobile în Turcia, și prin urmare și în Dobrogea, când această provincie făcea parte din imperiul otoman, însă prin acest fapt al cumpărării, străinul era asimilat supușilor otomani în tot ce privește bunurile lor imobiliare, fiind justițiabil de tribunalele respective otomane pentru toate cesiunile relative la proprietatea cumpărată precum și pentru toate acțiunile reale relative la ea, fără să se poată prevala în această materie de naționalitatea lui personală.		
Ast-fel un supus austriac, nu poate invoca legile țării sale în judecarea unei acțiuni în revendicare ce ar fi intentat relativ la un imobil situat în Dobrogea, și această acțiune se judecă după legile turcești, dacă faptele deduse în instanță s'a petrecut sub imperiul acestor legi	27	214
9. Străinul care intentă o asemenea acțiune nu poate invoca faptul că după legile țării sale el era minor în momentul când s'a făcut vânzarea imobilului ce revendică, întru cât prin faptul cumpărării unui imobil în (Dobrogea) străinii asimilându-se cu musulmanii, devin justițiabili de tribunalele otomane și supuși legilor turcești, și prin urmare și capacitatea lor de a înstreina, ca și aceea de a câștiga imobile, are a se reglementa conform legilor otomane	27	214
10. De și legile relative la capacitate urmăresc pe străini ori unde s'ar afla, această regulă însă nu poate fi invocată de străinul când aflându-se în țară străină, contractează cu un pământean fără ași arăta starea sa civilă, inducând ast-fel în eroare, asupra capacității sale, pe contractantul său, care fiind în țara sa nu este ținut a cunoaște de cât legile țării sale	27	214
11. Străinul reclamant, care nu domiciliază în țară și nu are nici imobile în țară, poate fi obligat să dea cauțiunea judicatum solvi, dacă pârâțul cere, chiar decă acest pârât este străin însă domiciliat în țară	39	310
Subrogațiune : 1. Subrogația este de drept strict și nu poate fi admisă pe cale de interpretare.		
Chiar în materie de subrogație personală, casurile în cari legea o admite sunt indicate în mod precis și limitativ.		
În materie de subrogație reală, o asemenea subrogație nu are loc de la sine, de cât în cazul înlocuirii unui lucru ce face parte dintr'o universitate de bunuri, și în afară de acest cas, subrogația reală nu poate fi admisă de cât pe temeiul unei dispozițiuni legale, și e dar, în mod riguros limitată la casurile prevăzute de lege.		
Ast-fel în cazul când statul expropriează pe un sătean de pământul ce i-a fost dat după legea rurală, și îi dă în schimb un alt pământ, subrogația reală nu poate exista în asemenea cas, adică cel de al doilea pământ, ce i s'a dat săteanului în schimbul pământ-		

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
tului de care a fost expropriat, nu devine inalienabil ca și cel d'întîi pămînt dat după legea rurală, întru cât nici legea rurală din 1864, nici cea interpretativă din 1879, nu au prevăzut subrogația în cazul de dare de către un stat a unui pămînt în schimbul pămîntului rural	9	71	ceastă regulă se aplică și la alt-fel de donațiuni nu numai la zeste.	20	158
2. Asigurătorul, care a plătit despăgubirea pentru stricăciunile sau pierderea lucrului asigurat, este subrogat, față de al treilea, în drepturile, ce din cauza daunei, nasc pentru asigurat.			7. Art. 7, paragraful 5, din Constituțiune care nu recunoaște străinilor dreptul de a dobândi imobile rurale în România, nu a ridicat prin aceasta străinilor dreptul de moștenire în România, chiar când succesiunea coprinde și imobile rurale.		
Această subrogațiune a asigurătorului în drepturile asiguratului nu se poate suspenda pentru vre-un timp, oare care, și în ori-ce cas, chiar de s'ar admite că se poate suspenda, pentru aceasta nu este de ajuns o simplă voință a asiguratului, ci mai este necesar și consimțimentul asigurătorului	10	74	Acest articol din Constituțiune trebuie înțeles în sensul că, atunci când în moștenirea defunctă unui străin, fie ab intestat, fie prin testament, se află imobile rurale, străinul moștenitor nu poate poseda în natură asemenea imobile, însă are drept la valoarea lor, de oare-ce asupra lor, legea civilă îi dă în calitate de moștenitor, un drept de proprietate, și nici o dispozițiune de lege nu atribuie acest drept, în asemenea cas, unei alte persoane.	21	161
Substituțiune fideicomisariă : Vezi «Testamente».			8. Dreptul de succesiune este de statut personal în ce privește averea mobilă, în sensul că legea națională a defunctului este cea care va determina calitatea de herede sau capacitatea în ordinul de succesiune și calitatea dreptului moștenitor.		
Succesiune : 1. O persoană poate intenta acțiune în petițiune, de ereditate, fără a cere în prealabil trimiterea în posesiune, când intență acea acțiune în numele său propriu și în baza vocațiunii ce are la succesiune, iar nu în calitate de reprezentantă a patrimoniului lui de cujus, cas în care trebuie să obțină în prealabil trimiterea în posesiune asupra succesiunii.	4	30	Ast-fel dacă un supus grec moare în România și lasă avere mobilă, și ca moștenitorii copii și pe soția sa, partea ce s'ar cuveni soției nu poate fi urmărită și poprită de creditori personali, ai soției, dacă dînsa nu a acceptat și nu și-a valorificat, pe cale principală, dreptul său în succesiunea soțului său cu cei-l'alți moștenitori, și aceasta după legile în vigoare în Grecia.	23	179
2. Moștenitorul ce revendică imobilele succesiunii deținute de un terțiu, poate invoca pe cale incidentală nulitatea testamentului ce acest terțiu îi opune ca titlu în baza căruia deține imobilele, lăra a fi trebuință ca să atace, pe cale principală, validitatea testamentului.	4	30	9. Numai erezii legitime pot fi puși în posesiunea bunurilor unei succesiuni chiar în cazul când decujus a numit prin testamentul său un executor testamentar; executorul testamentar însă nu poate avea posesiunea bunurilor succesoriale de cât în cazul când i s'a lăsat anume prin testament, și atunci mărginită numai la bunurile mobile și numai pe timp de un an de la moartea lui decujus.	29	225
3. După art. 7 paragraful V din Constituțiune, numai românii și cei naturalizați români pot dobândi imobilele rurale în România.			10. Legea oprește, în interesul creditorilor și al legatarilor, pe eredeii beneficiar de a vinde imobilele succesiunii fără a observa formele prescrise de ea.		
Această dispozițiune însă nu ridică străinilor exercițiul drepturilor civile și nu modifică întru nimic ordinea succesorală admisă de codul civil, ci numai interzice străinilor deținerea materială a imobilelor rurale, și prin urmare ori de câte ori exercițiul unui drept civil nu implică într'un mod necesariu deținerea materială a unui imobil rural, trebuie recunoscut că străinul poate exercita acest drept civil.			Ast-fel, eredeii beneficiar care vinde imobilele succesiunii fără observarea formalităților legale, se socotește erede pur și simplu, și prin urmare devine răspunzător cu bunurile sale personale de toate datoriile lui de cujus, independent dacă prin vînzarea făcută s'a cauzat sau nu vre un prejudiciu creditorilor sau legatarilor.	34	251
Așa dar dreptul de a succede, un drept civil acordat străinilor ca și naționalilor, poate fi exercitat de străin, dacă cu mijloacele legale, se poate respecta principiul pus de constituțiune, că străinii nu pot deține imobile rurale în România.			11. Când defunctul nu are nici o rudă în grad succesibil, bunurile succesiunii trec la soțul în viața nedespărțit.	36	283
Ast-fel pentru a concilia principiul dreptului pentru străinii de a succede la averea de ori-ce natură a lui decujus, cu principiul că străinii nu pot deține imobile rurale în România, trebuie să se admită că imobilele rurale aflate în succesiunea la care ar participa un străin, trebuiesc vîndute spre a se da străinului partea sa în bani.	19	149	12. Când mai mulți moștenitori cerșă fie trimiși în posesiunea averii rămasă pe urma lui decujus, fie ei ca legatari, fie ca moștenitori de sînge ce au cerut anularea testamentului lui decujus, fie-care din ei este și reclamant și pîrât față de cei-l'alți, ast-fel că fie-care poate cere, cauziunea judicatum solvi de la cei străini ne domiciliati în țară și cari n'au imobile în România.	39	310
4. Subt codul Caragea numai copii de sex bărbătesc moșteneau pe părinți.	20	158	13. Succesiunea unei persoane, moartă fără ascendenți sau descendenți, se cuvine fraților și surorilor, și numai în lipsă de acest fel de rude moștenirea se deferă celor-l'alte rude cari vor fi în gradul cel mai apropiat.	41	324
5. Sub imperiul legiuirii Caragea ca și în dreptul Roman, renunțările la moștenirile viitoare, făcute cu consimțimentul aceluia ce urma să fie moștenit nu erau considerate ca imorale, și deci nu erau oprite, pe câtă vreme codul Calimah prin art. 1032 oprea asemenea renunțări ca contrarii moralei.	20	158	14. Într-o acțiune în anularea unui testament, beneficiarul testamentului poate opune reclamantului lipsa sa de calitate de a cere anularea testamentului întemeiată pe faptul că ar fi rude în grad succesibil mai apropiat de cât reclamantul, și dovedind aceasta se obțină		
6. Donațiunile subt codul Caragea nu erau reductibile însă flica înzestrată sub această lege, și care ar voi să vină la succesiunea deschisă după promulgarea noului cod. civil, trebuie să sufere raportul, deci reducțiunea, afară numai de nu va fi renunțat la succesiune prin declarațiune făcută la grefa tribunalului.— A-					

	No. ziar.	Pag.
respingerea acțiunii ca intentată de o persoană ce nu are calitate a face o asemenea acțiune.	41	324
15. Trasacțiunea este nulă când va fi fost eroare asupra persoanei cu care s'a contractat. Ast-fel actul de transacțiune intervenit între mai multe persoane ca moștenitoare ale unui decedat pentru împărțirea moștenirii rămasă de la acesta, este nul când se va constata că una din părțile contractante nu este moștenitoare, întru cât transacțiunea se făcuse tocmă în vedere că acea parte este moștenitoare.	44	350
Sudiți: Vezi: «Străini».		
Sugestiune: Vezi: «Testamente».		
T		
Taxa de înregistrare: Vezi «Timbru».		
Taxe comunale: Primăriile orașelor sunt în drept, după legea maximului, a supune la taxe fie-care vehicul încărcat cu mărfuri neimpuse special la taxa de consumațiune, fie că nu sunt supuse la această taxă de consumațiune din cauză că legiuitorul le-a scutit, fie că nu sunt supuse din cauza destinațiunii lor pentru transit, și aceste taxe nu sunt din acele ale axizelor comunale, ci din cele ce comunele sunt autorizate a percepe sub numele de «jugărit».	38	301
Testamente: 1 Testamentul făcut sub legea Caragea este valabil chiar când succesiunea s'a deschis sub imperiul noului cod civil, dacă a fost făcut cu paza formelor cerute de legea Caragea,	4	30
2. Sub codul Caragea, persoana ce nu știa carte, putea testa subscriind prin punere de deget sau prin pecetia sa, însă această subscriere trebuia adevărită de scriitorul testamentului și de alți doi martori, cari trebuiau să certifice cele auzite sau văzute, prin semănătura lor. Fără îndeplinirea acestora condițiuni testamentul nu este valabil.	4	30
3. Elementele esențiale ale captațiunii dolosive consistă în depărtarea unei persoane, prin manopere neonestе, de la afecțiunile sale naturale și în izolarea persoanei captate de ori-cine ar fi capabil a'i arăta adevărul.	7	55
4. De și proba testimonială este admisibilă pentru dovedirea manoperilor dolosive, adică a captațiunii, totuși pentru ca această probă să poată fi admisă, trebuie ca faptele cari se alegă ca constituind asemenea manopere să fie precise și bine articulate, nu o simplă alegațiune, cum că un act oare-care, un testament de exemplu, ar fi fructul captațiunii.	7	55
5. Soții pot să testeze reciproc unul în favoarea celui-l'alt, însă nu prin același act, ci prin acte, testamente deosebite.	7	55
6. Prin sugestiune se înțelege înfruierea ce o persoană dobîndește asupra alteia, pentru a o face să adopte o idee, sau să ia o rezoluțiune, pe care probabil n'ar fi luat-o de la sine.	12	92
7. Există captațiune ori de câte ori prin demonstrațiunii de prietenie adevărate sau simulate, prin îndemnări, măguliri, sau alte chipuri cine-va ajunge a captiva bună-voința altuia și a dobândi de la dînsul liberalități, pe cari alt-fel nu le-ar fi obținut.	12	92
8. Sugestiunea și captațiunea, nefiind menționate de lege, nu constituie, prin el însă-și, o cauză de anulare a dispozițiilor cu titlu gratuit, dar sunt cauze de anulare când vor fi urmate de uneltiri viclene, sau alte mijloace din domeniul dolului și al fraudei, cari mijloace au avut de efect să împiedice ca voința dispunătorului să fie expresiunea ideilor și a sentimentelor sale. Ast-fel este nul un testament când se va constata că testatorul a fost împedat de a se manifesta în libertate, și că testamentul său		

	No. ziar.	pag.
nu este expresiunea ideilor și a sentimentelor sale, ci produsul dolului și al fraudei.	12	92
9. Tribunalul nu se poate pronunța asupra cererii făcută de o legatară universală prin care cere a fi pusă în posesiunea averii ce i s'a legat, până ce mai întîi nu se va examina cererea făcută de moștenitorii de sînge ai testatorului, și prin care cer anularea testamentului.	17	130
10. Pentru a se anula un testament pe motiv de captațiune nu este suficient numai a se menționa cuvîntul de captațiune, ci din contra trebuie a se articula fapte pozitive din cari să resulte dovada manoperilor frauduloase ce ar fi întrebuintat legatarul pentru a determina pe testator să facă testamentul, mai cu seamă când faptul că legatara a trăit timp îndelungat cu testatorul explică posibilitatea unei afecțiuni sincere din partea testatorului pentru persoana cu care a trăit și care l'a îngrijit cea mai mare parte din viața sa, și care afecțiune să'l fi determinat de a testa în favoarea acelei persoane.	17	130
11. Asemănat art. 803 din codul civil, una din condițiunile esențiale ale substituțiunii fideicomisarii este existența unei îndoite liberalități făcute unor persoane diferite: prin urmare, substituțiunea nu poate avea loc, când nu există de cât o singură liberalitate și numai o singură persoană instituită de testator. Ast-fel, nu există substituțiune fideicomisariă când testatorul, instituind un legatar universal și îndatorindu-l ca cât va trăi să nu înstrăineze imobilele succesiunii, penru ca la moartea sa să le lase pentru opere de bine facere sau de cultură, nu i-a determinat și substituțul chemat a culege bunurile imobiliare ale succesiunii sale.	20	154
12. Nu există substituțiune fideicomisariă când prin nici una din dispozițiunile unui testament nu se impune legatarului universal obligațiunea de a conserva averea testată spre a o remite altei persoane la moartea sa. Ast-fel când prin testament un soț lasă pe cel'alt soț legatar universal, cu obligațiune de a achita oare-cari legate particulare, arătându-l ce anume avere să înstrăineze pentru achitarea acestor legate, și când prin acelaș testament și exprimă dorința ca cea ce se va mai găsi din această avere la moartea soțului său legatar universal, să revină la rudele sale de sînge (ale testatorului) fără însă a opri pe legatarul său universal de a dispune cum va voi de averea ce i se testează, această dorință nu constituie o substituțiune fideicomisariă, și deci testamentul este valabil.	28	219
13. Interpretarea voinței testatorului trebuie să se facă căutând a se lămuri termenii întrebuintați prin coprinsul dispozițiunii, iar dispozițiunile prin înțelesul general al actului.	28	221
14. Dispozițiunile îndoelnice dintr'un testament trebuiesc interpretate în sensul menținerii acelor dispozițiuni.	28	221
15. Pentru-ca o dispozițiune testamentară să conțină o substituțiune fideicomisariă trebuie să coprindă o îndoită liberalitate, avînd de obiect aceleași bunuri, făcută în folosul a două persoane deosebite: instituitul și substituțul și aceste două liberalități să fie legate între ele printr'o trecere de timp; afară de acestea, dispoziția testamentară trebuie să stabilească între instituit și substituțul o ordine succesivă în așa mod ca al doilea gratuitat (substituțul) să moștenească pe cel d'entăiū gratificat (instituitul) în urma morței acestuia, și să coprindă pentru instuit obligațiunea de a păstra și de a remite bunurile substituțului. Ast-fel, nu există o substituțiune fideicomisariă când printr'un testament un soț, ce lasă		

	No. ziar.	Pag.		No. ziar.	Pag.
pe soțul său legatar universal însărcinându-l de a achita oare-cari legate particulare din produsul înstrăinării unor anumite bunuri, își exprimă dorința ca ceea ce ar rămânea din averea sa la moartea soțului legatar universal să revină la rudele sale de sânge (ale testatorului), fără însă a opri pe legatarul său universal de a dispune cum va voi de averea ce-i testează.	28	221	constatarea îndeplinirii unei formalități ce densa prevede și că este destul, pentru validitatea actului, ca împlinirea acestei formalități, să resulte din cei-l'alți termeni întrebuințați într'ensul.		
16. Sub imperiul legiuirei Caragea cei cari nu știaū carte nu puteau testa de cât în formele prevăzute la cărți, și pentru ca o carte să fie valabilă, trebuia să fie scrisă și atestată de scriitor, după zisa celui care se obliga, și în prezența a două martori cari să fi fost față la redactarea actului, și să fi auzit cele spuse de către acel căruia i se atribuia cartea.	36	283	Ast-fel, pentru autentificarea unui testament, formalitatea citirei testamentului de către judecător în fața testatorului poate să resulte din cuvintele «citindu-i-se» și «ce i s'a citit», și este casabilă decisiunea care anulează un testament pe motiv că întrebuințarea unor asemenea cuvinte nu resultă că toate formalități autentificării, cum este aceea a citirei testamentului, au fost îndeplinite de judecător cum cere legea, ci poate de o altă persoană ce ar fi fost față, când din complexul procesului-verbal încheiat de judecător resultă în mod neîndoios că atât formalitatea citirei, cât și toate cele-l'alte formalități, ce au procedat ori au urmat citirea, au fost îndeplinite numai de judecător.	42	333
17. Vicierea voinței testatorului, de și este o cauză de nulitate a testamentului, totuși atare cauză nu este întemeiată pe considerațiuni de ordine publică, ast-fel că, partea interesată la anularea unui asemenea testament, poate ori când renunța la ea, fie în mod expres, fie în mod tacit prin executare voluntară a testamentului, cum ar fi de exemplu, acceptarea unui legat ce i s'ar fi lăsat prin acel testament, dând chitanță că a primit legatul, și că recunoaște de bun și valid testamentul atât în privința îndeplinirii formalităților cu care s'a făcut, cât și în privința dispozițiunilor coprinse în el	36	285	Timbru: 1. Când statul reclamant câștigă procesul contra părții pârâte, atunci pârătul trebuie să fie condamnat din oficiu să plătească fiscului indemnisația taxelor de timbru ce ar fi trebuit să plătească reclamntul dacă n'ar fi fost statul.		
18. În regulă generală interpunerea de persoane fictive în testament are loc atunci când se tinde a se favorisa în mod ascuns, fraudând legea, persoane ori instituțiuni cari nu au existență legală, sau n'au capacitatea de a accepta direct, fie că s'ar atinge bunele moravuri, fie pentru că s'ar viola vre-o dispozițiune prohibitivă a legii.			Tot ast-fel se întâmplă și când statul apellant, de și n'a fost reclamant la prima instanță, câștigă apelul, cas în care partea care a pierdut în apel, de și reclamant la prima instanță trebuie totuși să fie condamnat la plata taxelor de timbru ce ar fi trebuit pentru apel dacă apellant n'ar fi fost statul.	5	36
Ast-fel atunci când printr'un testament testatorul pune în sarcina legatarilor universalii de a da anual ajutoare la vre-un spital sau la săracii dintr'un oraș, nu se poate susține că acei legatari universalii sunt persoane fictive interpose spre a masca liberalități unor persoane ce nu au personalitate juridică, căci asemenea ajutoare de bine-faceri de pietate, sunt licite.	36	285	2. Hotărârile date de instanțele judecătorești, în materie de restituire de taxe de timbru, sunt susceptibile de opozițiune.	11	84
19. Nici un text de lege nu obligă pe testator să arate motivele care îl determină a institui pe cine-va legatar universal.	36	285	3. Președintele tribunalului având dreptul, în cas când este chemat a da autenticitate unui act, să facă clasificarea actului în cea ce privește taxa la care trebuie să fie supus, și prin urmare a interpreta, din această privire, natura juridică a celui act, nu poate fi considerat că a comis o contravențiune și supus la o pedeapsă pe motiv că densus a dat o interpretare eronată actului, întru cât este de principiu c'atunci când legea recunoaște unui funcționar un drept de interpretare, această interpretare ori este suverană, ori este supusă unor căi de reformare, dar nici întru'un cas ea nu poate face pe cel ce a dat-o să fie privit c'a comis o contravențiune.	34	245
20. Legea nu pune ca condițiune ca legatarul universal să culeagă și el ceva în mod efectiv din averea de moștenire, ci numai să aibă vocațiunea la totalitatea moștenirii.	36	285	4. În materie de espropriațiune pentru cauză de utilitate publică, nu se percepe nici o taxă de timbru sau înregistrare, ast-fel că dacă s'au perceput asemenea taxe, ele trebuiesc restituite.	34	255
21. Caducitatea unor legate particulare neprofitând de cât legatarilor universalii, iar nu celor-l'alți legatari particulari, urmează că un legatar particular nu poate cere anularea testamentului pentru acest motiv.	36	285	Transacțiuni: 1. Transacțiunea făcută de un falit, înainte de a fi declarat în stare de faliment, însă în timpul dintre încetarea plătiilor și declararea falimentului, și prin care densus a înstrăinat o parte din avutul său, este anulabilă îndată ce se dovedește că partea interesată, care a încheiat cu falitul acea transacțiune și a beneficiat de dânsa, a avut cunoștință în acel moment de insolvabilitatea contractantului său.	2	13
22. Când mai mulți moștenitori cer să fie trimeși în posesiunea aversei rămasă pe urma lui decujus, fie ei ca legatari, fie ca moștenitori de sânge ce au cerut anularea testamentului lui decujus, fie-care din ei este și reclamant și pârât de cei-lați, ast-fel că fie-care poate cere cauziunea <i>judicatum solvi</i> de la cei străini ne domiciliati în țară și cari n'au imobile în România.	39	310	2. Transacțiunea este nulă când va fi fost eroare asupra persoanei cu care s'a contractat.		
23. Intr'o acțiune în anularea unui testament, beneficiarul testamentului poate opune reclamantului lipsa sa de calitate de a cere anularea testamentului întemeiată pe faptul că ar fi alte rude în grad succesibil mai apropiat de cât reclamantul, și dovedind aceasta să obțină respingerea acțiunii ca intentată de o persoană ce nu are calitate a face o asemenea acțiune.	41	324	Ast-fel actul de transacțiune intervenit între mai multe persoane ca moștenitoare ale unui decedat pentru împărțirea moștenirii rămasă de la acesta, este nul când se va constata că una din părțile contractante nu este moștenitoare, întru cât transacțiunea se făcuse tocmai în vedere că acea parte este moștenitoare.	44	350
24. Legea nu cere cuvinte sacramentale pentru			Transcripțiune: 1. Contractele pentru construirea vaselor, cât și acelea ce ar avea de obiet înstrăinarea, în tot sau în parte, a proprietății sau a folosinței lor trebuie să se facă înscris și să se transcrie în registrele unor a nume determinate autorități, sub pedeapsă, pentru		

No. ziar. Pag.

aceia ce nu s'ar fi conformat acestor dispozițiuni, de a nu putea opune drepturile lor celor de al treilea.

Rectificările sau modificările făcute în aceste registre în privința proprietății sau folosinței acestor vase, nu se pot opune terților de cât de la data rectificării sau modificării, întru cât transcripțiunea unui act nu pot avea efect retroactiv.

10 74

2. De și codul comercial definește vasele navigabile bunuri mobile, însă aceste bunuri fiind regulamentate, în ce privește posesiunea și proprietatea lor după regulile ce privesc bunurile imobiliare, transcrierea contractului de locațiune a unor asemenea vase face ca acest contract să fie opozabil celor de al treilea și prin urmare și adjudecaturului vasului care nu este de cât continuatorul fostului proprietar.

17 131

3. Locațiunea nu conferă locatarului de cât un drept de creanță, în contra locatarului, iar nu un drept real asupra însuși lucrului închiriat.

Ast-fel, de aci rezultă, că transcrierea contractului de locațiune de către un locatar nu-i conferă nici un drept față de alte persoane ce ar fi luat cu chirie același imobil, ci numai față de terții achizitori.

20 156

4. Asemănat art. 335 din Regulamentul organic, orî ce foaie de zestre trebuia să fie trecută din cuvânt în cuvânt în condica rânduită pentru acest sfârșit, sub osândă pentru neurmărire de a nu se ține în seamă, și apoi să fie întărită de Marele Logofăt al dreptății.

Aceste formalități fiind cerute ad solemnitate, nulitatea rezultând din neîndeplinirea lor se poate opune chiar de părțile contractante.

20 158

5. Actul dotal autentic și transcris în registrul de foi dotale este perfect între părți, însă față de cei de al treilea, când dota conține și imobile, nu devine perfect, opozabil, de cât după transcrierea lui în registrul de mutațiuni.

29 227

6. Donațiunea de imobile, acceptată în regulă, este perfectă prin simplul consimțământ al părților și translativă de proprietate de la donator la donatar, acesta însă nu devine proprietar față de cei ce nu au figurat la confecționarea actului de cât din momentul transcrierii.

29 227

7. Transcrierea actului dotal, după ce creditorii constitutorului dotei au cerut punerea în vânzare a imobilului constituit dotă și după ce au apărut afpștele și publicațiunile de vânzare, este nulă și neavenită, și actul dotal care se consfințe prin această transcriere este neexistentă față de terții.

29 227

8. Lipsa de transcriere a unui act dotal se poate opune și de creditorii chirografari ai constitutorului dotei care au început de urmărirea imobilului constituit dotă, căci în asemenea cas, acești creditorii se află într-o situație privilegiată, având un drept real sui generis, asupra imobilului, drept care privează pe proprietar de libera dispozițiune a acelui imobil.

29 227

9. Când un imobil este vândut la două cumpărători, de către două persoane diferite, ce se pretind proprietare, în asemenea cas nu mai poate fi vorba de efectele transcripțiunii, care nu regulează de cât relațiile juridice dintre persoanele deținând drepturile lor de la același autor, ci este cestiune de a se ști care dintre vânzătorii imobilului înstreinat era în drept de a-l înstreina, căci transcrierea cumpărării unui imobil de la o persoană ce nu este proprietară acelui imobil nu poate da acestei persoane însuși dreptul de proprietate.

Ast-fel cumpărarea făcută de la adevăratul proprietar prin act cu dată certă, de și ne-

transcris, este valabilă, nu acea făcută în urmă de o altă persoană cu act transcris în regulă, însă nu de la adevăratul proprietar.

37 293

10. Actele translativ de drepturi reale imobiliare sunt supuse transcripțiunii în interesul terțielor persoane, pentru că interesul terțielor, care este și interesul societății, eere ca situațiunea imobiliară a proprietarilor să fie exact cunoscută, pentru ca ori cine să se poată încredința că posesorul unui imobil este și proprietar al acelui imobil.

Ast-fel cel ce cumpără un imobil și nu transcrie actul său, de și este proprietar față cu vânzătorul, nu este însă proprietar față cu terții, cărora nu le poate opune dreptul său de proprietar de cât după ce va fi transcris actul său de cumpărătoare, și între două cumpărători ai aceluiași imobil, de la același vânzător, cumpărătorul anterior nu poate opune, fără transcripțiunea actului de cumpărătoare, dreptul său de proprietate cumpărătorului posterior, care și-a transcris deja dreptul său

45 358

11. Lipsa transcripțiunii nu se poate suplini prin cunoștința ce terțiile persoane ar avea de existența vânzării, și numai când s'ar dovedi că a fost convență între vânzător și cumpărătorul posterior în scop de a fraudă pe cumpărătorul anterior, lipsa transcripțiunii se poate suplini prin cunoștința ce cumpărătorul posterior ar fi avut de existența primei vânzări.

45 358

12. Cel ce invoacă prescripțiunea, nu poate opune terțiilor dreptul său rezultând dintr'un titlu translativ de proprietate de cât atunci când și-a transcris titlul, căci un titlu netranscris nu are existență față cu terții și deci posesorul nu poate prescrie prin 10 sau 20 de ani.

45 358

Transport: Prin faptul pierderii și neajungerei la destinație a unei mărfi expediată cu drumul de fier, direcțiunea căilor ferate, care și-a luat angajamentul a face transportul, este responsabilă de pierderea mărfii și deci datoare a despăgubi pe proprietarul mărfii de valoarea ei

43 342

Tutelă: 1. Tribunalul nu poate crea de la sine alte motive de escludere din consiliul de familie, afară de cele indicate de lege.

Ast-fel nu poate fi exclus un membru dintr'un consiliu de familie format cu ocaziunea cererei de punere sub interdicție a unei persoane, pe motiv că ar avea animosități contra acelei persoane, sau că nu ar cunoaște-o în destul.

14 109

2. Bărbatul în timpul căsătoriei având usufructul și administrațiunea averii dotale, și după desfacerea căsătoriei prin moartea soției sale, având folosința și administrarea acestei averi în calitate de tutore legal al copiilor săi minori, aceștia n'au drept a-și cere socoteală de modul cum a administrat acea avere, fie în timpul căsătoriei, fie după desfacerea ei.

Ast-fel densesii nu pot invoca în favoarea lor dispozițiunile art. 1269 din codul civil pentru că ar fi reînnoit cu anticipație contractele de închiriere ale imobilelor dotale.

20 156

3. Legile de statut personal a fiecărei persoane, urmăresc pe acea persoană și în țară străină, cu singura restricțiune ca ele să nu fie contrarii legilor de ordine publică și bunelor moravuri ale țerei în care străinul își stabilește domiciliul.

Ast-fel legile din Grecia nerecunoscând mamei dreptul de usufruct asupra bunurilor copiilor săi minori, densesa nu are acest drept în România unde ar fi stabilită cu copii săi, și deci veniturile copiilor nu pot fi urmărite pentru datorii personale ale mamei lor.

23 179

4. Puterea părintească, precum și folosința legală, care nu este de cât un atribut al ei, sunt

	No. ziar.	pag.
supuse legilor de statut personal	23	179
5. Incheerile tribunalului în materie de tutelă sunt susceptibile de apel	26	201
6. Minorul născut pe teritoriul unei țări, fie el străin sau național, are de la natură dreptul de a fi apărat și protejat, și organizarea și supravegherea acestei protecțiuni fiind un act de jurisdicțiune, și ca atare un atribut al suveranității naționale, nu poate aparține de cât instanțelor judecătorești ale țerei pe pământul căreia se află minorul cui se datorește acea protecțiune, afară numai când se stabilește alt-fel prin convențiuni încheiate între diferite țări, însă în acest cas o asemenea convențiune trebuie să existe de fapt, și un asemenea aranjament diplomatic în scris, legalmente cu vre una din națiunile străine, nu se estinde la toți străinii.		
Ast-fel, convețiunea consulară dintre Italia și România, neexistând și între România și Austro-Ungaria, numai tribunalele Române sunt în drept a organiza și supraveghea tutela minorilor unui supus austro-ungar mort în țară	26	201
7. După legile otomane, majoritatea este fixată la vârsta de 18 ani	27	214
8. Prescripțiunea curge pentru minori din ziua majorității lor	27	214
9. Tutorele, fie chiar tatăl sau mama, nu se poate împrumuta pentru minori	28	223
10. Tutorele nu poate face în justiție mărturisiri cari ar avea de efect să oblige pe minori	28	223
11. Comunicarea unei hotărâri în persoana unui nou tutore confirmat de tribunal, este bine făcută, chiar dacă acest tutore demisionase, dacă însă această comunicare s'a făcut acestui tutore mai înainte ca tribunalul să admită demisiunea sa din tutelă	37	294

U.

Urmărire: Vezi: «Legea de urmărire».

Urmărire imobiliară : 1. O creanță poate fi depusă și primită într-o adjudecațiune drept preț, dacă este în rang util și necontestat	11	82
2. O dată judecat, în mod definitiv, pe cale de contestație, că creanța unei creditoare urmăritoare și adjudecată în același timp, este valabilă și în rang util, debitoarea contestatoare, căzută în contestațiune, și față de care acea creanță fusese validată și declarată în rang util, numai are nici un interes să se opună la primirea ei drept preț al adjudecațiunii pe motiv că nu s'ar fi făcut un tablou de ordinea creditorilor	11	82
3. Este nulă de drept ori-ce înstreinare a imobilului urmărit, făcută după prima afisare a urmăririi, în afară de casurile prevăzute de procedura civilă	12	92
4. În materie de vânzare silită, actul de adjudecare nu se poate ataca de debitor, creditorii sau alți interesați pentru viciile lui de formă, de cât numai prin recurs în casație, și în această privință, nici chiar un debitor care ar fi minor, nu are acțiune principală pentru nepăzirea unei forme esențiale, când nu s'a făcut recurs, rămânându-i numai, după casuri, fie acțiunea recursorie contra tutorelui, fie calea extra-ordinară a revisuirii.		
Ast-fel este casabilă decisiunea Curții de apel care anulează o ordonanță de adjudecare ce nu putea fi anulată pe cale principală, și se casează fără trimitere, întru cât în asemenea cas pricina nu este de fire a mai primi altă soluțiune	12	92
5. Ori-ce creditor înscris într'un tablou de ordinea creditorilor poate fi contestat, de cei în		

	No. ziar.	Pag.
drept, în termen de opt zile de la înmânarea copiei de pe acel tablou	17	135
6. Somațiunea nu este un început de executare, ci o simplă prevestire ce se face debitorului că de nu va plăti o să fie pus în executare	17	135
7. Actul începător de executare este procesul-verbal al agentului respectiv, care constată că după ce s'a făcut somațiunea s'a procedat la aplicarea de sequestru	17	135
8. Oponentul care cere suspendarea urmăririi imobiliare, e ținut să dea o cautiune echivalentă cu a treia parte a valorii presumate a imobilului, ca garanție a daunelor interese la care el poate fi condamnat în cazul când cererea sa s'ar găsi nedreaptă	18	138
9. Instanțele de fond sunt suverane să aprecieze cuantumul cautiunii ce trebuie să depună contestatorul care cere suspendarea unei urmăririi imobiliare, precum și modul și termenul când are să fie depusă	18	138
10. Partea nemulțumită pe sentința unui tribunal, poate porni apel contra acelei sentințe, de câte-ori cauza nu este judecată în ultima instanță, exceptându-se numai hotărârile preparatorii.		
Ast-fel, hotărârea tribunalului prin care admite o contestațiune la o urmărire imobiliară și suspendă urmărirea, fiind o hotărâre desăvârșită a primei instanțe, și cu putere de lucru judecat față cu această instanță, este susceptibilă de a fi atacată pe calea apelului	18	138
11. Recursul în casațiune nu este deschis de cât în contra ordonanțelor de adjudecare și pentru vre-o violare de formă, din cele prevăzute de art. 562 din pr. civilă; dacă însă este în chestiune o contestație prin care se tinde la revendicarea în tot sau în parte din imobilul urmărit, în asemenea cas, contra hotărârei dată de tribunal în primă instanță, asupra cesiunii proprietății, există calea ordinară a apelului, potrivit art. 525 și urm. din proc. civilă	20	155
12. Urmărirea veniturilor generale ale unui imobil este dispensată de somațiunea ce precede execuțiunea în cele l'alte casuri	24	191
13. Nu se poate cere, pe cale de contestațiune la urmărire silită, desființarea unui contract de arendă, prin care debitorul urmărit ar fi arendat unei terți persoane imobilul ce se urmărește, această desființare putându-se cere numai printr-o acțiune principală	26	202
14. Vânzarea silită a unui imobil făcută prin tribunal, ca și ori-ce sentință judecătorească, constituie un contract judecătorec în care voința și consimțământul părților este impus de judecată, și care are toate efectele unei convențiuni încheiate de bună-voe	27	214
15. Prescripțiunea de 10 ani prevăzută de art. 1900 din cod. civil se aplică nu numai acțiunilor pentru anularea convențiunilor încheiate de bună-voe, dar și acelor pentru anularea convențiunilor încheiate prin judecată, în cari intră și vânzările silită.		
Această prescripțiune este aplicabilă și vânzărilor de imobile situate în Dobrogea și efectuate de tribunalele otomane înainte de anexarea acestei provincii în România	27	214
16. Din momentul ce înstreinarea de bună voe a pământurilor date sătenilor după legea rurală este permisă către comună sau către un alt sătean cultivator de pământ neîmproprietărit, urmează de aci că și vânzarea silită a acestor pământuri se poate face, cu condițiune însă ca tribunalele de urmărire să nu primească între adjudecăriile de cât persoanele cărora legea rurală din 1864 și cea interpre-		

	No. ziar.	Pag.
tativă din 1879 le dă dreptul de a cumpăra pământuri date după legea rurală	(28)	217
17. Asemănat art. 140 din procedura civilă, numai partea ce este căzută în culpă, — care perde — răspunde de daune și cheltueli de judecată față de cei-ce figurează în judecată.	(42)	332
Ast-fel, creditorul urmăritor, când urmărește averea denitorului său, nu face alt-ceva de cât caută a-și asigura dreptul său condus fiind de o perfectă bună credință, și deci de la densul nu se poate cere nici daune nici cheltueli de judecată, în cas când nu s'ar mai face vânzarea averei urmărită din cauză că debitorul l'a plătit pe creditor, întru cât nu există culpă din partea creditorului.	38	303
Urmărire mobilă: 1. Pentru executările mobiliare, ultimul act de executare este jurnalul prin care instanța care a dat ordinul de executare, constată că ordinul său s'a executat. Până ce nu s'a încheiat un asemenea jurnal, contestațiunea la executare este tot-d'a-una admisibilă din partea celui vătămat.	11	83
2. Orî-ce creditor înscris într'un tabloă de ordine creditorilor poate fi contestat, de cei în drept, în termen de opt zile de la înmânarea copieii de pe acel tabloă.	17	135
3. Somațiunea nu este un început de executare, ci o simplă prevestire ce se face debitorului că de nu va plăti o să fie pus în executare.	17	135
4. Actul începător de executare este procesul-verbal al agentului respectiv, care constată că după ce s'a făcut somațiune s'a procedat la aplicarea de sequestru.	17	135
Urmărirea veniturilor: 1. Urmărirea veniturilor generale ale unui imobil este dispensată de somațiunea ce precede execuțiunea în cele-lalte cazuri.	24	191
2. Veniturile imobiliare dotale se pot urmări pentru datorii contractante, înainte de căsătorie, de către soția sa de aceia ce au constituit dota.	35	278
Usucapiune: Usucapiunea prin 10 ani, prevăzută de art. 1895 c. civil, este un mijloc de a transforma în adevărată proprietate, o stăpânire dobândită printr'un titlu valabil numai în ce privește formele exterioare, dar viciat în sine, stăpânirea care, fără această trecere de timp în anumitele condițiuni prescrise de lege, ar fi supusă la evicațiune.	20	158
Usufruct legal: 1. Puterea părintească, precum și folosința legală, care nu este de cât un atribut al acestei puteri, sunt supuse legilor de statut personal.	23	179
2. Legile de statut personal a fie-cărei persoane, urmăresc pe acea persoană și în țară străină, cu singura restricțiune ca ele să nu fie contrarii legilor de ordine publică și bunelor moravuri ale țerei în care străinul își stabilește domiciliul.		
Ast-fel legile din Grecia nerecunoscând mamei dreptul de usufruct asupra bunurilor copiilor săi minori, densa nu are acest drept în România unde ar fi stabilită cu copii săi, și deci veniturile copiilor nu pot fi urmărite pentru datorii personale ale numei lor.	23	179

V.

Vapoare: Vezi: «Naviagațiune».

Vase plutitoare: Vezi: «Naviagațiune».

Vânzuri: 1. În materie de vânzare, proprietatea lucrului vândut se transmite prin convențiunea părților contractante îndată ce dânsuleaș căzut de acord asupra lucrului și a prețului, independent de provenința banilor cu care s'a plătit prețul.

Ast-fel, faptul că banii cu cari un vas a fost cumpărat sau numărat (dat) de un altul

	No. ziar.	Pag.
de cât cumpărătorii, nu implică că aquisitorul vasului ar fi însuși numărătorul banilor.	10	74
2. Subt codul Caragea și Regulamentul organic regulele privitoare la legalizarea judecătorească a actelor de vânzare imobiliară și la trecerea lor în condică de vânzări s'a aplicat în mod constant și la daruri de nemiscătoare, prin urmare copriinderea actului de donațiune și adevărarea judecătoreii trebuiau trecute din cuvânt în cuvânt în condica de vânzări.	20	158
3. Când un imobil este vândut la două cumpărătorii, de către două persoane diferite, ce se pretind proprietare, în asemenea cas nu mai poate fi vorba de efectele transcripțiunei, care nu regulează de cât relațiile juridice dintre persoanele deținând drepturile lor de la același autor, ci este cestiune de a se ști care dintre vânzătorii imobilului înstreinat era în drept de a-l înstreina, căci transcrierea cumpărării unui imobil de la o persoană ce nu este proprietara acelui imobil nu poate da acestor persoane însuși dreptul de proprietate.		
Ast-fel cumpărarea făcută de la adevăratul proprietar prin act cu dată certă, de și netranscris, este valabilă, nu aceea făcută în urmă de o altă persoană cu act transcris în regulă, însă nu de la adevăratul proprietar.	37	293
4. Actele translativ de drepturi reale imobiliare sunt supuse transcripțiunei în interesul terțiilor persoane, pentru că interesul terțiilor, care este și interesul societății, cere ca situațiunea imobiliară a proprietarilor să fie exact cunoscută, pentru ca orî cine să se poată încredința că posesorul unui imobil este și proprietar al acelui imobil.		
Ast-fel cel ce cumpără un imobil și nu transcrie actul său, de și este proprietar față cu vânzătorul, nu este însă proprietar față cu terții, cărora nu le poate opune dreptul său de proprietar de cât după ce va fi transcris actul său de cumpărătoare, și între doi cumpărători al aceluiași imobil, de la același vânzător, cumpărătorul anterior nu poate opune fără transcripțiune actului de cumpărătoare, dreptul său de proprietate cumpărătorului posterior, care și-a transcris deja dreptul său.	45	358
5. Lipsa transcripțiunei nu se poate suplini prin cunoștința ce terțiile persoane ar avea de existența vânzării, și numai când s'ar dovedi că a fost convență între vânzător și cumpărătorul posterior în scop de a fraudă pe cumpărătorul anterior, lipsa transcripțiunei se poate suplini prin cunoștința ce cumpărătorul posterior ar fi avut de existența primei vânzări.	45	358
6. Legea ne cerând vânzătorului un certificat de pacinică posesiune a imobilului ce vinde, ființa sa lipsa lui nu poate da vre o țarie saș infirmă actul de vânzare, pe care judecătorul îl autentifică și fără un atare certificat, și prin urmare, procurarea prin monopere dolosive a unui atare certificat, care nu întărește vânzarea, nu poate păta de fraudă actul de vânzare	45	358
7. Dovada cu martori, spre a proba că nu vânzător era, în ziua contractării, într'o ast-fel de stare de beție, în cât în realitate nu si-a putut la consimțimentul, trebuie respinsă când judecătorul din circumstanțele cauzei își face convingerea despre neexistența faptului ce se cere a se proba.	45	358
Vânzarea bunurilor statului: Articolul 2 din legea din 7 Aprilie 1889, pentru înstrăinarea bunurilor statului și răscumpărarea embaticurilor, cere ca condițiune pentru a se putea dobîndi de la stat micile loturi de pământ puse la dispozițiunea sătenilor, ca locuitorul aquisitor să fie cultivator de pământ, și prin cultivator de pământ se înțelege acela care și face din		

	No. ziar.	Pag.
agricultura principala sa ocupațiune. Ast-fel nu se poate întinde înțelesul acestui cuvânt la toți aceia cari, mai mult sau mai puțin, au interese atașate la cultura pământului, căci ar fi a devia de la scopul legii și a priva pe o clasă specială de locuitori, în vederea căreia a fost făcută legea, de beneficiile aceste legi.		
Ast-fel săteanul agricultor care părăsește satul și se stabilește la oraș luându-și altă ocupațiune cum ar fi aprod la tribunal de exemplu, nu poate beneficia de această lege.	10	73
Vânzare silită : Vezi : «Urmărire imobiliară».		
Virtutea militară : Incurajarea virtuților militare, aprecierea meritelor militarilor și acordarea de medalii cari dau dreptul și la pensuni, sunt prin esență, atribute ale puterii esecutive, și în special ale departamentului de război,		

și esercițiul lor neputând avea ca sancțiune o constrângere juridică de drept comun, ci numai responsabilitatea politică a deținătorilor puterii esecutive, este necontestat, sub acest punct de vedere, că instanțele judecătorești sunt neкомпетente a stabili, pe cale de judecată, însăși dreptul de medalie și pensiuine.

Instanțele judecătorești sunt competente a judeca numai contestațiunile ce se ivesc, când autoritatea în drept recunoscând dreptul la medalie și la pensiuine nnuî militar, asupra datei de când trebuie acordată medalia și pensiuinea. 35 275

Z.

Zestre . Vezi : «Dotă».

JURISPRUDENTA STRAINA

A

	No. ziar.	pag.
Adopțiune : Soțul unei femei adoptată, decedată lăsând copii, nu este ținut să plătească pensia alimentară mumei adoptive a defunctei . . .	2	16

Alimente : Potrivit art. 206 și 207 din codul civil, (art. 188 și 189 codul civil român), există o obligațiune alimentară reciprocă între ginere, noră, socru, soacră, de unde rezultă, că nora se găsește eventual creditoare de alimente față de soacra sa.

Această creanță este legată de chiar persoana nurorei, și acțiunea alimentară ce rezultă dintr'ensă nu poate fi subordonată obligațiunei, pentru nurore, să recurgă la măsura a unei sparațiuni.

În general este admis că femeia al căru bărbat este plecat (depărtat) de la domiciliul său, poate fi dispensată de formalitățile prescrise de art. 861 și 862 din codul de procedură civilă, (art. 624 și 625 din codul de procedură civilă română), în unele casuri urgente.

În aceste casuri de urgență se aplică dispozițiunile art. 863 acelaș cod (art. 626 român) ;

Puterea părintească, ca și puterea maritală, nu este absolută. Tribunalele aparține să-î restrângă exercițiul când materialmente sau moralmente interesul incapabilului este în pericol. 23 182

Avocat : De și viza procurorului general nu este de cât o simplă formalitate prealabilă, destinată să justifice identitatea, capacitatea universitară a persoanei ce dorește să presteze jurământul de avocat, Curțile au dreptul și datoria de a verifica dacă, independent de capacitatea sa juridică, acea persoană întrunește și cele-lalte condițiuni de capacitate cerute de lege.

Legiuitorul, restabilind ordinul avocaților, s'a referit la dreptul vechi când Baroul a fost constituit prin tradițiune, usuri și ordonanțe, și dreptul vechi refusa persoanelor de sex feminin facultatea de a exercita profesiunea de avocat.

De altmintrelea, după legiuirea actuală, avocatul fiind chemat să suplinească pe judecători, și profesiunea de avocat fiind regulamentată și supusă unei discipline, admiterea la titlul de avocat are cea mai mare afinitate și participă, în unele împrejurări, ca și însăși magistratura, la un adevărat serviciu public ; prin urmare, această profesiune trebuie să fie considerată ca un oficiu bărbătesc.

În consecință, femeia licențiată în drept,

	No. ziar.	Pag.
nu poate fi admisă să presteze jurământul de avocat.	43	342

B

Bicicletă : După art. 1384 din codul civil (art. 1000 din codul civil român), tatăl și mama nu sunt responsabili de greșelile și imprudențele copiilor lor minori de cât dacă aceștia locuiesc cu dênșii.

Patronul nu este răspunzător de greșelile servitorului său comise în afară de serviciul la care acest servitor este întrebuințat. 3 22

C.

Casă de toleranță : Când dintr'un contract de închiriere reese în deajuns că a fost încheiat în vederea exploatărei unei case de toleranță, obligațiunea se întemeiază pe o cauză contrarietă bunelor moravuri, și ca atare nelicită. În consecință, un asemenea act nu poate da loc la o acțiune în justiție. 29 231

Căi ferate : Dacă o gară poate fi considerată, din cauza importanței traficului său, ca o succursală în care o Companie de căi ferate are un adevărat domiciliu atributiv de jurisdicțiune, această atribuțiune nu există de cât pentru faptele relative la operațiunile acestei gări. 33 263

Campentintă : Cumpărările și revinderile de căi făcute de un proprietar cultivator, care în acelaș timp este și arendas al unui domeniu important, nu trebuie să fie considerate ca o speculă comercială propriu zisă, dar ca nnul din modurile normale și una din industriile accesorii ale exploatărei agricole a unui cultivator.

Acelaș cultivator nu poate fi considerat ca comerciant pentru că ar fi cumpărat sau vândut ca în comptul unor terțe persoane, când cu nimic nu s'a justificat că dênșul a făcut vr'o dată, din exercitarea acestor operațiuni de comision, profesiunea sa obicinuită. 17 136

2. Dacă o gară poate fi considerată, din cauza importanței traficului său, ca o succursală în care o Companie de căi ferate are un adevărat domiciliu atributiv de jurisdicțiune, această atribuțiune nu există de cât pentru faptele relative la operațiunile acestei gări. 33 263

Consiliu judiciar : Risipitorul pus sub un consiliu judiciar nu este ținut de cât de cheltuielile ce

i-au profitat și cu condițiunii ca aceste cheltuieli să fie în raport cu situația sa bănească. Furniturile făcute unui risipitor pus sub un consiliu judiciar trebuiesc a fi reduse în măsura cât au profitat risipitorului 11 87

D.

Domiciliu : Intențiunea de a schimba domiciliul, manifestată prin declarațiunii făcute în conformitate cu dispozițiunile art. 104 din codul civil (art. 89 din codul civil român), nu este, numai ca singură, suficientă pentru a opera schimbarea de domiciliu, dacă nu este confirmată prin faptul material al locuirei reale și neechivocă în locul arătat prin declarațiune prevăzute de zisul articol. 21 167

Donatiune : De și după art. 941 c. c. (819 cod. civ. român) lipsa de transcripțiune a unei donatiuni poate fi opusă de ori-ce persoane cari au interes, această facultate aparține însă numai terților, iar nu și părților contractante, moștenitorilor sau reprezentațiilor lor univesali. 46 370

F.

Femea avocat : De și viza procurorului general nu este de cât o simplă formalitate prealabilă, să justifice identitatea, capacitatea universitară a persoanei ce dorește să presteze jurământul de avocat, Curțile au dreptul și datorita de a verifica dacă, independent de capacitatea sa juridică, acea persoană întrunește și celelalte condițiuni de capacitate cerute de lege.

Legiuitorul, restabilind ordinul avocaților, s'a referit la dreptul vechi când Baroul a fost constituit prin tradițiune, usuri și ordonanțe, și dreptul vechi refusa persoanelor de sex feminin a exercita profesiunea de avocat.

De altminterlea, după legiuirea actuală, avocatul fiind chemat să suplinească pe judecător, și profesiunea de avocat fiind regulamentată și supusă unei discipline, admiterea la titlul de avocat are cea mai mare afinitate și participă, în unele împrejurări, ca și însăși magistratura, la un adevărat serviciu public; prin urmare, această profesiune trebuie să fie considerată ca un oficiu bărbătesc.

În consecință, femeia licențiată în drept, nu poate fi admisă să presteze jurământul de avocat 43 342

Femea măritată : Potrivit art. 206 și 207 din codul civil, (art. 188 și 189 codul civil român), există o obligațiune alimentară reciprocă între ginere, noră, socru, soacră, de unde rezultă, că nora se găsește eventual creditoare de alimente față de soacra sa.

Această creanță este legată de chiar persoana nurei, și acțiunea alimentară ce rezultă dintr'nsa nu poate fi subordonată obligațiunei, pentru nura, să recurgă la măsura extremă a unei separațiuni.

În general este admis că femeia al căruia bărbat este plecat (depărtat) de la domiciliul său, poate fi dispensată de formalități prescrise de art. 861 și 862 din codul de procedură civilă, (art. 624 și 625 din cod. de procedură civilă română), în unele cazuri urgente.

În aceste cazuri de urgență se aplică dispozițiunile art. 863 acelaș cod (art. 626 român);

Puterea părintească, ca și puterea maritală, nu este absolută. Tribunalele aparține să-i restrângă exercițiul când materialmente sau moralmente interesul incapacitatului este în pericol. 23 182

Jurământ decisoriu : Deferirea jurământului decisoriu

J.

rii de către una din părți, nu este de cât consimțământul unei transacțiuni subordonate afirmării celei-lalte părți asupra punctului în litigiu.

Prin urmare deferirea jurământului nu poate avea loc de cât în virtutea unui mandat special 8 64

L.

Locațiune : Când dintr'un contract de închiriere reese în deajuns că a fost încheiat în vederea exploatării unei case de toleranță, obligațiunea se întemeiază pe o cauză contrariă bunelor moravuri, și ca atare nelicită. În consecință, un asemenea act nu poate da loc la o acțiune în justiție 29 231

P.

Partagiu : Cererea în partagiu făcută de un comostenitor contra altui comostenitor întreprinde prescripțiunea de 30 de ani 12 96

Pensiune alimentară : Soțul unei femei adoptată, decedată lăsând copii, nu este ținut să plătească pensiunea alimentară mamei adoptive a defunctei 2 16

Q.

Quasi-delict : După art. 1384 din codul civil (art. 1000 din codul civil român), tatăl și mama nu sunt responsabili de greșelile și imprudențele copiilor lor minori de cât dacă aceștia locuiesc cu dânsii.

Patronul nu este răspunzător de greșelile servitorului său comise în afară de serviciul la care acest servitor este întrebuințat . . . 3 22

R.

Responsabilitatea medicilor : Medicul curant devine responsabil penalicește, iar administrațiunea spitalului devine responsabilă civilmente, când se pune un aparat la piciorul unui bolnav de către un infirmier iar nu de medicul chirurg, când vizitele medicului nu se fac regulat și la ceasurile hotărâte, și când unui bolnav i se dă drumul din spital fără să fi fost complet vindecat 6 48

T.

Testamente : 1. Incapacitatea de a primi, dictată de art. 909 din codul civil (art. 810 din codul civil român) trebuie să se întindă la ori-ce persoană care a exercitat un tratament medical asupra unui bolnav în timpul ultimei sale boale. Se aplică mai cu seamă asupra empiricilor, șarlatanilor, magnetisitorilor, cari, executând arta de a vindeca fără titlu legal și fără nici o garanție de știință nici de moralitate, capătă asupra spiritului simplu sau superstițios al acelora cari au credință în știința lor o influență mai complexă și mai periculoasă de cât aceea ce ar putea obține medicii și farmaciștii.

Cestiunea de a ști dacă se poate ca unei persoane, după ce a fost adusă în stare de hipnotizare, să-i impui voința ta în așa mod în cât, fie în timpul somnului, fie după ce se va deștepta, să execute ca o mașină actele ce-i vor fi fost comandate, este o problemă științifică asupra căreia nu s'a făcut complet lumină și pe care un tribunal n'ar putea să o tranșeze fără oare-care grijă (neliniște) . . 18 142

2. După ce s'a constatat în fapt că testamentul unei persoane a fost văzut după moartea ei, că conținea o pensie viageră în profitul unui vechi servitor, și că bărbatul testatoarei a asigurat executarea (pensiei) în tot timpul vieții sale, dacă acest testament numai este

produs, presumpțiunea este că a fost ascuns de moștenitorii testatoarei, cari refuză de a-l executa, și că dar trebuie să fie considerat ca valabil și regulat, și că, prin urmare, legatarul are drept la pensia viageră cu care este gratificat

37 296

ARTICOLE SI MONOGRAFII

No. ziar. pag.

Anghel C. D.: Condițiunea juridică a românilor în străinătate	46	361
Avinianu G. Th.: Despre expropriere pentru lucrări militare și de apărarea țării	37	289
Borș Petre: Reforma codicelui de justiție militară	6	45
Caracas I.: Câte-va cuvinte asupra modificărilor ce ar trebui introduse în codul penal și în procedura penală	15	116
Constantinescu B. I.: Cheltuielile de judecată	26	208
Chebapci Dimitrie: 1. Autoritatea comunală	1	2
» » 2. Cererea reconvențională	(2/4/5/9)	9/25/33/65
» » 3. Scriitori și artiști	3	17
» » 4. Legislațiune: Convențiune diplomatică a procedurii civile	8	57
» » 5. Alexandru Lahovari	11	81
» » 6. Despre intervențiune	(13/15/16)	97/113/121
» » 7. Grigore Păulescu	19	145
» » 8. Proprietatea în vechime la Români	23	177
» » 9. Succesiunile, coprinzând deosebitele moduri cum se acceptă sau se refuză o moștenire, precum și petițiunea de ereditate și succesiunile vacante	25	193
» » 10. Legea pentru judecătoriele de pace, critică bibliografică	32	249
» » 11. Art. 7 din legea rurală, art. 1 și 2 din legea din 1879, și art. 132 din Constituțiunea revizuită din 1884	(35/38)	274/297
» » 12. Fiica înzestrată, este ea ținută să raporteze zestrea, și commoștenitorii, sunt în drept a cere reducățiunea?	(39/40)	305/313
» » 13. Despre litispendență și Conexitate	42	329
» » 14. Câte-va cuvinte asupra expunerii de motive și asupra proiectului de lege pentru modificarea câtor-va articole din legea organizării judecătorești	43	337
» » 15. Duelul	44	345
» » 16. Putrrea judecătorească	45	353

No. ziar. pag.

Flaislen G. G.: O observațiune asupra contopirii pedepselor pronunțate prin hotărâri rămase definitive	24	185
Grădișteanu Petre: 1. Expunerea de motive la proiectul de lege, prezentat de mai mulți senatori, pentru suspendarea și agravarea pedepselor, însoțită de proiectul de lege, și de un comentariu din partea redacțiunii	6	41
Idem: 2. Expunerea de motive la proiectul de lege interpretativ al art. 684 din codul civil, proiect propus de mai mulți senatori, însoțită de proiectul de lege și de un comentariu din partea redacțiunii	7	49
Maxim D. G.: Dreptul soției în cas de faliment al bărbatului	14	105
Nenoveanu Anton: 1. O lege bine venită	6	41
» » 2. Drepturile succesoriale ale femeii în averea soțului	7	49
» » 3. Legea repausului duminical	16	128
» » 4. Diferite alte articole, cronici, cronici judecătorești, informațiuni, etc. răspândite prin corpul ziarului.		
Nicoleanu Ion: Jurmânt, observațiune critică asupra unei sentințe a tribunalului jud. Botoșani	33	257
Păltineanu Barbu: Cuvântare ținută la înmormântarea lui Al. Lahovari	12	89
Sărătzeanu C. D.: Legea asupra numelui, discurs rostit cu ocaziunea solemnității începerii anului judecătoresc 1897—1898, la Curtea de casație	30	233
Schina C. E.: Răspuns la discursul rostit de d-l procuror C. D. Sărătzeanu cu ocaziunea începerii anului judecătoresc 1897—1898, la Curtea de casație	31	241
Stătescu Stefan: Curentul modern în materie de represiune, discurs rostit la Curtea de apel din București, cu ocaziunea începerii anului judecătoresc 1897—1898	31	242
Vulturescu Grigore: Punerea codului civil în acord cu dispozițiunile art. 7 din Constituțiune, proiect de lege propus de mai mulți senatori, precum și expunerea de motive	4	27
X. Z.: Gabriel Theodoru-Avinianu, necrolog	18	137